

2013. AASTA SUVISTE SISEREISIDE UURING (VABA AJA REISID)

Tellija: Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus

Turu-uuringute AS

2013

SISUKORD

KOKKUVÕTE.....	3
UURINGU TAUST.....	5
1 Metoodika ja valim	5
UURINGU TULEMUSED	7
1 Vaba aja reisirid üldiselt	7
1.1 Vaba aja reisiril käinute osatähtsus.....	7
1.2 Mittereisirimise põhjused	10
2 Ühepäevased reisirid kultuuri- ja meelelahutusüritustele	12
2.1 Külastatud kultuuri- või meelelahutusürituste liigid	14
3 Ööbimisega vaba aja reisirid	17
3.1 Reisirinute osatähtsus Eesti elanikkonnast	17
3.2 Mitmepäevaste vaba aja reisiride arv ühe reisirinu kohta	20
3.3 Mitmepäevaste suviste vaba aja reisiride jaotus kuude lõikes.....	21
3.4 Ööbimiste arv ja ööbimiskohad	22
3.5 Sisereisiride sihtkohad	28
3.6 Peamised tegevused reisiridel	30
3.7 Reisirimine koos lastega	38
3.8 Reisi korraldamiseks saadud informatsioon	41
4 Hinnangud Eestis reisirimise erinevatele aspektidele	47

KOKKUVÕTE

- **2013. aasta suvel käis vähemalt ühel Eesti-sisesel vaba aja reisil väljaspool oma maakonda 61% Eesti elanikest vanuses 15-74, s.t 603 000 eestimaalast.** Perioodil 2002-2013 oli vaba aja reisidel käinud elanike osatähtsus kõrgeim aastal 2008, mil Eesti-siseselt reisis suvekuudel $\frac{3}{4}$ elanikest. 2009. aastal langes vaba aja reisijate osatähtsus 71%-ni ning 2011. aastal 63%-ni. Tõenäoliselt on vaba aja reiside vähenemine seotud majanduslike teguritega: 2009. aastal tõusis Eestis oluliselt töötuse määr, euro kasutuselevõtule järgnevaid aastaid iseloomustab aga üldine hinnatõus. Samas mõjutavad Eesti-sisest reisimist ka suviste kultuuri- ja meelelahutusürituste toimumise koht ja aeg Eestis ja lähiriikides, uute odavlendude avamine Tallinnast, reisipakkumised välisriikidesse, ilm vms. Käesolevas uuringus nimetasid vastajad, kes suvel vaba aja reisidel ei käinud, mitte-reisimise põhjusena kõige sagedamini ajapuudust (46%) ja rahapuudust (33%).
- **2013. aasta suvel tegi ühepäevaseid väljasõite väljapoole oma maakonda kultuuri- või meelelahutusürituste külastamise eesmärgil 25% eestimaalastest, s.t ligikaudu 247 000 elanikku.** Seda on ligi kaks korda vähem kui aastal 2009, mil ööbimiseta suvisel väljasõite kultuuri- või meelelahutusürituse külastamiseks sooritas ligi pool (48%) Eesti elanikest ning 13% võrra vähem kui 2011. aastal, mil sellistel reisidel käis 38% eestimaalastest. **Kokku tegid Eesti elanikud 2013. aasta suvel kultuuri- või meelelahutusürituste külastamiseks väljapoole oma maakonda ligikaudu 766 000 ühepäevast reisi, mida on ligi poole vähem kui 2011. aastal.** Keskmiselt tegi iga inimene, kes oli 2013. aasta suvel käinud ühepäevasel reisil eesmärgiga külastada kultuuri- või meelelahutusüritusi, 3,1 sellist ööbimiseta väljasõitu.
- **Eesti elanikest 8% käis suvel ühepäevasel reisil eesmärgiga külastada teatrietendusi või suvelavastusi, 13% kontserdil/muusikafestivalil ning 14% muudel meelelahutusüritustel.**
- **2013. aasta suvel käis Eestis tööga mitte-seotud mitmepäevastel reisidel 48% elanikest vanuses 15-75, arvuliselt 474 000 inimest.** Ajalises võrdluses (2005-2013) oli mitmepäevaseid vaba aja reise sooritanud inimeste osatähtsus kõrgeim aastatel 2008-2009, mil vastav näitaja küündis 64-65%-ni. 2011. aastal langes mitmepäevaste reisijate osakaal 49%-ni ning on 2013. aastal jäänud püsima samal tasemel.
- **Keskmiselt sooritas iga suvistel ööbimisega sisereisidel käinud Eesti elanik 2013. aasta juunist augustini 3,6 sellist reisi.** Võrreldes 2011. aastaga pole vastav näitaja oluliselt muutunud, kuid võrrelduna 2009. aastaga (mil ööbimisega sisereise teinud inimeste osatähtsus koguelanikkonnas oli 16% võrra suurem) on keskmine reiside arv iga sisereise teinud inimese kohta suurenenud 0,7 reisi võrra. Kokku tehti 2013. aasta suvel Eestis 1,7 miljonit ööbimisega sisereisi, mida on ligi 250 tuhande võrra vähem kui 2009. ja 2011. aastal. Kokkuvõtvalt võib öelda, et kuigi sisereisijate osatähtsus koguelanikkonnas ning reiside koguarv on langenud, on reiside keskmine arv ühe reisija kohta suurenenud.
- **Võrreldes muudest rahvustest elanikega on aktiivsemad reisijad eestlased:** nende seas on kõrgem sisereisijate osatähtsus ning nad teevad ka ühe reisija kohta keskmiselt rohkem reise.
- **2013. aasta suvel tehtud Eesti-siseste vaba aja reiside keskmine kestus oli 2,5 ööd.** Mitmepäevastest sisereisidest moodustavad kõige suurema osa ühe ööbimisega (39%) ning kahe ööbimisega (34%) reisi, vähem on kolme ööbimisega (12%) ning

nelja või enama ööbimisega (15%) reise. Keskmiselt kõige pikemaid reise tehti oma suvilas/maakodus puhkamise/töötamise eesmärgil.

- Eesti-sisestest mitmepäevastest vaba aja reisidest 59% toimus ööbimisega sugulaste/tuttavate juures või nende suvilas, 26% tasulises majutusasutuses, 10% telgis ning 9% vastaja enda suvilas/maakodus/korteris. **Tasuliste majutuskohdade kasutamise osakaal kõikidest ööbimisega sisereisidest on võrreldes varasemate uuringutega märgatavalt kasvanud. 2013. aastal maksti ööbimise eest 26 protsendil ööbimisega sisereisidest, 2011. aastal aga vaid 16 protsendil.**
- Kõige levinumad sisereiside sihtkohad on jätkuvalt Tallinn (13%), Pärnu (11%), Tartu (9%), Saaremaa (9%) ning Ida-Virumaa (9%).
- Kõige levinumateks tegevuseks mitmepäevastel vaba aja reisidel on sugulaste/tuttavate külastamine (54%), rannas puhkamine (49%), looduslike vaatamisväärsustega tutvumine (33%) ning ajaloo/kultuuriga seotud vaatamisväärsustega tutvumine (30%). Võrreldes eelnevate aastatega on reisid oma eesmärkidelt mitmekesisitunud.
- **Ka reisi peamise eesmärgina nimetati kõige sagedamini sugulaste/tuttavate külastamist (32%) ning puhkust rannas (22%).**
- **2013. aasta suvel toimunud Eesti-sisestest ööbimisega vaba aja reisidest 35 protsendil oli reisiseltskonnas mõni alla 15-aastane laps, seejuures 12 protsendil reisidest oli kaasas kuni 3a. lapsi ja 23 protsendil reisidest 3-15a. lapsi.** Võrreldes ilma lasteta reisidega olid alla 15-aastaste ning alla 3-aastaste lastega reisid sagedamini suunatud rannas puhkamisele, looduslike vaatamisväärsustega tutvumisele, jalgsi matkamisele ning lasteatraktsioonide külastamisele. Samuti külastati alla 15-aastaste lastega tehtud reisidel võrreldes ilma lasteta reisidega sagedamini muuseume/näitusi/loomaaedu/loomaparkke ning käidi tutvumas ajaloo/kultuuriga seotud vaatamisväärsustega.
- 48% Eesti-siseste mitmepäevaste vaba aja reiside puhul ei vajatud reisi korraldamiseks täiendavat informatsiooni. Kui infot vajati, siis enamasti saadi see sõpradelt/sugulastelt (34% ööbimisega sisereisidest) või internetist (31%). Ülejäänud infoallikate osatähtsus oli marginaalne. Eelistatuimad internetilehed info otsimiseks olid google.ee, külastatavate linnade/valdade koduleheküljed ning puhkaeestis.ee.
- Eesti-sisestel suvistel vaba aja reisidel käinud inimestest 82% oli täiesti/pigem nõus väitega, et Eesti-sisest reisi planeerides on info vaatamisväärsuste kohta piisavalt kättesaadav (5-palliskaalal oli keskmine hinne 4,34). Sellega, et Eestis ringi sõites on vaatamisväärsused kergesti leitavad, nõustus 78% sisereisijatest (keskmine hinne 4,14). Hinnangud kolme teenuse – majutuse, toitlustuse, aktiivsete harrastuste – hinna-kvaliteedi suhtele olid omavahel suhteliselt sarnased (5-palliskaalal oli keskmine hinne 3,7). Küsitud teguritest kõige vähem olid sisereisijad rahul lasteatraktsioonide hinna-kvaliteedi suhtega, mille puhul keskmine hinne oli vaid 3,23. Eestlased andsid peaaegu kõigile teguritele veidi madalamad hinded kui muud rahvused.

UURINGU TAUST

Turu-uuringute AS viis 2013. aasta 2.–13. septembril Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse (EAS) tellimusel läbi 2013. aasta suvise siseturismi teemalise telefoniküsitluse. Uuringu eesmärgiks oli saada ülevaade 15-74-aastaste Eesti elanike poolt 2013. aasta suvekuudel (juuni-august) ette võetud ühe- ning mitmepäevastest vaba aja reisidest, selliste reisidega seonduva info hankimise allikatest ning hinnangutest mõningatele reisimisega seotud teguritele.

Uuringus olid suvised vaba aja reisid määratletud juuni algusest augusti lõpuni Eestis isiklikel eesmärkidel tehtud reisidena, mille käigus vastaja sõitis väljapoole maakonda, kus ta alaliselt elab või töötab. Oma suvilasse või vanematekoju sõitmine läks arvesse vaid juhul, kui seda tehti harvemini kui kord nädalas (s.t. tegemist polnud regulaarse liikumisega igapäevases elukeskkonnas). Seega polnud vaatluse all mitte kõik suve jooksul tehtud reisid, vaid ainult need, mis vastavad eelpool nimetatud tingimustele.

Samalaadset uuringut on läbi viidud ka aastatel 2002-2011. Erandiks oli vaid aasta 2010, mil uuringut ei toimunud. Käesolevas aruandes on kesksete teemade puhul esitatud tulemuste ajaline võrdlus perioodil 2002-2013, ülejäänud näitajate puhul on piiratud 2009., 2011. ning 2013.a. uuringute tulemuste võrdlusega. Tulemuste ajalist võrreldavust mõjutab asjaolu, et perioodil 2002-2009 viidi küsitlust läbi silmast-silma intervjuudena, kuid 2011.ning 2013. aastal toimus küsitlus telefoni teel¹.

Uuringu erinevates etappides olid vastutavad:

▪ Turu-uuringute AS uuringu koordinaator, meetoodika:	Hella Kaldaru
▪ Küsitlustöö koordinaator:	Kristel Merusk
▪ Valim, programmeerimine, andmetöötlus:	Reijo Pohl
▪ Raport:	Vaike Vainu

Uuringu raport koosneb uuringu taustast, põhitulemustest ja kokkuvõttest nii teksti kui joonistena.

1 Metoodika ja valim

Uuringu üldkogumi moodustasid Eesti Vabariigi elanikud vanuses 15-74 aastat (Eesti Rahvaloenduse andmetel 12.12.2012 seisuga 988 391 inimest). Küsitluse valimi planeeritud suurus oli 1300 vastajat. Valim moodustati proportsionaalse juhuvaliku printsiibil. Vastaja valikul rakendati kvoote maakonnale, asulatüübile, vastajate soole, vanusele ja põhilise suhtluskeelele.

Küsitlus viidi läbi telefoniintervjuudena. Küsitlustöös osales 8 küsitulejat. Intervjuud viidi läbi eesti ja vene keeles. Kõned tehti mobiiltelefonidele (mobiiltelefonide kasutatavus antud sihtrühmas on 96%).

Küsitlustöö lõppedes võrreldi planeeritud valimi soolist, vanuselist, rahvuselist ning piirkondlikku jagunemist tegeliku valimiga ning teostati andmete kaalumise parema esinduslikkuse saavutamiseks. Küsitlustulemuste töötlemiseks kasutati andmetöötluspaketti SPSS for Windows 15.0. Valimi jaotus taustatunnuste lõikes on esitatud järgnevas tabelis.

¹ Perioodil 2002-2009 viis uuringu läbi uuringufirma Saar Poll OÜ, 2011. aastal Eesti Uuringukeskus OÜ.

Valimi jaotus sotsiaal-demograafiliste tunnuste lõikes

	Kaalumata n	Kaalumata %	Kaalutud n	Kaalutud %
SUGU				
Mees	616	47,4	616	47,4
Naine	684	52,6	684	52,6
VANUS				
15 – 19	75	5,8	89	6,8
20 – 29	236	18,2	246	18,9
30 – 39	247	19,0	235	18,1
40 – 49	234	18,0	229	17,6
50 – 59	255	19,6	234	18,0
60 - 74	253	19,5	267	20,5
RAHVUS				
Eestlane	913	70,2	882	67,9
Muu rahvus	387	29,8	418	32,1
HARIDUS				
Põhiharidus või vähem	161	12,4	181	13,9
Kesk- või keskeriharidus	755	58,1	752	57,8
Kõrgharidus	384	29,5	367	28,3
ASULATÜÜP				
Tallinn	393	30,2	412	31,7
Teised linnad	570	43,8	479	36,9
Maa-asulad	337	25,9	409	31,5
REGIOON				
Põhja-Eesti	566	43,5	570	43,8
Lääne-Eesti	133	10,2	146	11,2
Kesk-Eesti	92	7,1	96	7,4
Kirde-Eesti	242	18,6	201	15,5
Lõuna-Eesti	267	20,5	287	22,1

UURINGU TULEMUSED

Suviste sisereisijate ja –reiside arv, juuni-august 2002-2013

		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2011	2013
Elanikud, kes tegid vaba aja reise*	% elanik-konnast	55%	53%	64%	66%	65%	72%	75%	71%	63%	61%
	Elanike arv (tuh.)	576	550	669	695	679	755	780	742	644	603
Elanikud, kes tegid ühepäevaseid reise kultuuri- või meelelahutus-ürituste külastamiseks **	% elanik-konnast	35%	35%	46%	51%	44%	51%	52%	48%	38%	25%
	Elanike arv (tuh.)	361	370	479	531	459	535	542	503	389	247
Ühepäevaste kultuuri- või meelelahutusürituste külastamiseks Eestis tehtud reiside arv kokku kolmel suvekuul (tuhandetes)		1061	1039	1320	1593	1215	1742	1372	1433	1600	766
Keskmine 1-päevaste reiside arv kultuuri- või meelelahutusürituste külastamiseks ***		2,9	2,78	2,75	2,99	2,74	3,24	2,52	2,85	4,11	3,1
Elanikud, kes tegid õõbimisega vaba aja reise	% elanik-konnast	47%	46%	55%	55%	55%	61%	65%	64%	49%	48%
	Elanike arv (tuh.)	492	478	572	575	578	642	682	663	505	474
Õõbimisega vaba aja reise kokku Eestis kolmel suvekuul (tuhandetes)		1615	1497	1528	1780	1812	1973	1828	1943	1947	1693
Keskmine õõbimisega vaba aja reiside arv seda liiki reisidel käinud inimeste kohta		3,23	3,08	2,67	3,09	3,14	3,07	2,68	2,93	3,88	3,59

* Tegid juunist augustini tööga mitteseotud Eesti-sisese reisi väljapoole maakonda, kus nad alaliselt elavad või töötavad; arvesse on võetud ka sõidud oma suvilasse või vanematekoju, kui need toimusid harvem kui kord nädalas

** Tegid juunist augustini vähemalt ühe ilma õõbimiseta reisi kultuuri- või meelelahutusürituse külastamiseks väljapoole maakonda, kus nad alaliselt elavad või töötavad

*** Mitu reisi kultuuri- või meelelahutusürituse külastamiseks tegi üks sellistel reisidel käinud inimene keskmiselt

2013.a. andmed on üldistatud viimase rahvaloenduse järgse rahvaarvu 988 391 põhjal (12.12.2012 Statistikaamet)

1 Vaba aja reisid üldiselt

1.1 Vaba aja reisiril käinute osatähtsus

2013. aasta suvel (juuni algusest augusti lõpuni) käis vähemalt ühel Eesti-sisesel vaba aja reisiril 61% Eesti elanikest vanuses 15-74, s.t ligikaudu 603 000 eestimaalast.

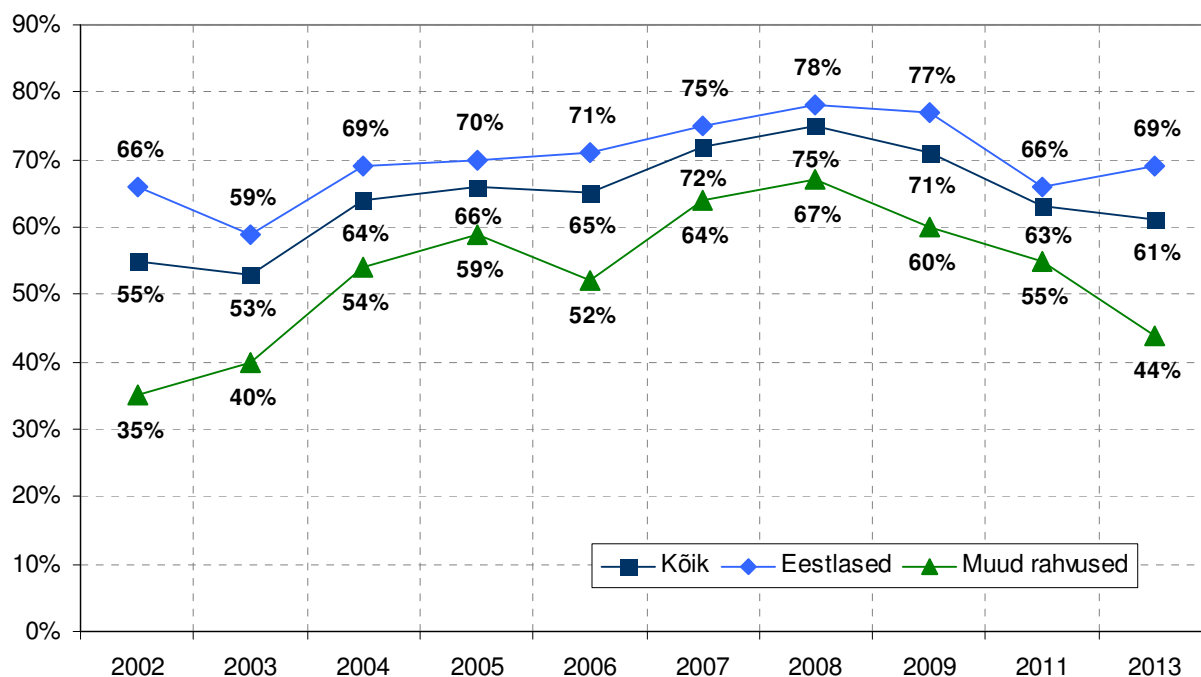
Ajaline võrdlus (2002-2013) näitab, et vaba aja reisiril käinud elanike osatähtsus oli suurim aastal 2008, mil Eesti-siseselt reisis suvekuudel $\frac{3}{4}$ elanikest. Järgnevad uuringud on näidanud reisirijate osatähtsuse järk-järgulist kahanemist: 2009. aastal oli vastav näitaja 71% ning 2011. aastal 63% (statistilise vea piir on siinkohal 95%-lise tõenäosusega $\pm 2,65\%$). Tõenäoliselt on vaba aja reiside vähenemine seotud majanduslike teguritega: 2009. aastal tõusis Eestis oluliselt töötuse määr, euro kasutuselevõtule järgnevaid aastaid iseloomustab aga üldine hinnatõus. Samas mõjutavad Eesti-sisest reisirimist ka suvised kultuuri- ja meelelahutusüritused Eestis ja lähiriikides, uute odavlendude avamine Tallinnast, reisiripakkumised välisriikidesse, ilm vms.

Suve jooksul käis reisirimas 69% eestlastest ning 44% muudest rahvustest elanikest².

Võrreldes aastaga 2008 on mõlemas sihtrühmas reisirijate osatähtsus vähenenud. Eriti märgatav langus on toimunud mitte-eestlaste seas perioodil 2011-2013 (reisirijate osatähtsus kahanes sihtrühmas 11% võrra).

² Edasises tekstis tähistatakse muude rahvuste esindajaid ka nimetusega mitte-eestlased.

Suvel Eestis vaba aja reisiril käinud elanike osatähtsus 2002-2013; rahvuse lõikes (% elanikkonnast vanuses 15-74, n=1300)

Vanusegruppide võrdluses on sisereisijaid keskmisest enam 20-39-aastaste seas, kellest on 2013. aasta suvel vaba aja reisiril käinud 71%. Keskmisest vähem on suvistel sisereisidel käinud inimesi üle 50-aastaste seas, kellest on vaba aja reisiril käinud umbes pooled.

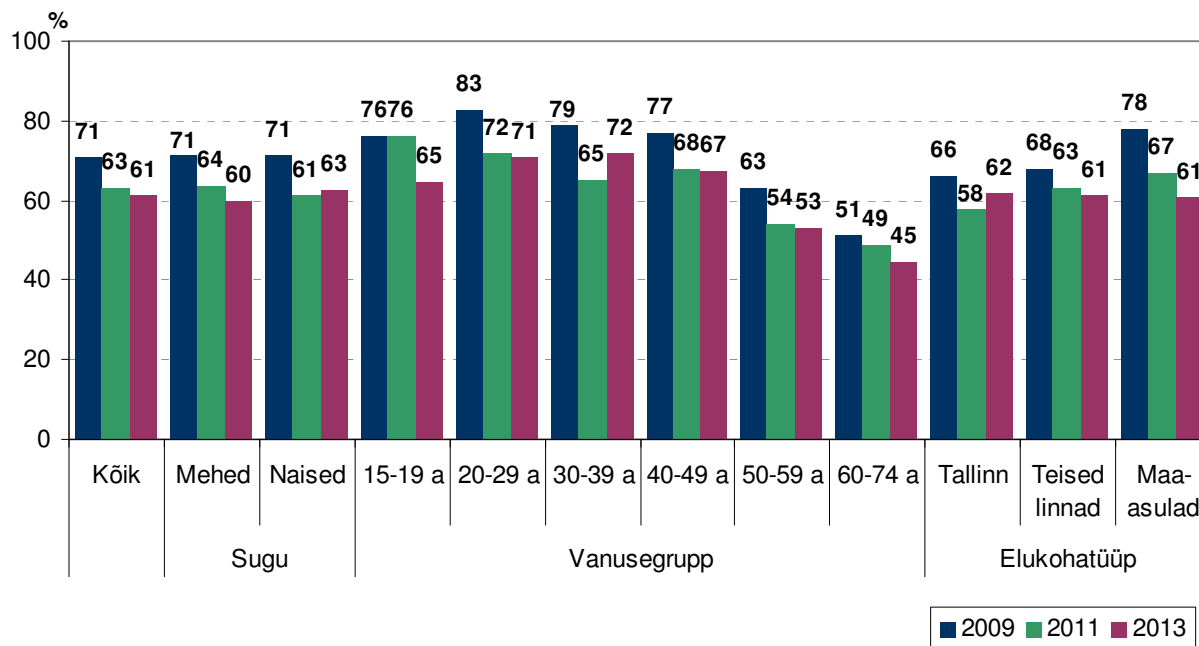
Kui 2009. aastal oli maa-asulate elanike seas ülejäänud elanikkonnaga võrreldes suviste sisereisijate osatähtsus kõrgem, siis tänav on suviste vaba aja reisijate osatähtsus linna- ning maaelanike seas samal tasemel.

Sissetulekugruppide võrdlus näitas, et üle 500-eurose sissetulekuga inimeste seas on vaba aja reisijaid enam kui madalama sissetulekuga rühmades. Kuna varasemates uuringutes on sissetulekuid grupeeritud teisiti, pole joonisel esitatud ajalisi võrdlusandmeid, kuid sissetuleku seos reisimisega on kinnitust leidnud ka varasemates uuringutes.

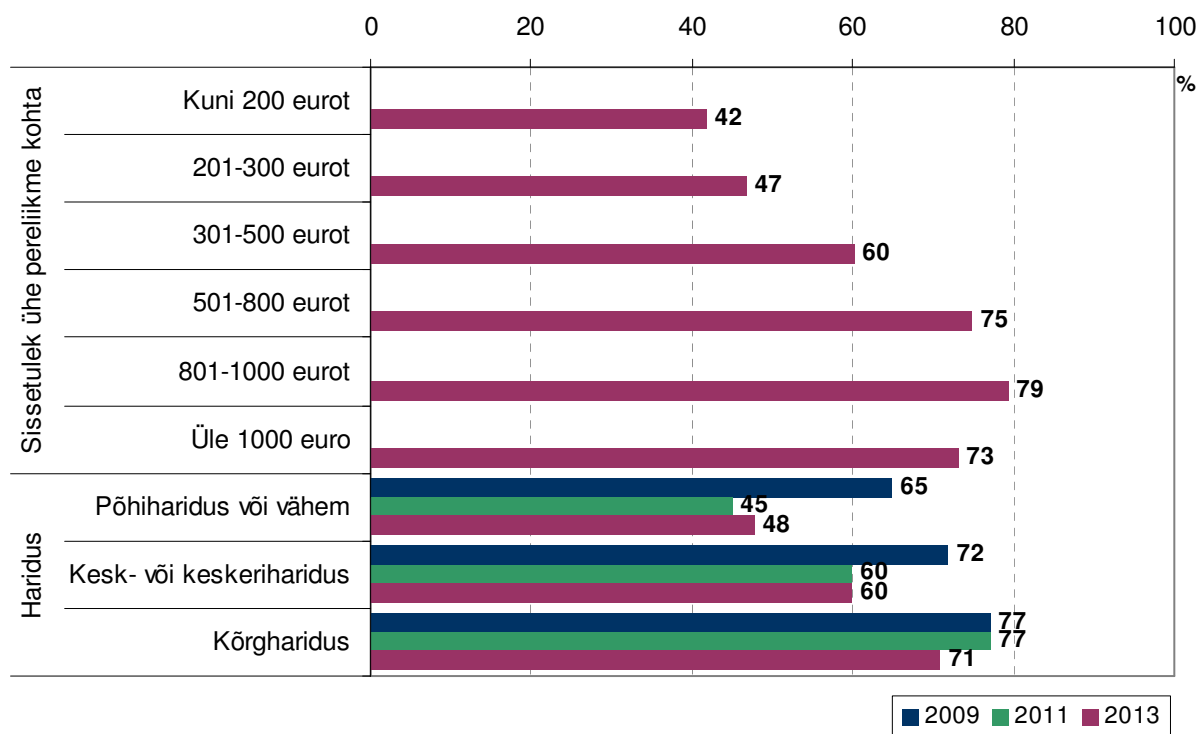
Jätkuvalt on sisereisijaid kõige enam kõrgharidusega inimeste seas, kõige vähem aga alg- või põhiharidusega inimeste hulgas. Võrreldes 2011. aastaga on vaba aja reisijate osatähtsus kõrgharidusega inimeste seas 6% võrra vähenenud, samas kui ülejäänud haridusrühmade puhul ilmnes samalaadne langus juba eelmises uuringus.

Lõuna-Eesti elanike seas on suviste sisereisijate osatähtsus keskmisest suurem. Kõige väiksem on vaba aja reisijate osakaal Kirde-Eestis. Tulemuste võrdlus vastava peamise tegevusvaldkonna alusel näitas, et enim on suviseid sisereisijaid juhtide/spetsialistide/ametnike ning õpilaste seas, kõige vähem aga pensionäride ning töötute seas. Võrreldes 2011. aastaga on toimunud muutus ettevõtjate puhul, kellest 2011. aastal käis suvistel sisereisidel 79%, tänava aga 64%. Ülejäänud rühmade puhul pole muutused statistiliselt olulised.

2009., 2011. ja 2013. aasta suvel Eestis vaba aja reisirõõm käinud elanike osatähtsus; soo, vanusegrupi ja elukohatüübi lõikes (% elanikkonnast vanuses 15-74)

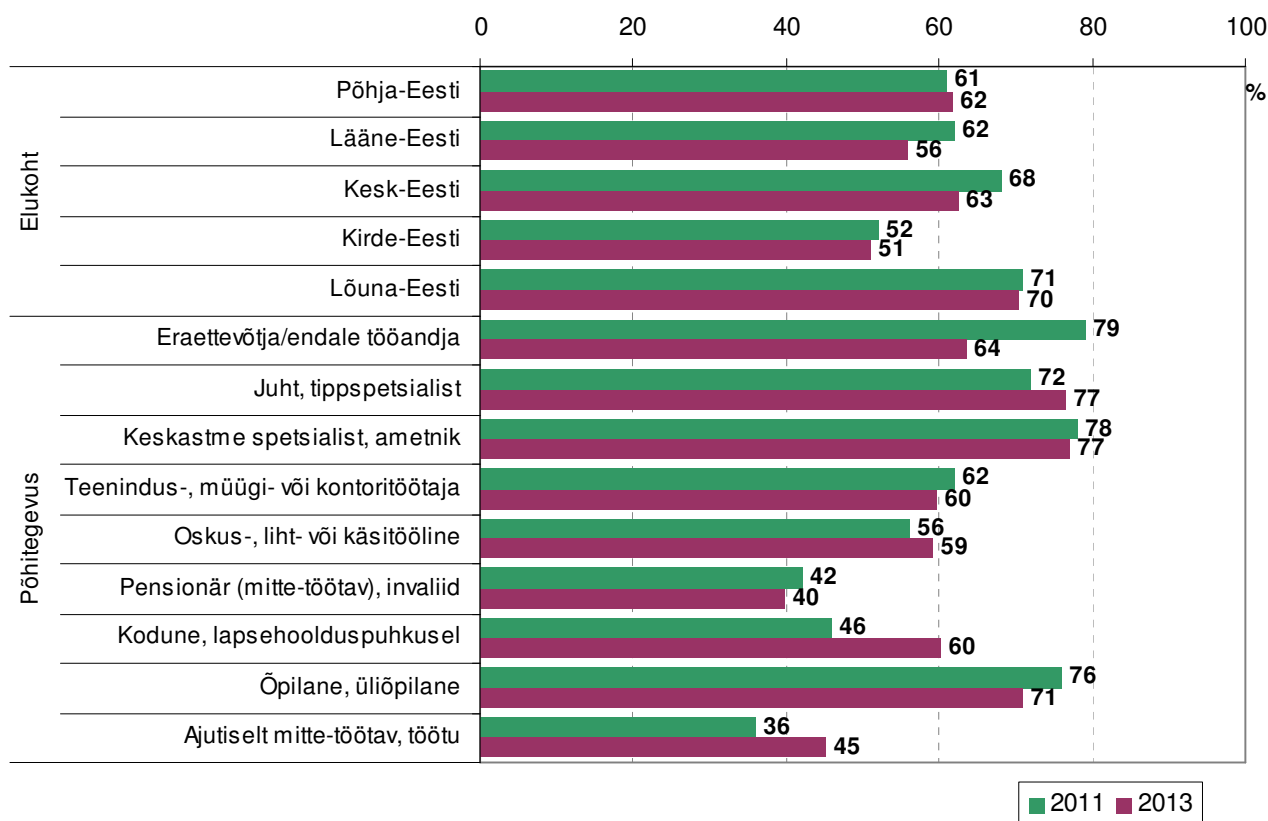

2009., 2011. ja 2013. aasta suvel Eestis vaba aja reisirõõm käinud elanike osatähtsus; sissetuleku* ja hariduse lõikes (% elanikkonnast vanuses 15-74)

* 2009. ning 2011. aasta uuringutes kasutatavad sissetulekugrupid erinesid 2013. uuringus kasutatavatest gruppidest, mistõttu ajaline võrdlus pole siinkohal adekvaatne.

2011. ja 2013. aasta suvel Eestis vaba aja reisil käinud elanike osatähtsus; elukoht ja põhitegevuse lõikes (% elanikkonnast vanuses 15-74)

1.2 Mittereisisimise põhjused

Põhjustena, miks suvekuudel Eesti-siseseid vaba aja reise ette ei võetud, nimetasid mitte-reisinud inimesed 2009. aastal kõige sagedamini rahapuudust (47%) ning ajapuudust (28%).

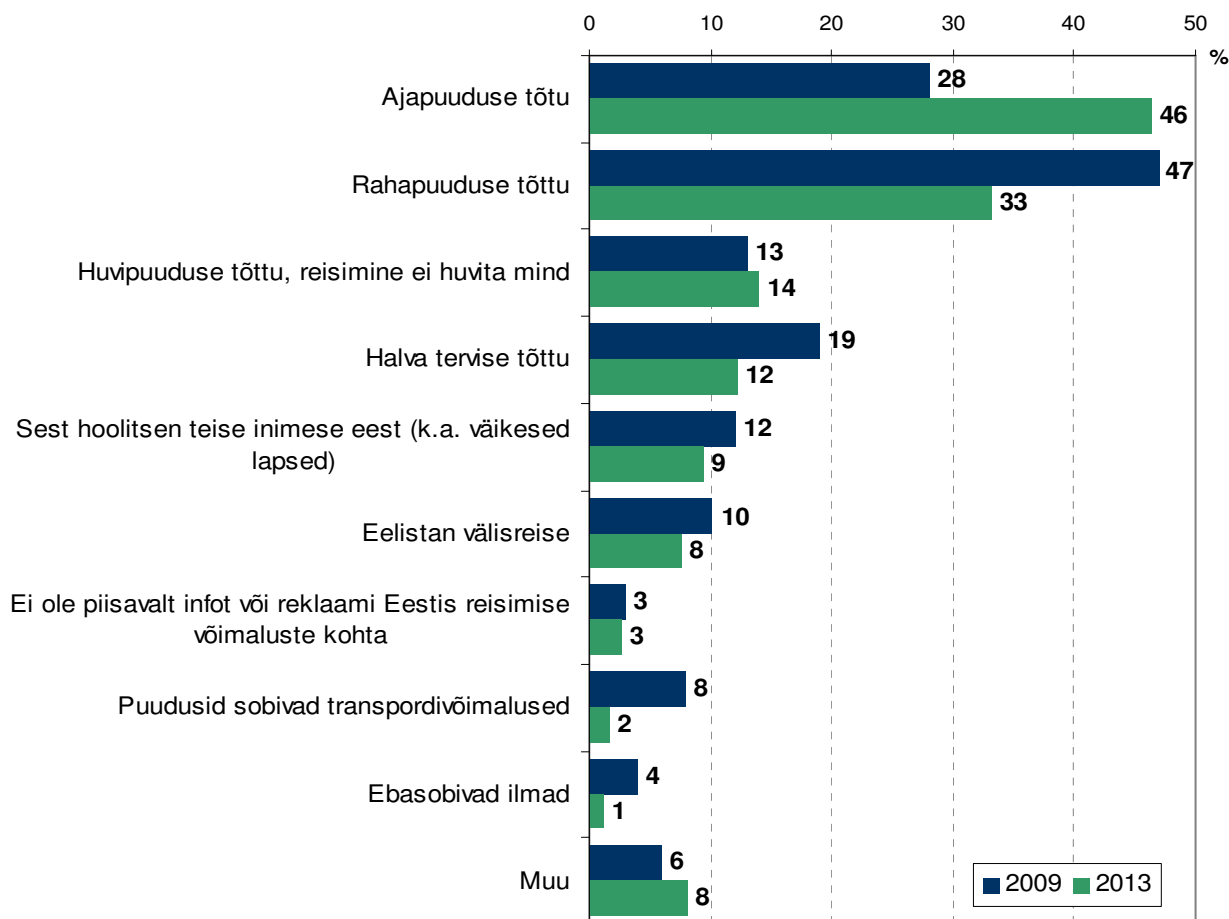
2013. aastal on mitte-reisimise põhjuste seas ülekaalukalt kõige sagedamini mainitud teguriks tõusnud ajapuudus, mida mainis mitte-reisimise põhjusena 46% suvisel vaba aja reisil mitte käinud inimestest. Rahapuudust nimetas tänavu põhjusena 33%. Ajapuuduse üle kurtsid keskmisest sagedamini meesterahvad, 30-39-aastased ning kõrgema sissetulekuga inimesed (neist, kelle netosissetulek ühe pereliikme kohta oli üle 500 euro kuus, nimetas seda 2/3), samas kui rahapuudus oli ootuspäraselt probleemiks pigem madalama sissetulekuga (netosissetulek ühe pereliikme kohta kuni 300 eurot kuus) inimestele ja 60-74-a. vanusegrupile. Üheks põhjuseks, miks vaba aja reise arv on vähenenud ja ajapuudust selle põhjusena nimetanute hulk on kasvanud, võib olla see, et Statistikaameti Tööjõu-uuringu andmetel on pikaajaliselt kasvanud nende töötajate osatähtsus, kelle elukoht ja põhitöökoht ei asu samas linnas või vallas. Kui inimene sõidab regulaarselt pikki vahemaid töö ja kodu vahel, vähendab see nii aega kui ka soovi vabal ajal kodust kaugemale sõita.

Huvipuudust tõi tänavu põhjusena esile 14%, halba tervist 12% (2009. aastal 19%). Huvipuudus oli mitte-reisimise põhjuseks sagedamini 15-19-aastaste jaoks (neist nimetas seda koguni 1/3), halb tervis aga 60-74-aastaste jaoks.

Teise inimese eest (sh. väikeste laste) eest hoolitsemine oli takistuseks 9%-le, 8% eelistas välisreise Eesti-sisestele reisidele, 3% pidas reisimist puudutavat infot/reklaami ebapiisavaks ning 2% ei reisinud sobivate transpordivõimaluste puudumise tõttu (seda tegurit toodi esile 6% võrra vähem kui 2009. aastal). Mitte-reisinud inimestest 1% nimetas mitte-reisimise põhjusena

ebasobivaid ilmu ning 8% muid tegureid. Eestlased nimetasid muude rahvustega võrreldes mõnevõrra rohkem ajapuudust ja huvipuudust, muud rahvused aga välisreiside eelistamist ja info vähesust Eestis reisimise võimaluste kohta.

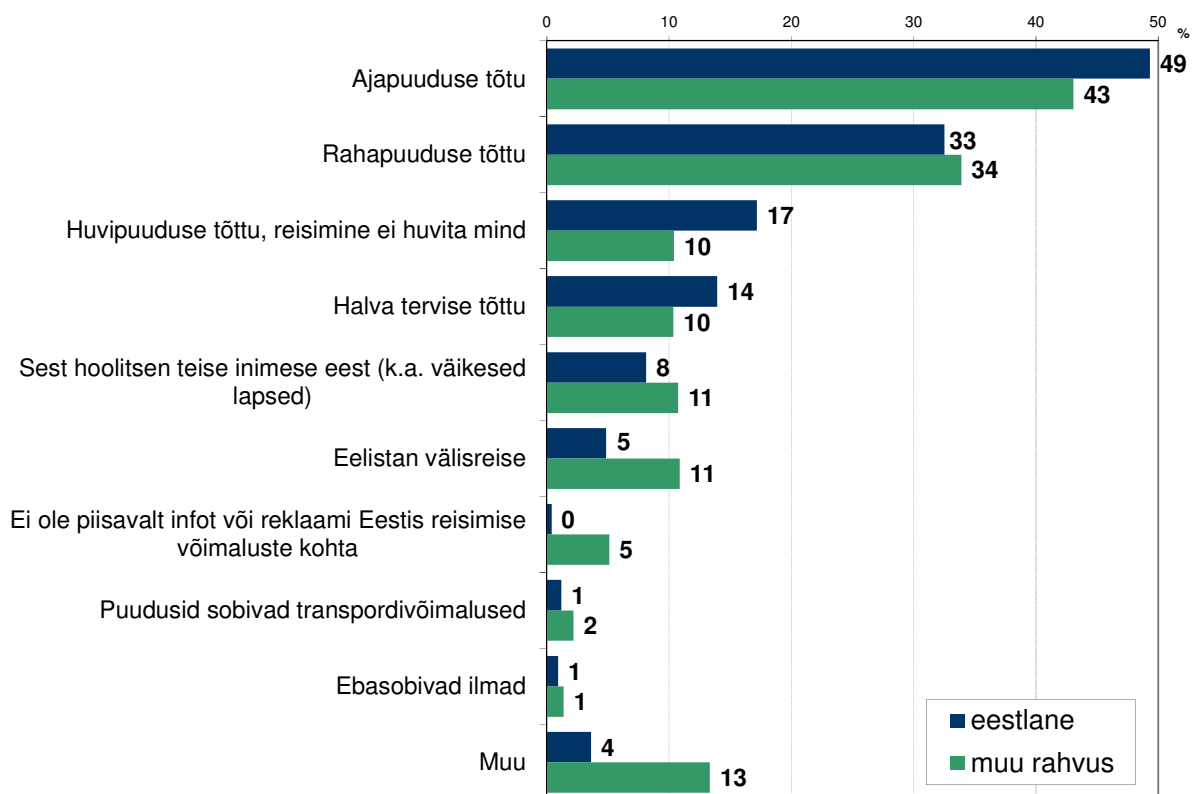
Sisereisil mitte-käimise põhjused 2009. ja 2013. aastal (% , n=inimesed, kes suvekuudel ei käinud Eesti-sisesel vaba aja reisil)

Sisereisil mitte-käimise põhjused 2013. aastal soo, vanuse ja elukoha lõikes (% , n=inimesed, kes suvekuudel ei käinud Eesti-sisesel vaba aja reisil, n=502)

	Kõik	Mees	Naine	15–19	20–29	30–39	40–49	50–59	60–74	Tallinn	Teised linnad	Maa-asulad
Ajapuuduse tõttu	46	54	39	47	58	64	49	53	27	47	43	50
Rahapuuduse tõttu	33	28	38	33	26	27	30	35	40	22	37	39
Huvipuuduse tõttu	14	17	11	33	17	10	11	12	13	17	12	14
Halva tervise tõttu	12	11	14	2	1	0	6	11	29	8	13	16
Sest hoolitsen teise inimese eest (k.a. väikesed lapsed)	9	5	13	0	12	12	7	7	12	12	11	5
Eelistan välisreise	8	6	9	7	5	7	14	9	6	10	5	8
Ei ole piisavalt infot Eestis reisimise võimaluste kohta	3	1	4	4	1	3	5	4	0	5	2	1
Puudusid sobivad transpordivõimalused	2	0	3	3	0	1	3	0	3	1	1	2
Ebasobivad ilmad	1	1	2	0	4	2	1	1	0	2	1	0
Muu	8	6	10	13	8	9	7	8	8	12	7	5

Sisereisil mitte-käimise põhjused 2013. aastal rahvuse lõikes (% , n=inimesed, kes suvekuudel ei käinud Eesti-sisesel vaba aja reisiril)

2 Ühepäevased reisirid kultuuri- ja meelelahutusüritustele

2013. aasta suvel tegi ühepäevaseid väljasõite mõnda teise maakonda kultuuri- või meelelahutusürituste külastamise eesmärgil 25% eestimaalastest, s.t ligikaudu 247 000 elanikku. Seda on ligi kaks korda vähem kui aastal 2009, mil ööbimiseta suvisel väljasõite kultuuri- või meelelahutusürituse külastamiseks sooritas ligi pool (48%) Eesti elanikest ning 13% võrra vähem kui 2011. aastal, mil sellistel reisiril käis 38% eestimaalastest. Vähenemise üheks põhjuseks võib olla muutus ürituste pakkumises – eelnevatel aastatel teistesse maakondadesse sõitnud inimesed võisid nüüd leida rohkem huvipakkuvaid üritusi oma kodumaakonnas, mistõttu teise maakonda üritusele sõitmine ei tundunud piisavalt atraktiivne, et sellele aega ja raha kulutada. **Kokku tegid Eesti elanikud 2013. aasta suvel kultuuri- või meelelahutusürituste külastamiseks ligikaudu 766 000 ühepäevast reisi, mida on ligi poole vähem kui 2011. aastal.**³ Keskmiselt tegi iga inimene, kes oli 2013. aasta suvel käinud ühepäevasel reisiril eesmärgiga külastada kultuuri- või meelelahutusüritusi, 3,1 sellist ööbimiseta väljasõitu.

Eestlaste seas oli üheks päevaks kultuuri- või meelelahutusüritustele sõitnuid 31% ning mitte-eestlaste seas 13%. Võrreldes 2011. aastaga on vastav näitaja enam langenud mitte-eestlaste sihtrühmas, kus kultuuri- ning meelelahutusürituste külastamise eesmärgil reisirijate osatähtsus on vähenenud 17% võrra (eestlaste seas 11% võrra). Vanuserühmade võrdluses on kultuuri-

³ Siinkohal on muutus mõjutatud ka asjaolust, et 2013. aasta küsitlusandmed on kaalutud ning üldkogumile laiendatud 2011. aasta Rahvaloenduse andmetele tuginedes (üldkogumi suuruseks 988 391 inimest), samas kui 2011. aastal võeti aluseks tollased Statistikaameti andmed (üldkogumi suurus 1 029 761).

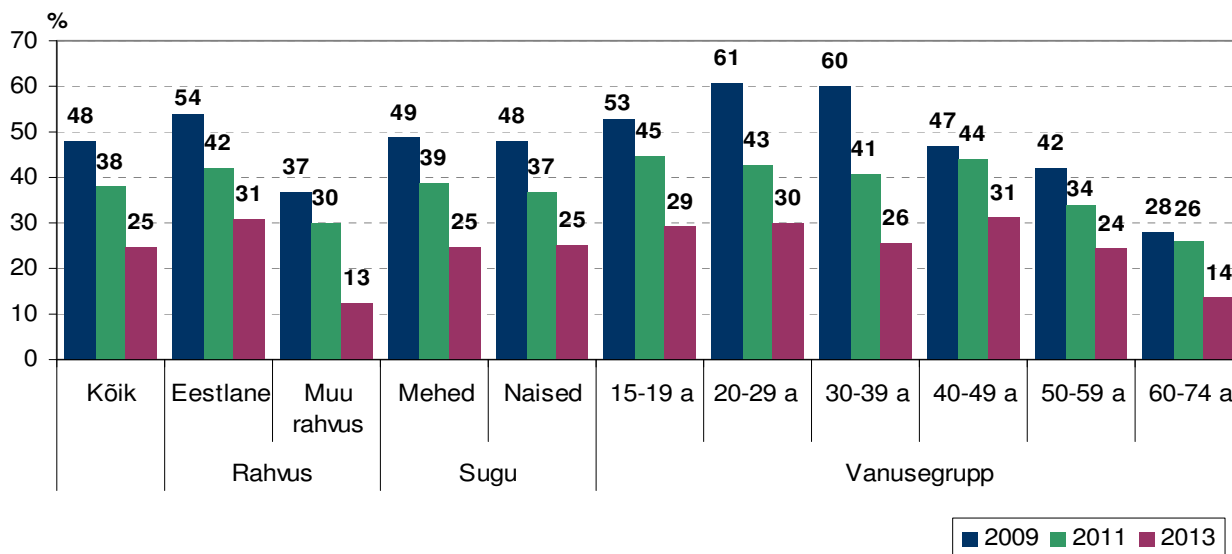
ning meelelahutusürituste külastajaid jätkuvalt kõige vähem vanimas vanuserühmas ehk 60-74-aastaste seas, kellest võttis suvekuudel taolisi reise ette 14%. Võrreldes 2011. aastaga on kultuuri- ning meelelahutusürituste külastajate osatähtsus üsna ühtlaselt kahanenud kõigis vanuserühmades.

Ootuspäraselt on reisijaid kultuuri- ning meelelahutusürituste külastamise eesmärgil enam kõrgema sissetulekuga ning vähem madalama sissetulekuga inimeste seas.

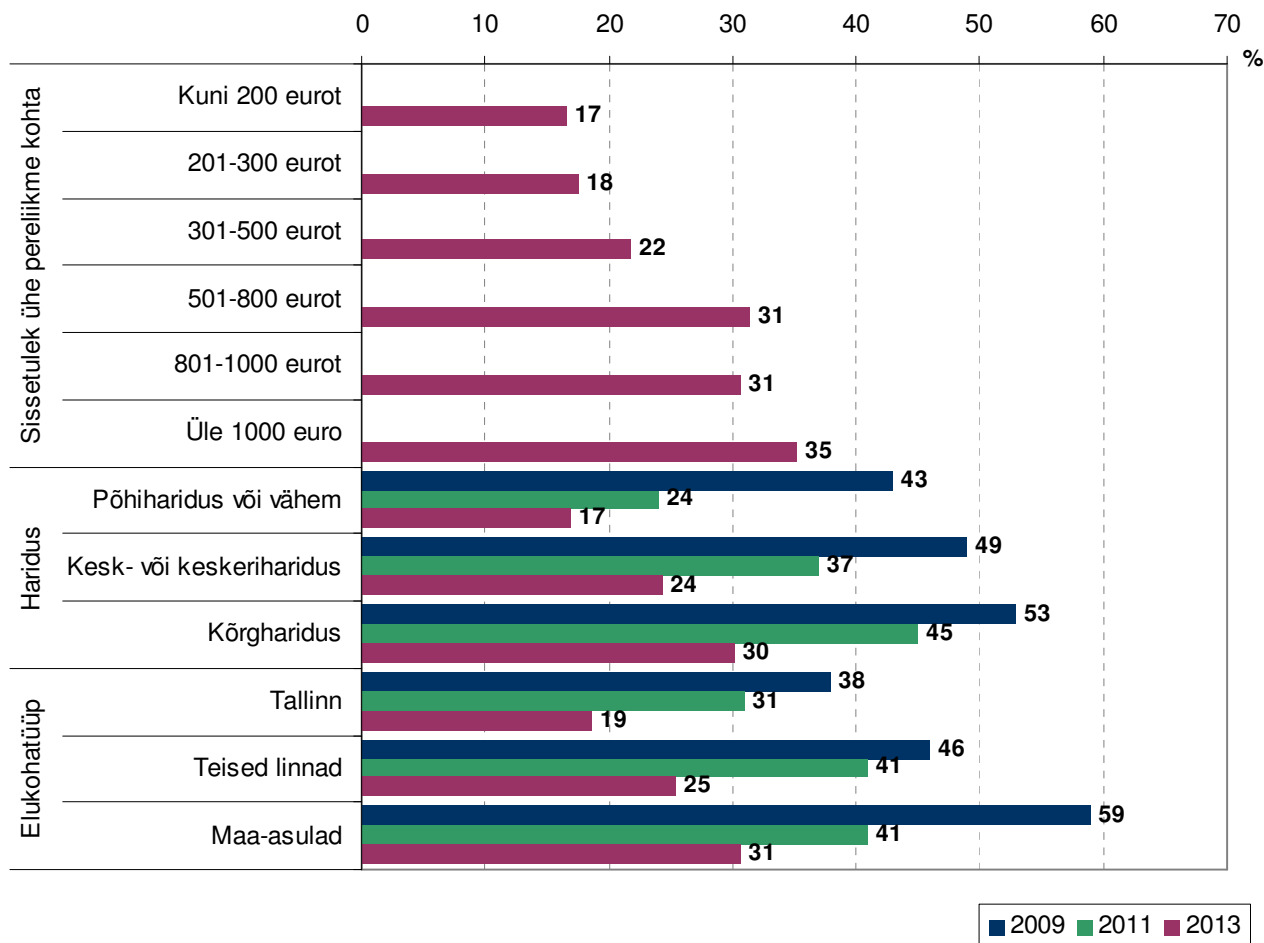
Kultuuri- ning meelelahutusürituste külastamine on seotud vastaja haridusega – kõrgharidusega inimeste seas on selliste ürituste külastajaid enam kui kesk- või keskeriharidusega inimeste seas, kelle hulgas on kultuuri- ning meelelahutusürituste külastajaid omakorda enam kui põhi- või madalama haridusega inimeste seas. Samas on võrreldes 2011. aastaga madalaima haridusega inimeste rühmas kultuuri- ning meelelahutusürituste külastajate osatähtsus langenud pea poole vähem kui kõrgema haridusega inimeste seas sel perioodil: põhiharidusega inimeste grupis on vastav näitaja vähenenud 7% võrra, kesk- või keskeriharidusega inimeste seas 13% võrra ning kõrgharidusega inimeste seas 15% võrra.

Kultuuri- ning meelelahutusürituste külastamise eesmärgil reisijaid on keskmisest enam maa-asulate elanike seas, keskmisest vähem aga pealinnas.

2009, 2011 ja 2013. aasta suvel Eestis kultuuri- või meelelahutusüritustele sõitnud elanike osatähtsus (ühapäevased väljasõidud mõnda teise maakonda); rahvuse, soo ja vanuse lõikes (% Eesti elanikest vanuses 15-74)

2009, 2011 ja 2013. aasta suvel Eestis kultuuri- või meelelahutusüritusi külastanud elanike osatähtsus (ühapäevased väljasõidud mõnda teise maakonda); sissetuleku*, hariduse ja elukoha lõikes (% Eesti elanikest vanuses 15-74)

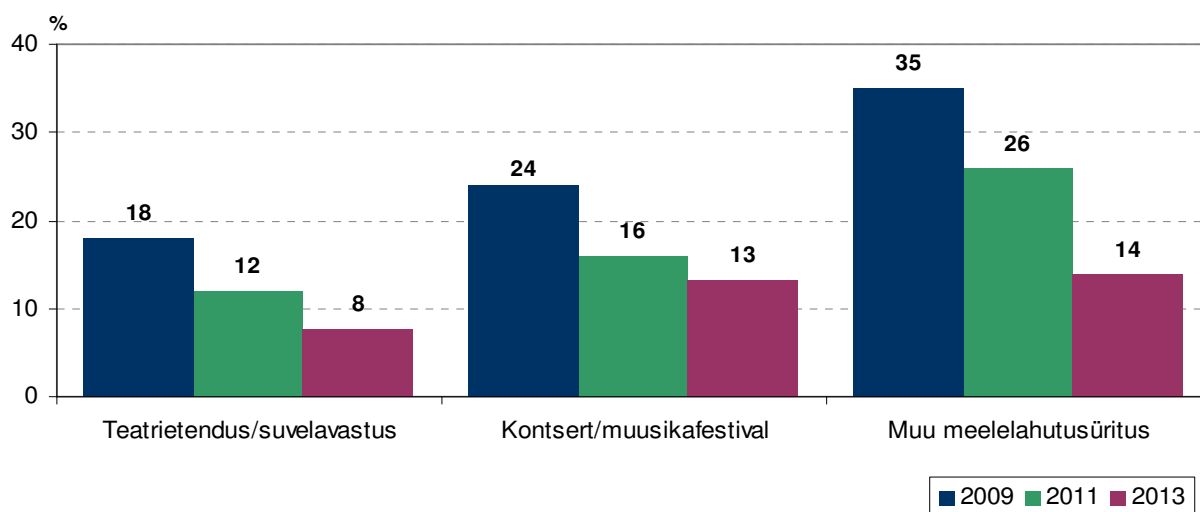

* 2009. ning 2011. aasta uuringutes kasutatavad sissetulekugrupid erinesid 2013. uuringus kasutatavatest gruppidest, mistõttu ajaline võrdlus pole siinkohal adekvaatne.

2.1 Külastatud kultuuri- või meelelahutusürituste liigid

Eesti elanikest neljandik oli 2013. aasta suvel käinud vähemalt ühel ilma ööbimiseta reisil eesmärgiga külastada kultuuri- või meelelahutusüritusi, sealjuures teatrietendusi või suvelavastusi käis vaatamas 8%, kontserdil/muusikafestivalil 13% ning muudel meelelahutusüritustel 14% kõigist eestimaalastest. Viimase kolme uuringuetapi võrdluses on erinevate meelelahutusürituste külastamise eesmärgil suviste väljasõitude tegijate osatähtsus koguelanikkonnas aasta-aastalt kahanenud. Võrreldes 2009. aastaga on teatrietenduste/suvelavastuste ning kontsertide/muusikafestivalide külastajate osakaal 2013. aastaks vähenenud pea poole võrra ning muude meelelahutusürituste puhul on külastajate osatähtsuse langus veelgi suurem.

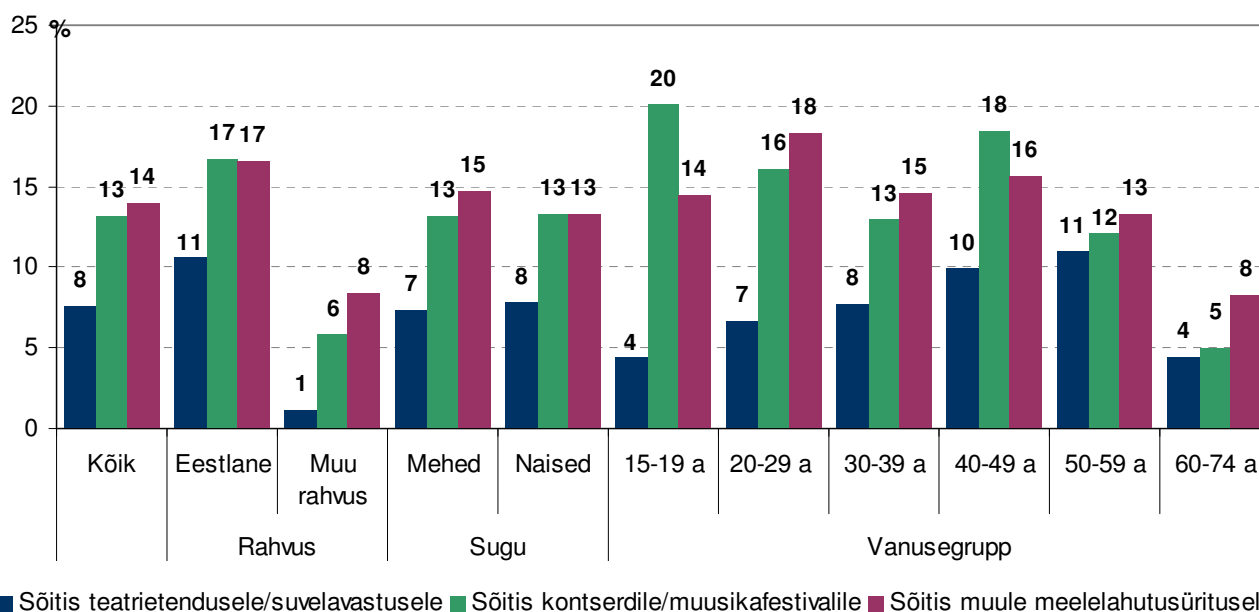
Suvekuudel teise maakonda ühepäevasele kultuuri- või meelelahutusüritusele sõitnute osatähtsus 2009-2013 (% Eesti elanikest vanuses 15-74)

Eestlaste seas on mitte-eestlastega võrreldes igat liiki kultuuri- või meelelahutusürituste külastamise eesmärgil reisijate osatähtsus ligi 10% võrra kõrgem. Meeste ning naiste vahel kultuuri- ning meelelahutusürituste külastamise eesmärgil reisimise osas olulised erinevused puudusid. Ka kahes viimatises uuringus pole soolises võrdluses suuri erinevusi ilmnenud, kuid kinnitust on leidnud erinevused kultuuri- ning meelelahutusürituste külastamise eesmärgil reisijate osatähtsuses eestlaste ning mitte-eestlaste puhul.

Teatrietenduste/suvalavastuste külastamise eesmärgil reisinud inimeste osakaal on seda suurem, mida vanema vanuserühmaga on tegu. Erandiks on siinkohal vanim vanuserühm (60-74a), kus on igat liiki kultuuri- ja meelelahutusürituste külastamise eesmärgil reisijaid vähem.

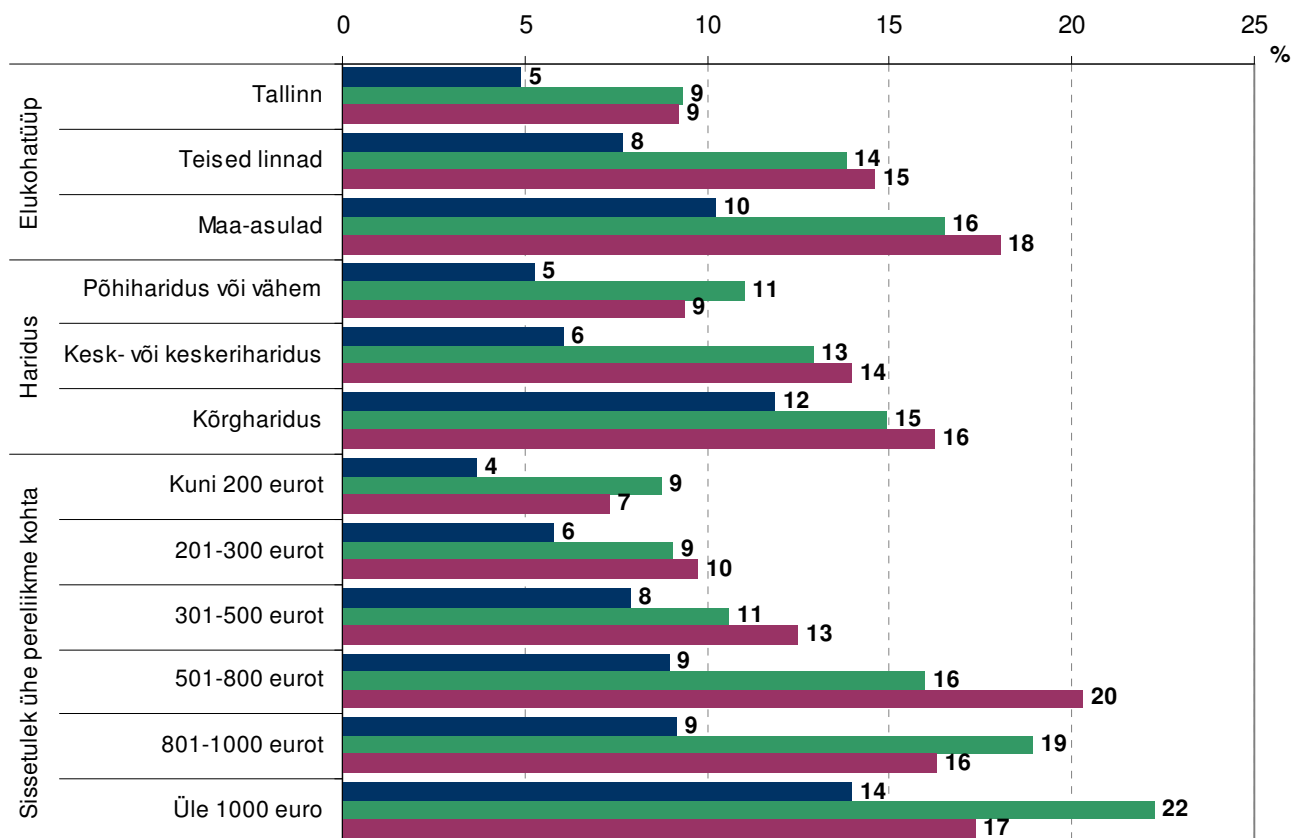
Suvekuudel 2013. aastal teise maakonda ühepäevasele kultuuri- või meelelahutusüritusele sõitnute osatähtsus; rahvuse, soo ja vanuserühma lõikes (% Eesti 15-74-aastastest elanikest)

Elukohatüübist lähtuvalt oli erinevat liiki kultuuri- või meelelahutusürituste külastamise eesmärgil reisijaid kõige vähem pealinlaste seas. Hariduse lõikes oli teatrietenduste/suvelavastuste külastajaid kõrgharidusega inimeste seas pea kaks korda enam

kui ülejäänud haridusrühmades. Mõjutab ka sissetulek – üldjoontes kehtib, et mida kõrgema sissetulekurühmaga on tegu, seda enam on vastavas rühmas erinevate kultuuri- või meelelahutusürituste külastamise eesmärgil reisijaid.

Suvekuudel 2013. aastal teise maakonda ühepäevasele kultuuri- või meelelahutusüritusele sõitnute osatähtsus; elukohatüübi, hariduse ja sissetuleku lõikes (% Eesti 15-74-aastastest elanikest)

■ Sõitis teatritendusele/suvelavastusele ■ Sõitis kontserdile/muusikafestivalile ■ Sõitis muule meelelahutusüritusele

Keskmiselt tehti Eestis (k.a sellistel väljasõitudel käinud ja mitte-käinud) 2013. aasta suvel saja elaniku kohta 123 ühepäevast väljasõitu kultuuri- või meelelahutusüritustele, sealjuures sooritati saja elaniku kohta keskmiselt 23 väljasõitu teatritenduste/suvelavastuste külastamiseks, 41 väljasõitu kontsertide/muusikafestivalide külastamiseks ning 62 väljasõitu muude meelelahutusürituste külastamiseks.

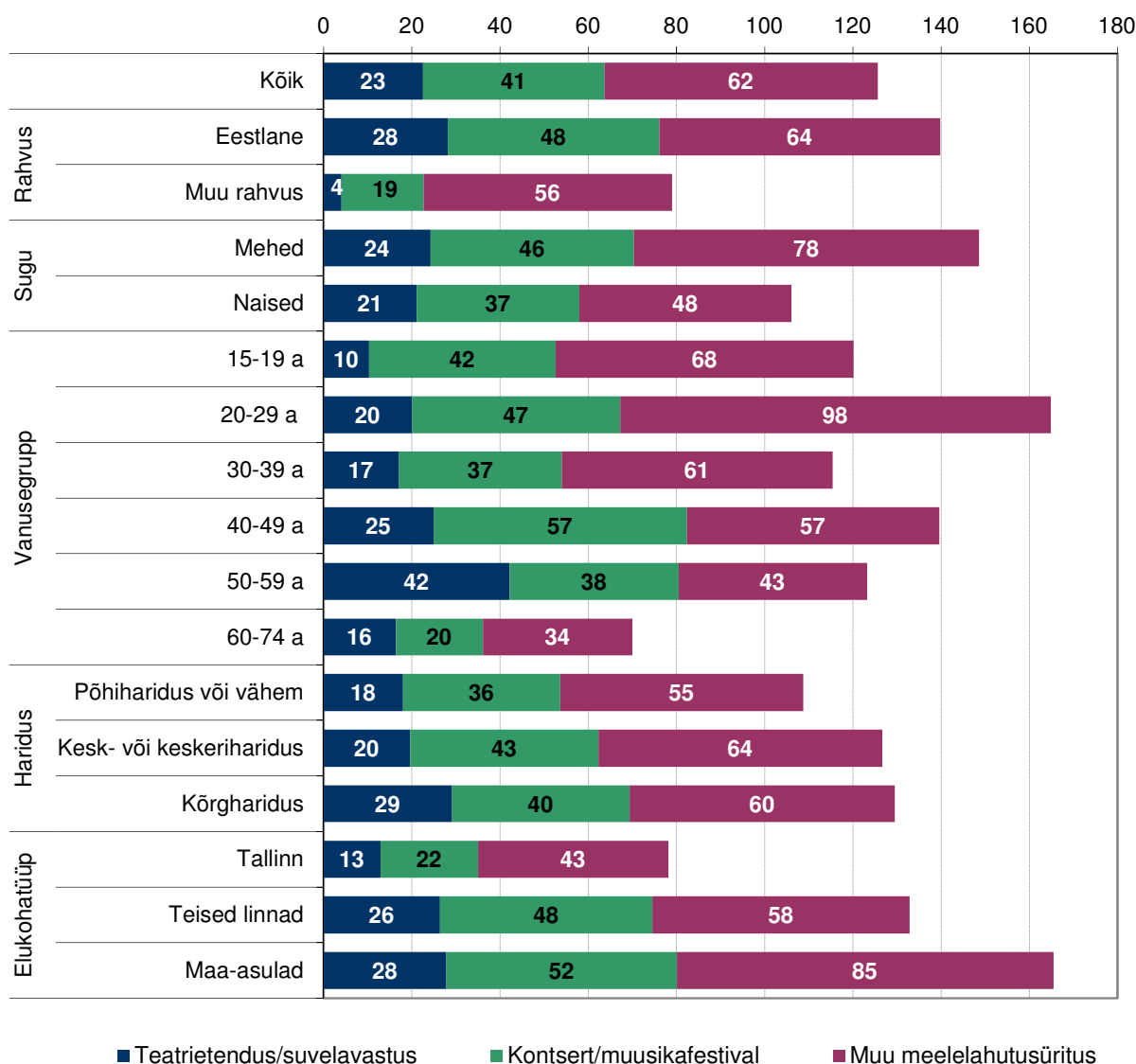
Võrreldes mitte-eestlastega tegid eestlased kultuuri- ning meelelahutusürituste külastamise eesmärgil keskmiselt enam väljasõite. 100 inimese kohta külastasid eestlased keskmiselt 61 üritust enam kui mitte-eestlased. Võrreldes naistega on mehed 100 inimese kohta külastanud keskmiselt 43 üritust enam – eelkõige tulenevalt sellest, et mehed on naistega võrreldes tunduvalt rohkem külastanud sündmusi, mis liigitati muudeks meelelahutusüritusteks.

Vanuserühmade võrdluses sooritasti teatritenduste/suvelavastuste külastamise eesmärgil väljasõite 100 inimese kohta keskmiselt kõige enam vanuserühmas 50-59, samas kui kontsertide/muusikafestivalide külastusi oli 100 inimese kohta kõige enam vanuserühmas 40-49 ning muude meelelahutusürituste külastusi vanuserühmas 20-29.

Hariduse lõikes eristuvad kõrgharidusega inimesed, kes tegid võrreldes madalama haridusega

inimestega keskmiselt enam väljasõite teatrietenduste/suvelavastuste külastamiseks. Pealinlased tegid igat liiki kultuuri- ning meelelahutusürituste külastamise eesmärgil keskmiselt vähem väljasõite kui väiksemate asulate elanikud.

Suvekuudel 2013. aastal teise maakonda kultuuri- või meelelahutusüritusele tehtud ühepäevaste väljasõitude keskmine arv 100 elaniku kohta

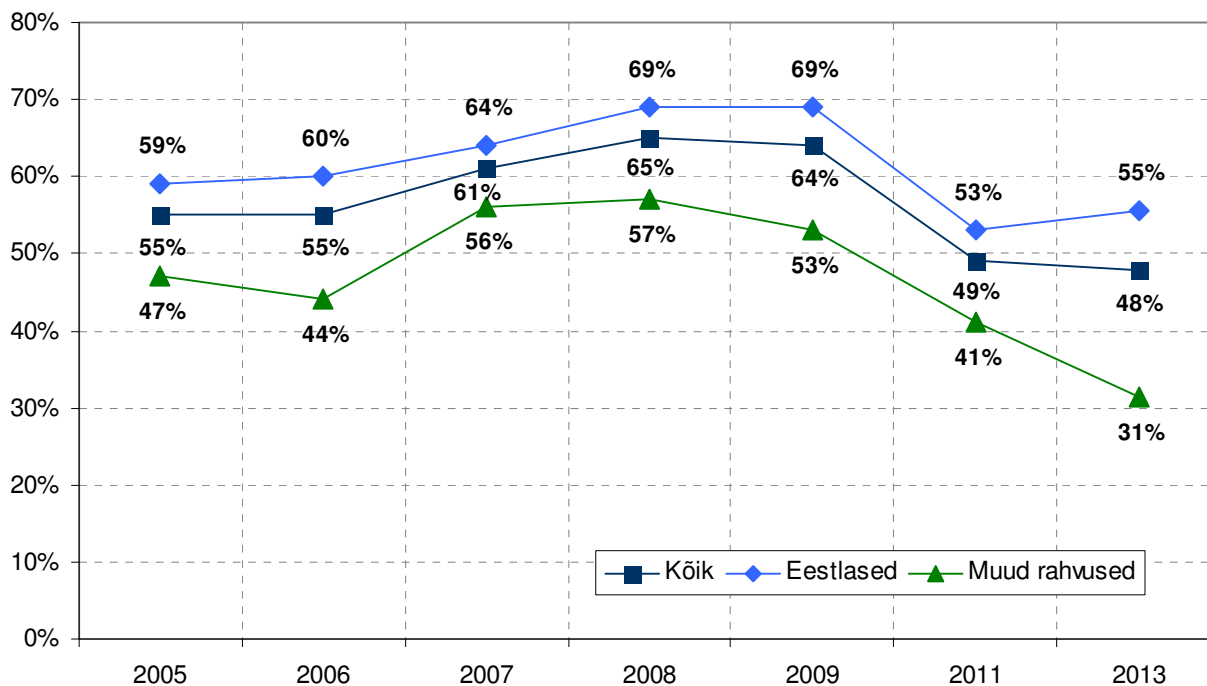
3 Ööbimisega vaba aja reisirid

3.1 Reisinute osatähtsus Eesti elanikkonnast

2013. aasta suvel käis Eestis tööga mitte-seotud mitmepäevastel reisirid 48% elanikest vanuses 15-74, arvuliselt 474 000 inimest. Ajalises võrdluses (2005-2013) oli mitmepäevaseid vaba aja reise sooritanud inimeste osatähtsus kõrgeim aastatel 2008-2009, mil vastav näitaja küündis 64-65%-ni. 2011. aastal langes mitmepäevaste reisirijate osakaal 49%-ni ning on 2013. aastal jäänud püsima samal tasemel.

Võrreldes eestlastega on mitmepäevaseid vaba aja reise teinud inimeste osatähtsus jätkuvalt väiksem mitte-eestlaste seas. Sealjuures on 2013. aastal erinevus eestlaste ning mitte-eestlaste vahel vaadeldava perioodi (2005-2013) suurim: eestlaste seas oli mitmepäevaseid reise teinud inimeste osatähtsus 24% võrra suurem kui mitte-eestlaste seas, samas kui varasemates uuringutes on erinevus kahe rühma vahel küündinud maksimaalselt 16%-ni.

Suvel Eestis mitmepäevasel vaba aja reisil käinud elanike osatähtsus 2002-2013; rahvuse lõikes (% elanikkonnast vanuses 15-74)

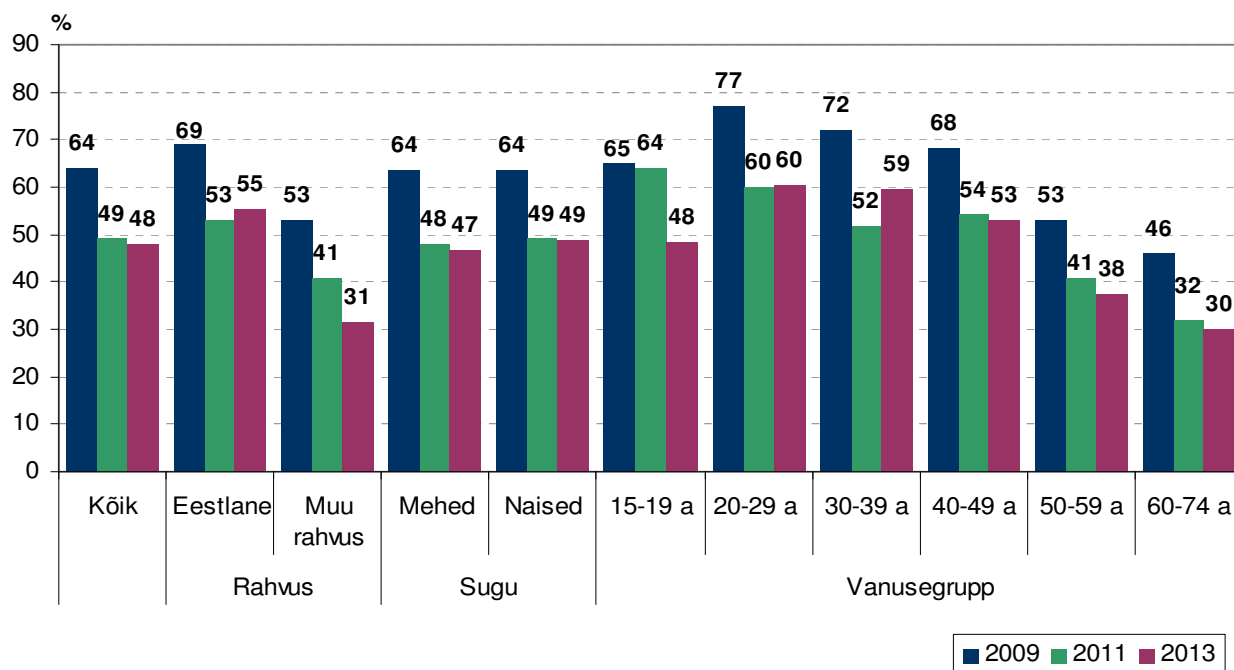

Vanuserühmade võrdluses on Eesti-siseseid mitmepäevaseid vaba aja reise teinud inimesi kõige enam 20-39-aastaste seas (60%). Noorima vanuserühma (15-19) puhul kattub mitmepäevaste reisijate osatähtsus koguelanikkonna keskmise näitajaga (48%). Keskmisest madalam on ööbimistega vaba aja reise teinud inimeste osatähtsus 50-aastaste ning eakamate seas: 50-59-aastastest on 2013. aastal selliseid reise teinud 38% ning 60-74-aastastest 30%.

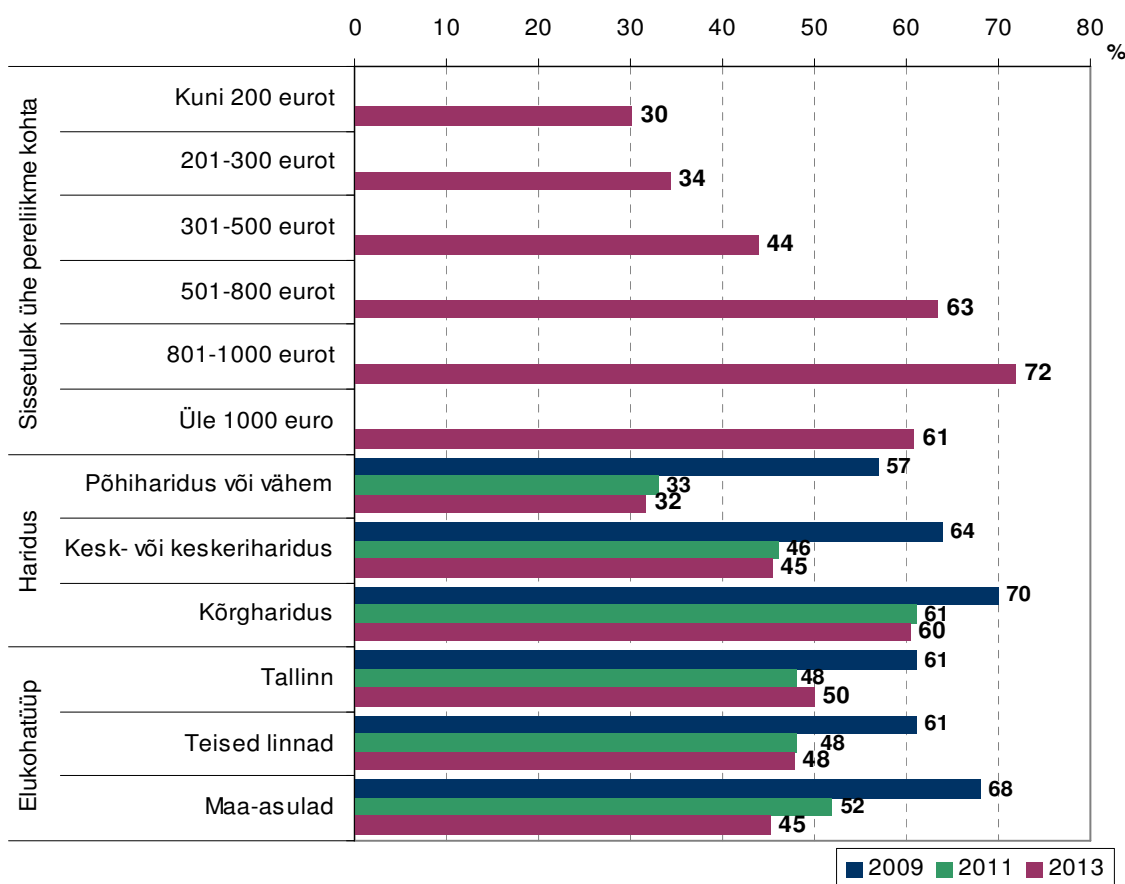
Võrreldes 2011. aastaga on suurim muutus toimunud noorima vanuserühma puhul, kus mitmepäevaseid väljasõite teinud inimeste osatähtsus on langenud 16% võrra (2011. aasta uuringus oli see vanuserühm ainus, kus mitmepäevaste väljasõitude tegijate osatähtsus võrrelduna 2009. aastaga ei vähenenud). Veidi suurenenud (7% võrra) on mitmepäevaste reisijate osakaal vanuserühmas 30-39, ülejäänud vanuserühmade osas pole võrrelduna 2011. aastaga olulisi muutusi toimunud.

Mitmepäevaseid vaba aja reise sooritanud inimeste osakaal on keskmisest kõrgem üle 500-eurose sissetulekuga või kõrgharidusega inimeste seas, keskmisest madalam aga kuni 300-eurose sissetulekuga või alg- või põhiharidusega inimeste seas. Kui varasemad uuringud on näidanud mitmepäevaste reisijate suuremat osakaalu maaelanike seas, siis seekord elukohatüübi alusel olulisi erinevusi ei ilmnunud.

2009., 2011. ja 2013. aasta suvel teise maakonda mitmepäevastele vaba aja reisidele sõitnute osatähtsus; rahvuse, soo ja vanuserühma lõikes (% Eesti 15-74a. elanikest)

2009., 2011. ja 2013. aasta suvel teise maakonda mitmepäevastele vaba aja reisidele sõitnute osatähtsus; sissetuleku*, hariduse ja elukohatüübi lõikes (% Eesti 15-74-aastastest elanikest)

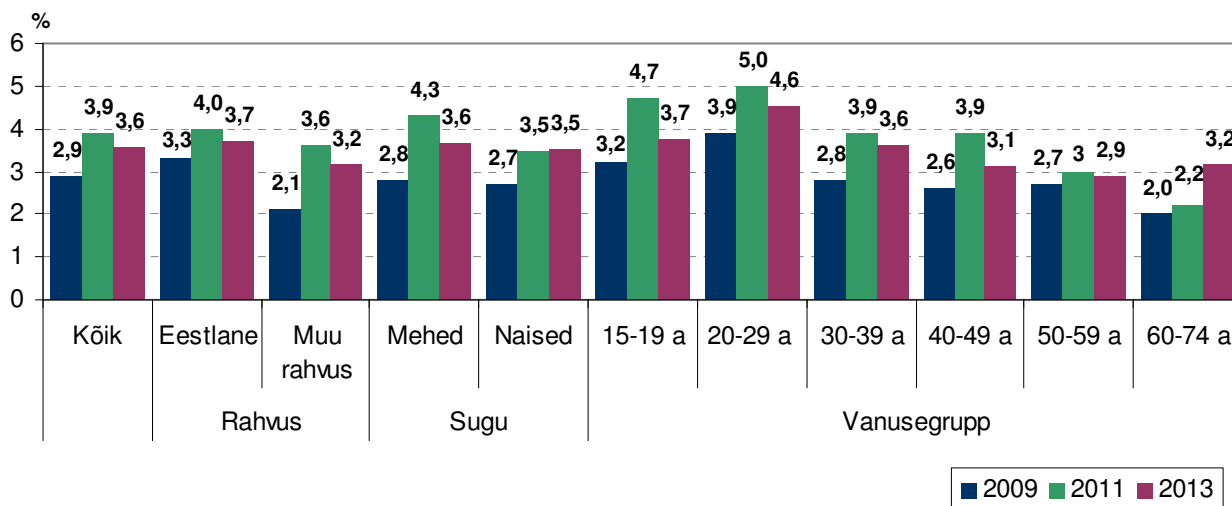
* 2009. ning 2011. aasta uuringutes kasutatavad sissetulekugruppid erinesid 2013. uuringus kasutatavatest gruppidest, mistõttu ajaline võrdlus pole siinkohal adekvaatne.

3.2 Mitmepäevaste vaba aja reise arv ühe reisinu kohta

Keskmiselt sooritas iga suvistel ööbimisega sisereisidel käinud Eesti elanik 2013. aasta juunist augustini 3,6 sellist reisi. Võrreldes 2011. aastaga pole vastav näitaja oluliselt muutunud, kuid võrrelduna 2009. aastaga (mil ööbimisega sisereise teinud inimeste osatähtsus koguelanikkonnas oli 16% võrra suurem) on keskmine reise arv iga sisereise teinud inimese kohta suurenenud 0,7 reisi võrra. Seega võib öelda, et kuigi võrrelduna nelja aasta taguse perioodiga on sisereisijate osatähtsus koguelanikkonnas langenud, on reise keskmine arv ühe reisija kohta suurenenud.

Sarnaselt varasematele uuringutele on võrreldes mitte-eestlastest reisijatega keskmiselt rohkem reise teinud eestlastest reisijad (eestlastest reisijad keskmiselt 3,7 reisi; mitte-eestlastest reisijad keskmiselt 3,2 reisi). Vanuserühmade võrdluses on kõige aktiivsemad reisijad jätkuvalt vanuserühmas 20-29: iga selles vanuses reisija sooritas 2013. aasta suvekuudel keskmiselt 4,6 reisi. Siinkohal tasub meenutada, et ka ööbimisega sisereisijate osakaal oli võrreldes mitte-eestlastega kõrgem eestlaste seas, vanuserühmade võrdluses aga 20-39-aastaste seas. Seega on eesti rahvusest inimesed ning noored täiskasvanud aktiivsemad sisereisijad nii reisijate osakaalu kui ka reise arvu poolest.

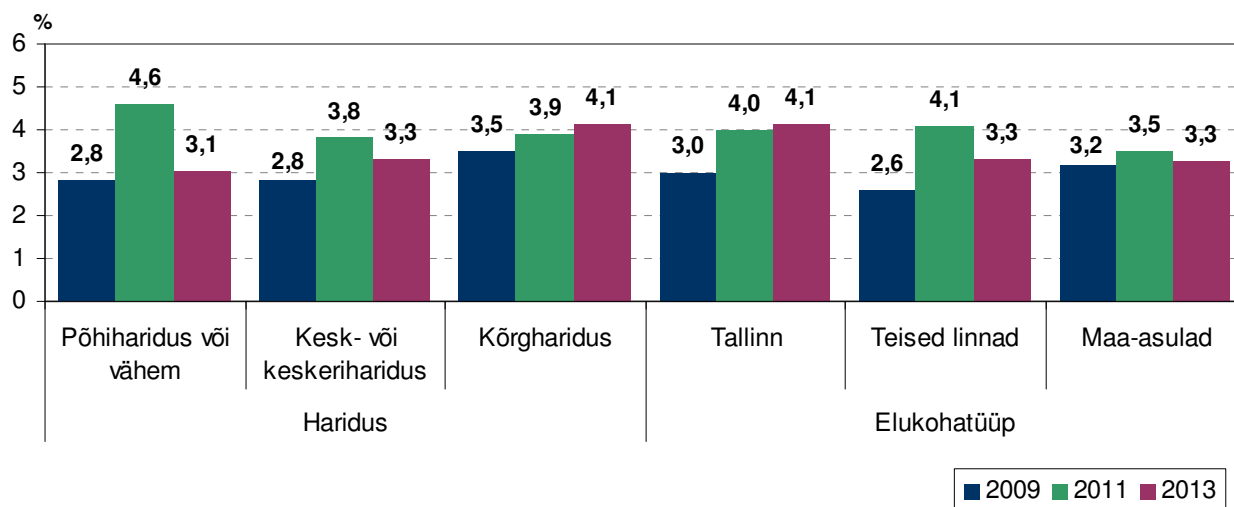
Mitmepäevaste vaba aja sisereiside keskmine arv ühe reisinu kohta 2009, 2011 ja 2013; rahvuse, soo ja vanuserühma lõikes (n=inimesed, kes on ööbimisega reisinud)

Sarnaselt 2009. aasta uuringule eristusid haridusrühmade võrdluses suurema reisimisaktiivsuse poolest ka tänavu kõrgharidusega inimesed, kelle seas oli nii suviste sisereisijate osatähtsus kui ka keskmine reise arv ühe sisereisija kohta suurem kui madalama haridusega inimeste seas. 2011. aastal tegid keskmiselt kõige enam reise ühe reisija kohta alg- või põhiharidusega inimesed, kuid kahe aasta vältel on vastav näitaja selles haridusgrupis märkimisväärselt langenud: 2013. aasta suvel tegid alg- või põhiharidusega reisijad keskmiselt 1,5 reisi vähem kui juunis-augustis 2009.

Elukohatüübi alusel eristub Tallinn: iga pealinlastest sisereisija sooritas 2013. aasta suvel keskmiselt 4,1 reisi, samas kui muudes linnades ning maa-asulates elavate sisereisijate puhul oli vastav näitaja 3,3.

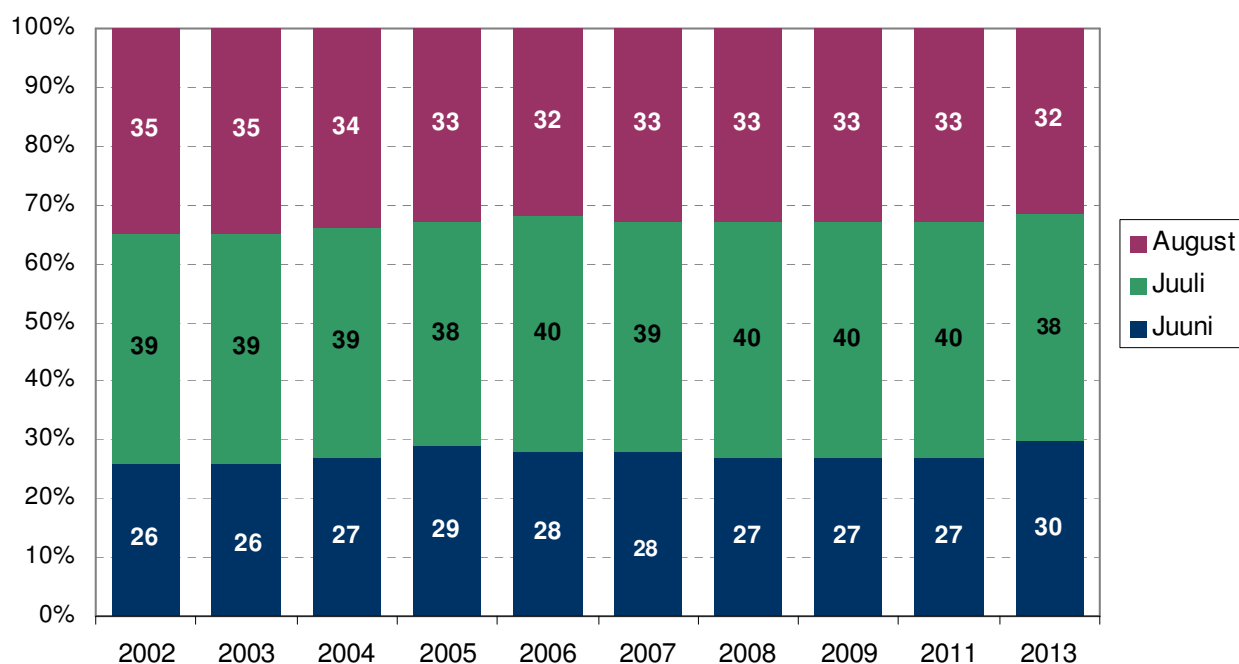
Mitmepäevaste vaba aja sisereiside keskmine arv ühe reisinu kohta 2009., 2011. ja 2013. aastal; hariduse ja elukohatüübi lõikes (n=inimesed, kes on käinud ööbimisega reisidel)

3.3 Mitmepäevaste suviste vaba aja reise jaotus kuude lõikes

Sarnaselt varasemate aastatega tehti ka 2013. aastal enim suviseid sisereise juulis (38%). Augustis toimunud reidid moodustasid 32% ja juunis toimunud reidid 30% kõigist suvistest sisereisidest. Kui varasemates uuringutes oli sisereiside arv augustis märgatavalt suurem kui juunis, siis tänava on juunis ja augustis tehtud sisereiside arv (ning seega ka osakaal suvistest sisereisidest) üsna sarnane.

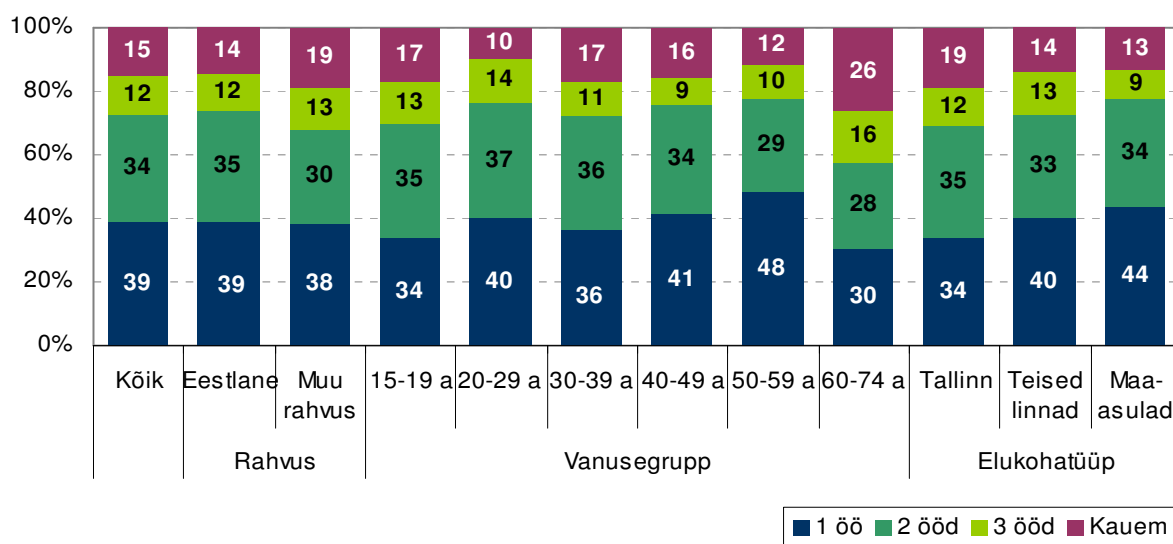
Ööbimisega vaba reise jagunemine suvekuude lõikes

3.4 Ööbimiste arv ja ööbimiskohad⁴

Ootuspäraselt moodustavad mitmepäevastest sisereisidest kõige suurema osa ühe ööbimisega (39%) ning kahe ööbimisega (34%) reisirid, vähem aga on kolme ööbimisega (12%) ning nelja või enama ööbimisega (15%) reise. Võrreldes eestlastega on mitte-eestlastest reisijate puhul levinumad nelja või enama ööbimisega reisirid, vähemlevinud aga kahe ööbimisega reisirid. Vanuserühmade võrdluses on nelja või enama ööbimisega reise teinud kõige enam 60-74-aastased reisirid, kelle puhul 4 või enama ööbimisega reiside osatähtsus ei jää palju alla 1 või 2 ööbimisega reiside osatähtsusele. Ülejäänud vanuserühmades ületab 1 ja 2 ööbimisega reiside osakaal selgelt nii 3 ööbimisega kui pikemate reiside osakaalu. Võrreldes väikelinnade ja maa-asulate elanikega on pealinnade poolt tehtud reiside puhul 4 või enama ööbimisega reiside osatähtsus kõrgem, 1 ööbimisega reiside osatähtsus aga madalam.

Mitmepäevaste suviste sisereiside jagunemine ööbimiste arvu lõikes 2013. aastal; rahvuse, vanuserühma ja elukohatüübi lõikes

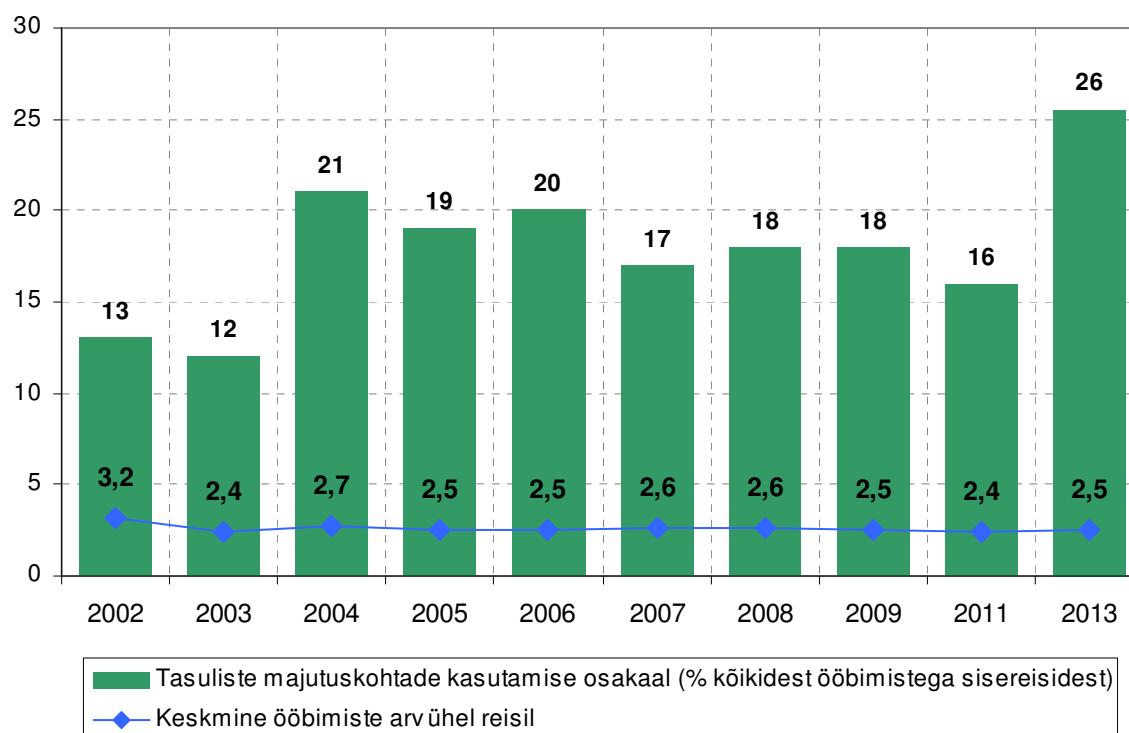

2013. aasta suvel tehtud Eesti-siseste vaba aja reiside keskmine kestus oli 2,5 ööd. Perioodil 2002-2013 oli vastav näitaja kõrgeim aastal 2002, mil keskmiselt viibiti ühel suvisel sisereisil 3,2 ööd. Hilisemates uuringutes on keskmine ööbimiste arv ühe sisereisi kohta püsinud stabiilselt vahemikus 2,4-2,7.

Kui ööbimiste keskmine arv pole viimaste uuringute lõikes praktiliselt muutunud, siis **tasuliste majutuskohdade kasutamise osakaal kõikidest ööbimisega sisereisidest on võrreldes varasemate uuringutega märgatavalt kasvanud. 2013. aastal maksti ööbimise eest 26 protsendil ööbimistega sisereisidest, 2011. aastal aga vaid 16 protsendil.**

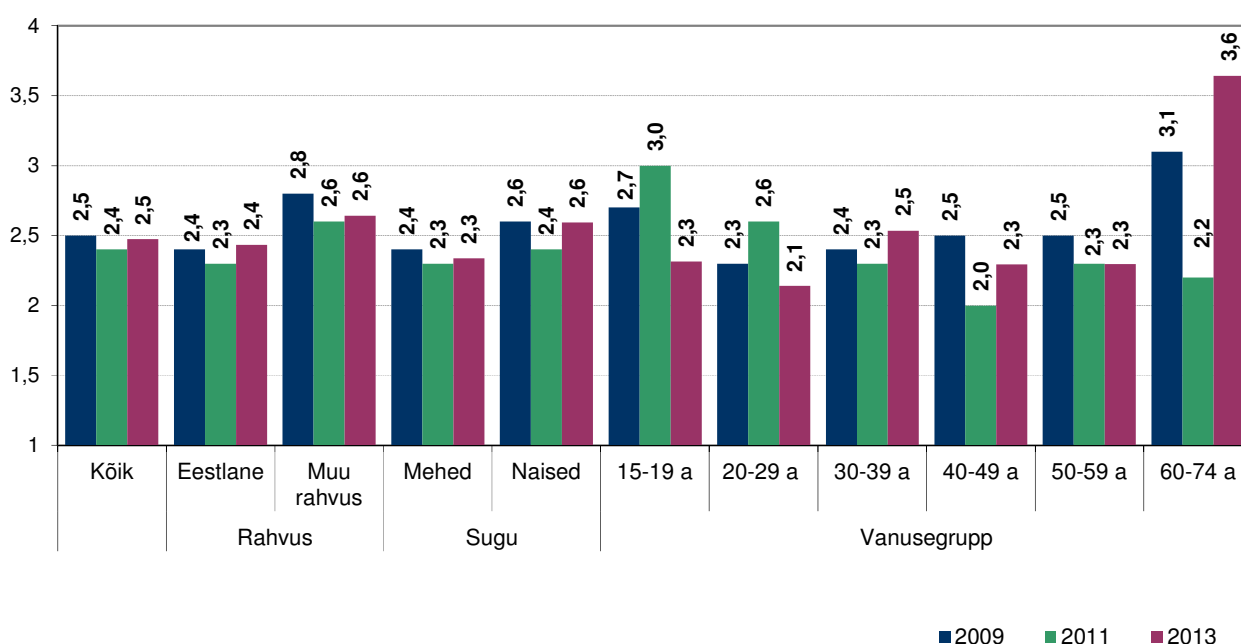
⁴ Kui vastaja oli suve jooksul käinud rohkem kui kolmel mitmepäevasel sisereisil, siis küsiti ööbimisega sisereise iseloomustavaid küsimusi ainult viimase kolme reisi kohta.

Keskmine ööbimiste arv ja tasuliste majutuskohdade kasutamise osatähtsus kõigist ööbimistega sisereisidest 2002-2013

Erinevused eestlaste ning mitte-eestlaste sisereiside kestuses pole kuigi suured: eestlastest reisijate puhul oli keskmine ööbimiste arv ühe sisereisi kohta 2,4 ööd; mitte-eestlaste puhul 2,6 ööd. Võrreldes 2009. ja 2011. aastaga on erinevused eestlaste ning mitte-eestlaste reiside keskmises kestuses samuti vähenenud.

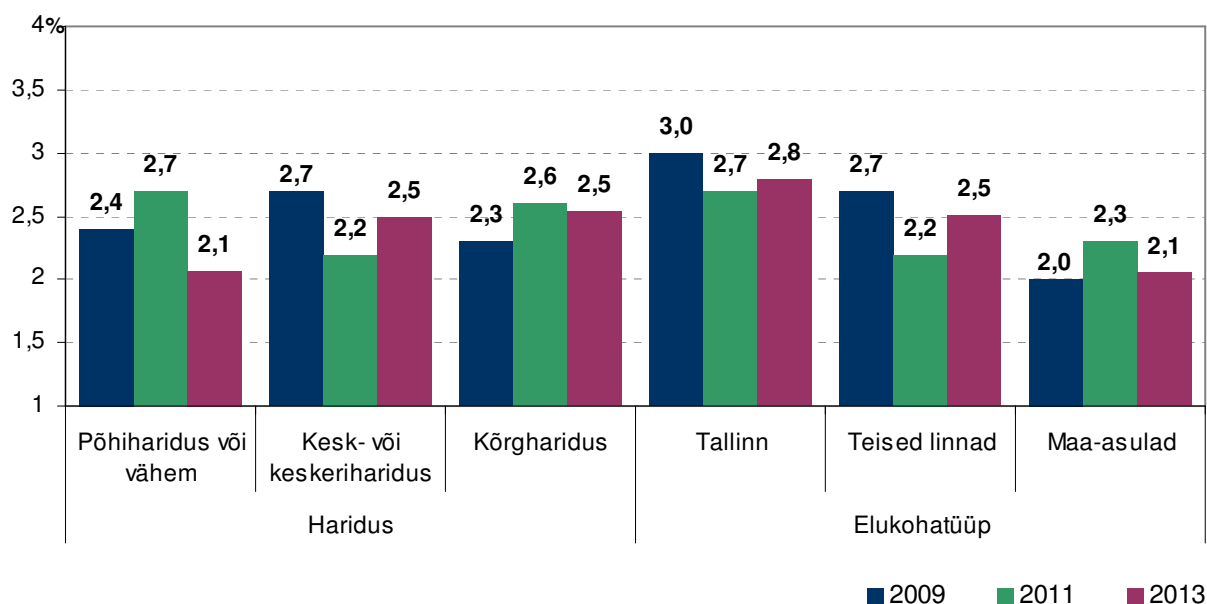
Keskmine ööbimiste arv 2009., 2011. ja 2013. aasta suvistel mitmepäevastel vaba aja sisereisidel; rahvuse, soo ja vanuserühma lõikes

Vanuserühmade võrdluses tegid 2013. aastal keskmiselt kõige enam ööbimisi ühe reisi kohta sisereisijad vanuses 60–74 (keskmiselt 3,6 ööd). Vanima vanuserühma puhul on keskmine ööbimiste arv ühel reisel võrreldes 2011. aastaga märkimisväärselt suurenenud, vanuserühmas 15–29 (kus veel 2011. aastal oli keskmiste ööbimiste arv ühe reisi kohta vanuserühmade võrdluses kõrgeim) on aga vastav näitaja langenud.

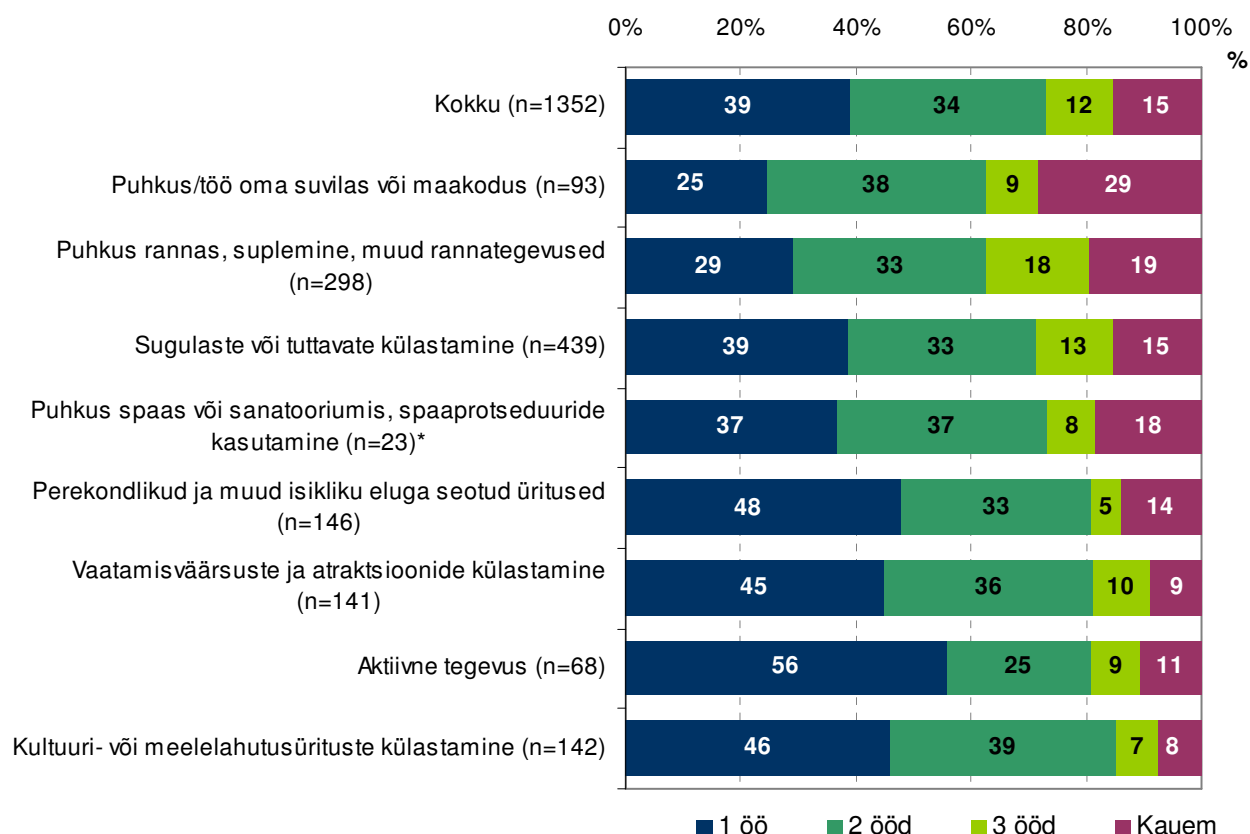
Võrreldes kõrgema haridusega inimestega teevad keskmiselt lühema kestusega sisereise alg- või põhiharidusega inimesed. Haridusrühmade võrdluses on alg- või põhiharidusega reisijate seas ööbimiste keskmine arv ühe reisi kohta võrreldes 2011. aastaga ka kõige enam vähenenud. Reisijate võrdlus elukohatüübi alusel näitas, et keskmiselt kõige pikema ajalise kestusega reise teevad pealinlased, keskmiselt kõige lühemaid reise aga maa-asulate elanikud. Ka varasemates uuringutes on pealinlaste poolt tehtud sisereiside keskmine ööbimiste arv olnud kõrgem kui väiksemate linnade ning maapiirkondade elanike puhul, mis on ilmselt seletatav asjaoluga, et pealinlased teevad ülejäänutega võrreldes rohkem reise suvilas/maakodus puhkamise eesmärgil.

Keskmine ööbimiste arv 2009., 2011. ja 2013. aasta suvistel mitmepäevastel vaba aja sisereisidel; hariduse ja elukohatüübi lõikes

Reisi kestus sõltub paljuski reisi eesmärgist. Keskmiselt kõige pikemaid reise tehti oma suvilas/maakodus puhkamise/töötamise eesmärgil (keskmine ööbimiste arv 4,21). Keskmiselt pikema kestusega reise tehti ka rannas puhkamise/suplemise või muude rannategevuste eesmärgil (keskmine ööbimiste arv 2,73). Kõige lühemad olid (keskmiselt 2 ööbimist või vähem) vaatamisväärsuste/atraktsioonide/kultuuri-või meelelahutusürituste külastamiseks või aktiivse puhkuse eesmärgil ette võetud reised.

Ööbimiste arv reisi peamise eesmärgi lõikes (% , n=kõik nimetatud eesmärgil tehtud reisid)

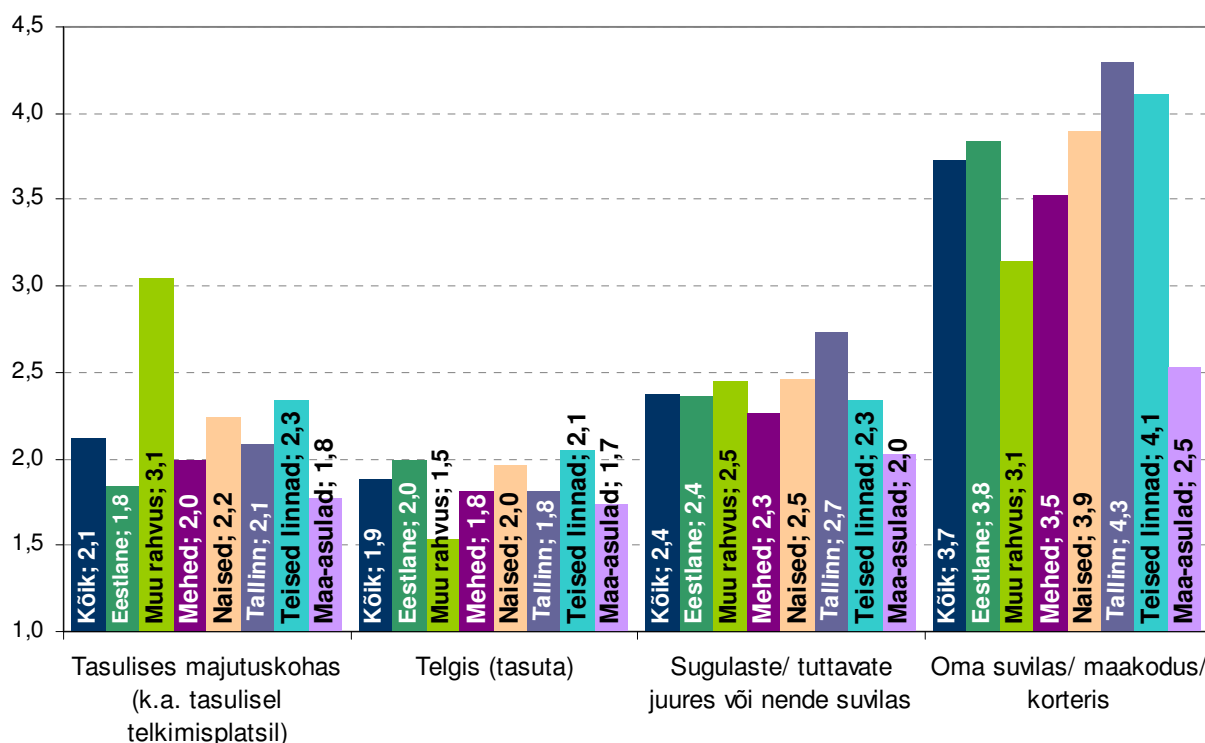
* Vastajate väike arv piirab tulemuste üldistatavust

Keskmiselt kõige suurem oli ööbimiste arv ühe reisi kohta juhul, kui ööbiti oma suvilas/maakodus/korteris. Nimetatud ööbimiskohas veedeti keskmiselt 3,7 ööd. Tasulises ööbimiskohas veedeti keskmiselt 2,1 ööd, telgis 1,9 ööd, sugulaste/tuttavate juures 2,4 ööd. Võrreldes 2011. aastaga on oma suvilas/maakodus/korteris tehtud ööbimistega reisid keskmiselt pikenenud (keskmise ööbimiste arv on kasvanud 2,9-lt 3,7-le). Ülejäänud ööbimiskohtade puhul pole keskmine ööbimiste arv ühe reisi kohta kahe aasta taguse perioodiga võrreldes oluliselt muutunud.

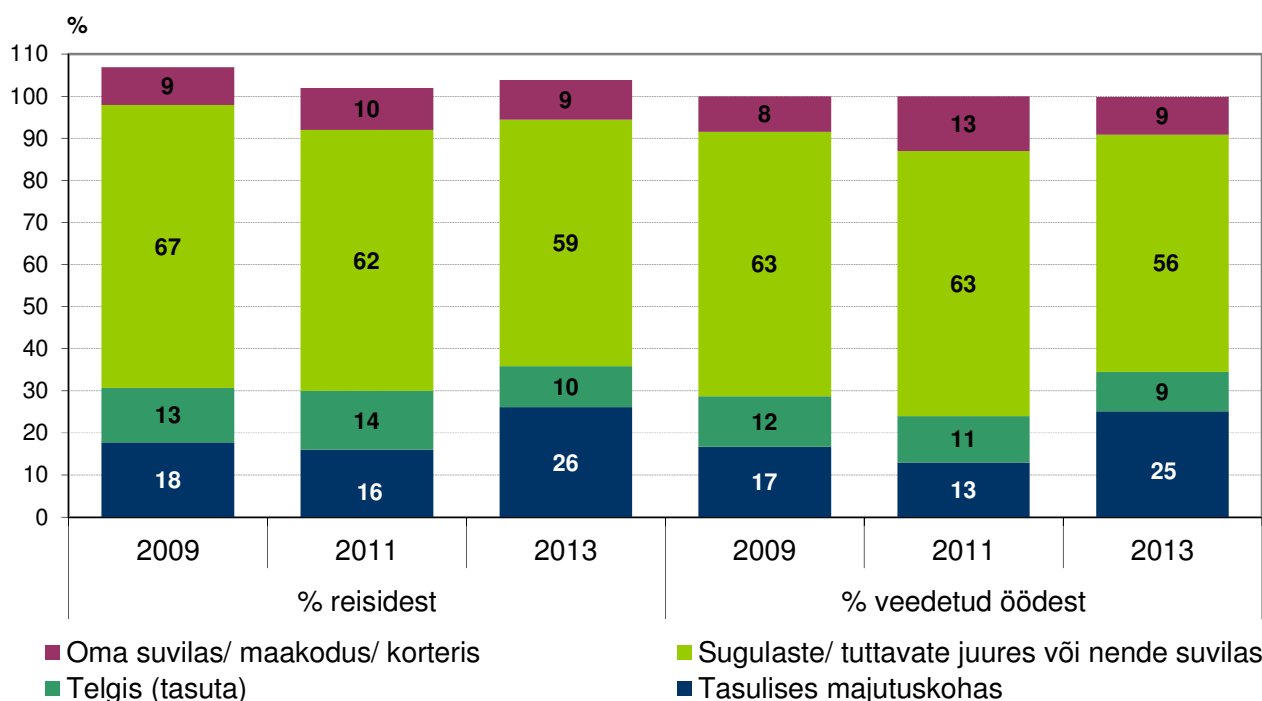
Siinkohal ilmneb erinevus eestlaste ning mitte-eestlaste vahel: võrreldes mitte-eestlastega teevad eestlased keskmiselt pikemaid telgis ööbimisega või oma suvilas/maakodus/korteris ööbimisega reise. Mitte-eestlased peatuvad seevastu eestlastega võrreldes keskmiselt pikemalt tasulistes majutuskohades.

Keskmiselt kauem peatuvad reisidel sugulaste/tuttavate juures pealinlased. Võrreldes linnaelanikega peatuvad oma suvilas/maakodus/korteris keskmiselt lühemalt maaelanikud.

Keskmine ööbimiste arv ööbimiskohtade võrdluses; rahvuse, soo ja elukohatüübi lõikes

Eesti-sisestest mitmepäevastest vaba aja reisidest 59% toimus ööbimisega sugulaste/tuttavate juures või nende suvilas, 26% tasulises majutusasutuses, 10% telgis ning 9% vastaja enda suvilas/maakodus/korteris (summa ületab veidi 100%, kuna väike hulk reisijaid ööbis reisi jooksul mitmes erinevat tüüpi ööbimiskohas). Võrreldes 2011. aastaga on sisereiside puhul tunduvalt suurenenud tasuliste majutuskohade kasutamine, vähenenud aga telgis ja sugulaste/tuttavate juures ööbimine.

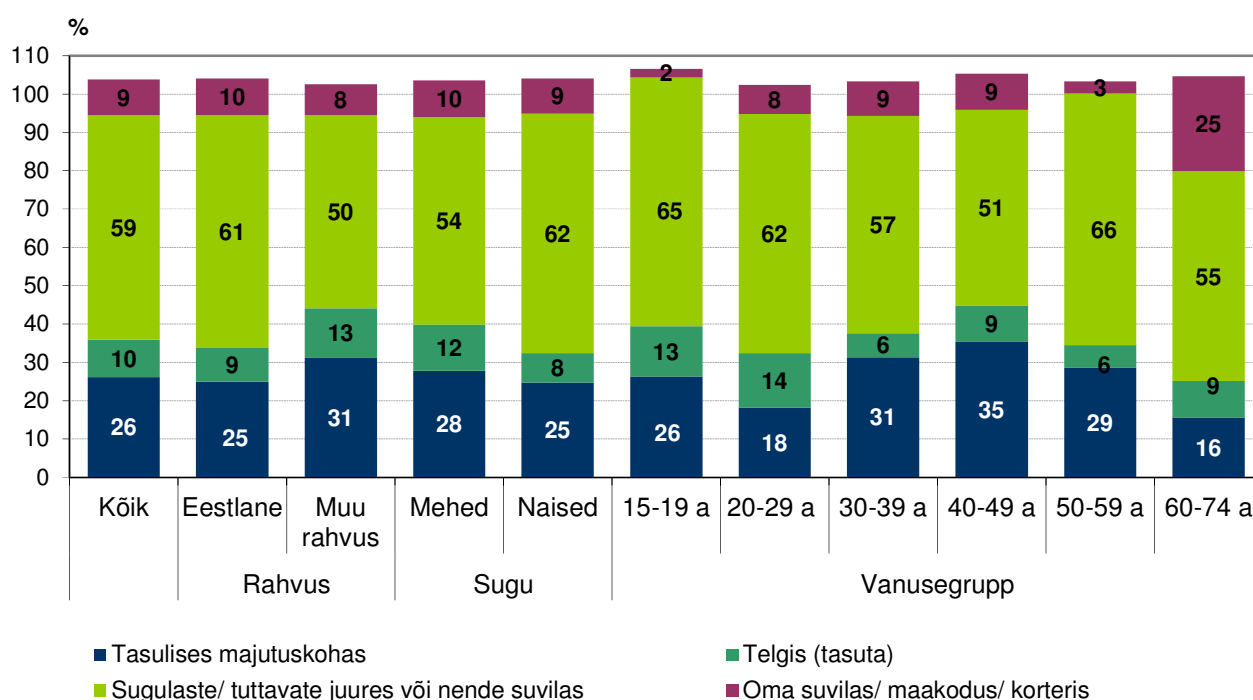

Võrreldes eestlastega on mitte-eestlaste puhul levinum ööbimine tasulises majutusasutuses, samas kui eestlased peatuvad mitte-eestlastega võrreldes enam sugulaste/tuttavate juures või nende suvilas.

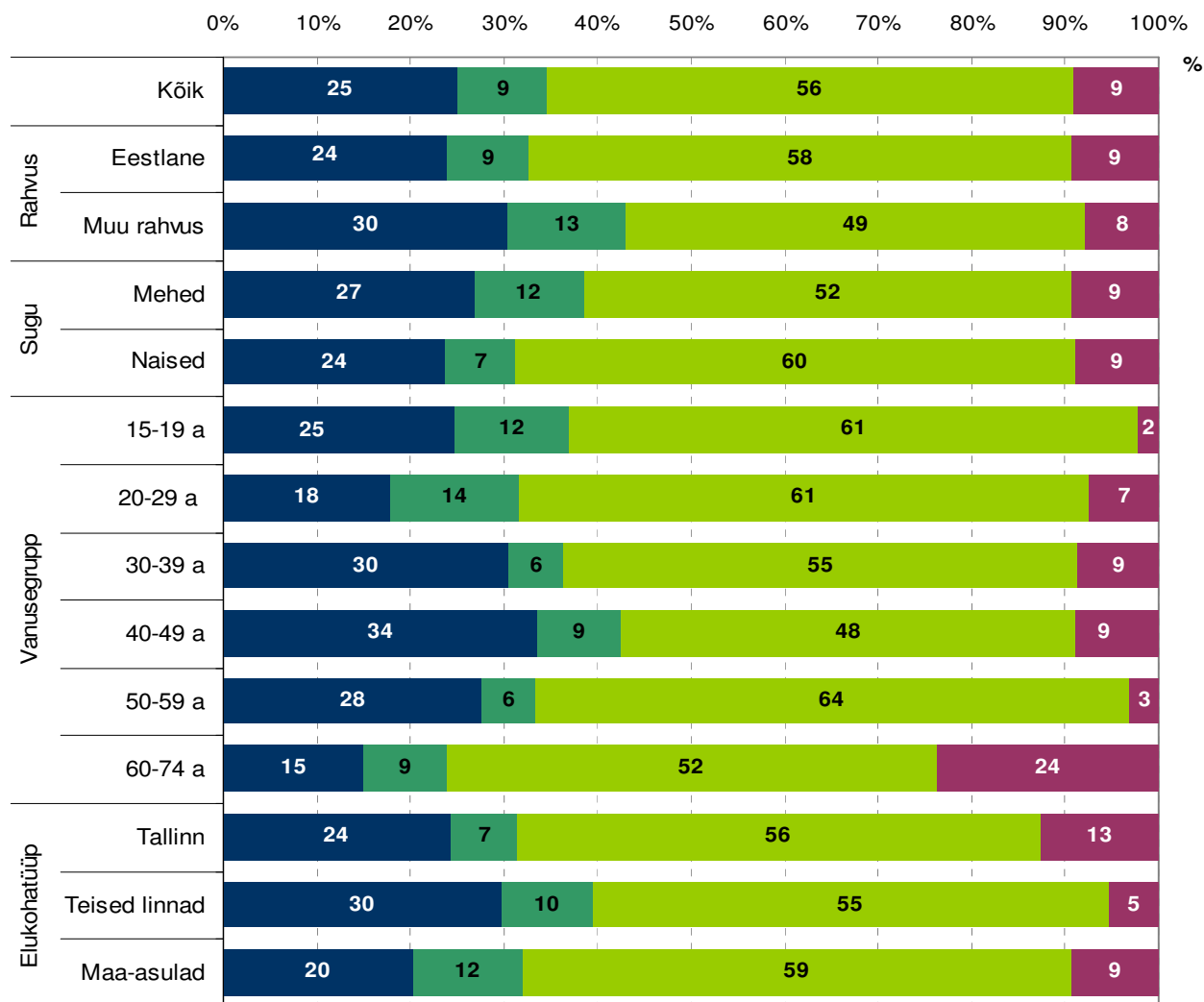
Võrreldes naistega valivad mehed reisidel sagedamini ööbimiskohaks telgi, samas kui naised peatuvad meestest sagedamini reisidel sugulaste/tuttavate juures.

Vanuserühmade võrdluses kasutavad reisidel tasulist majutust kõige enam 30-49-aastased, telgivad 15-29-aastased, sugulaste/tuttavate poolt pakutavat majutust kasutavad 15-19-aastased ja 50-59-aastased, oma suvilas/maakodus/korteris peatuvad aga 60-74-aastased.

Mitmepäevaste sisereiside jagunemine ööbimiskoha lõikes (%, n=kõik ööbimistega sisereisid), ühe reisi kohta võidi märkida mitu erinevat tüüpi ööbimiskohta

Kõikidest reisil oldud öödest 56% veedeti sugulaste või tuttavate juures või nende suvilas, neljandik tasulises majutuskohas ning võrdselt 9% kas oma suvilas/maakodus/korteris või telgis. Tasuliste majutuskohade kasutamine oli keskmisest levinum mitte-eestlaste, 30-49-aastaste ning väikelinnades elavate reisijate seas.

Ööbimiste jagunemine ööbimiskoha lõikes (% , n=kõik ööbimised)

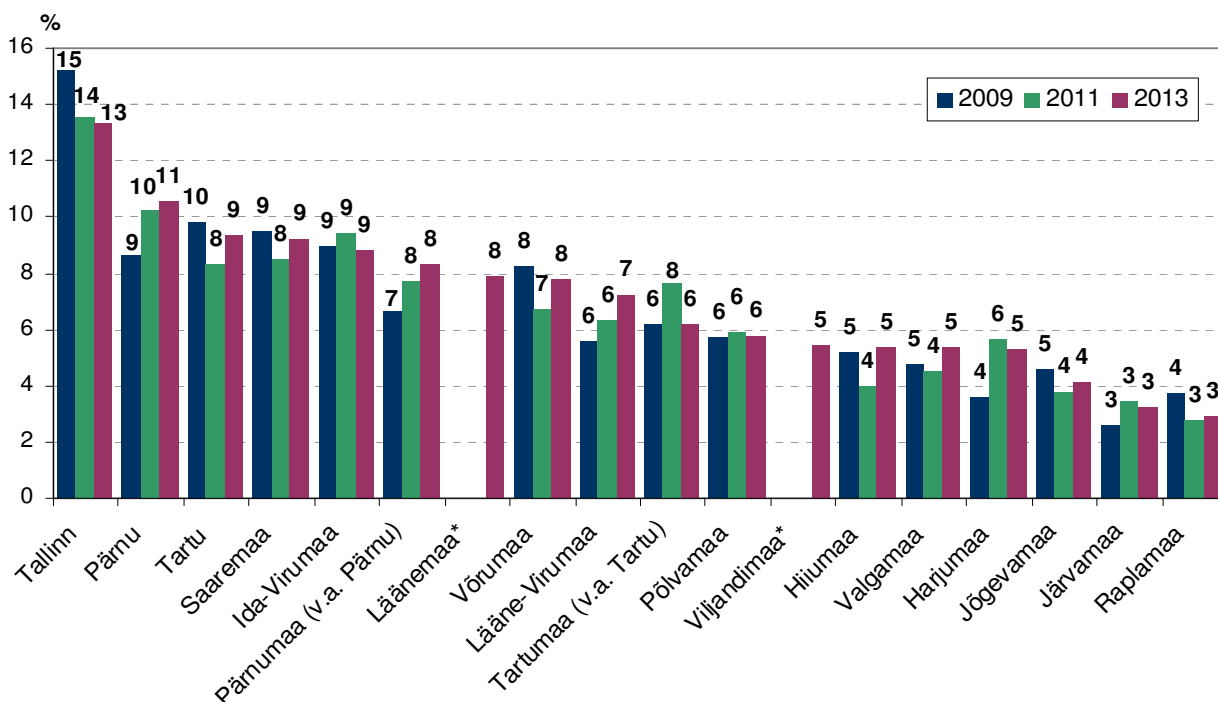
■ Tasulises majutuskohas (k.a. tasulisel telkimisplatsil) ■ Telgis (tasuta)
 ■ Sugulaste/ tuttavate juures või nende suvilas ■ Oma suvilas/ maakodus/ korteris

3.5 Sisereiside sihtkohad

2013. aasta suvel olid kõige levinumateks sisereiside sihtkohtadeks Tallinn (13%), Pärnu (11%), Tartu (9%), Saaremaa (9%) ning Ida-Virumaa (9%). Kuna suur osa sisereise on seotud sugulaste ja tuttavate külastamisega, siis on sihtkohtade eelistuste pingerida püsinud sarnane 2009. ja 2011. aastaga.

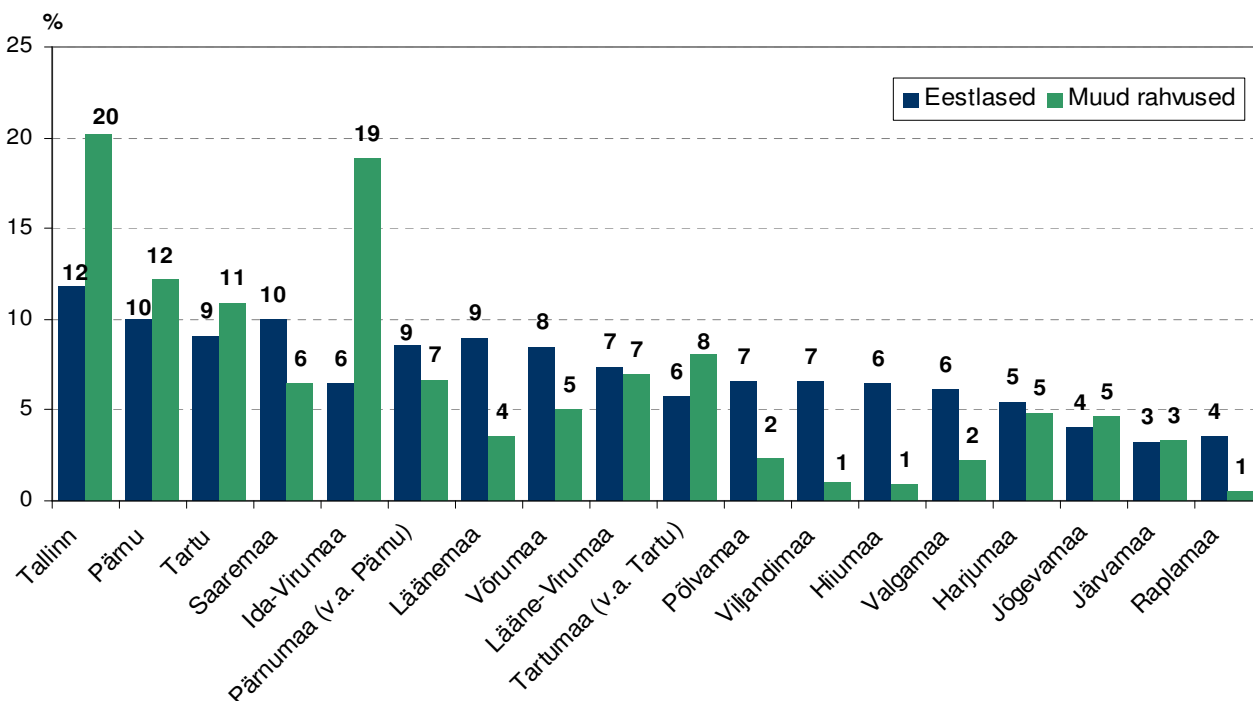
Võrreldes eestlastega oli mitte-eestlaste poolt tehtud reiside sihtkohadeks sagedamini Tallinn ning Ida-Virumaa. Kuna Tallinna ning Ida-Virumaad külastatakse sageli sugulaste/tuttavate külastamise eesmärgil, siis ilmselt külastavad ka mitte-eestlased neid sihtkohti (kus mitte-eestlaste proportsioon elanikkonnas on suur) eestlastest sagedamini just sel põhjusel. Võrreldes mitte-eestlastega olid eestlased suvise vaba aja reisi sihtkohaks sagedamini valinud Saaremaa, Läänemaa, Võrumaa, Põlvamaa, Viljandimaa, Hiiumaa või Valgamaa.

Erinevate linnade/maakondade osatähtsus ööbimistega sisereiside sihtkohtadena 2009., 2011. ja 2013. aastal (%), n=kõik ööbimistega sisereisid), ühel reisil võis vastaja külastada mitut paika

* 2009. ning 2011. aastal küsiti eraldi ka Viljandi, Haapsalu, Läänemaa (v.a Haapsalu) ning Viljandimaa (v.a Viljandi) külastamise kohta.

% 2013.a. suvistest ööbimisega sisereisidest, mille jooksul külastati nimetatud sihtkohta; rahvuse lõikes (%), n=kõik ööbimistega sisereisid), ühel reisil võis vastaja külastada mitut paika

Vanuserühmade võrdluses on suhteliselt enam reise pealinna sooritanud 15-19-aastased ning 50-74-aastased sisereisijad. Noorima vanuserühma (15-19-aastased) reisisihtmärgiks on keskmiselt sagedamini ka Tartu.

Erinevate linnade/maakondade osatähtsus ööbimistega sisereiside sihtkohtadena 2013. aastal; vanuse lõikes (% , n=kõik ööbimistega sisereisid), ühel reisil võis vastaja külastada mitut paika

	Kõik	15-19 a	20-29 a	30-39 a	40-49 a	50-59 a	60-74 a
Tallinn	13%	24%	9%	8%	15%	18%	20%
Pärnu	11%	11%	10%	13%	7%	12%	10%
Tartu	9%	14%	10%	7%	7%	10%	11%
Saaremaa	9%	5%	7%	14%	9%	8%	9%
Ida-Virumaa	9%	4%	8%	9%	8%	14%	8%
Pärnumaa (v.a. Pärnu)	8%	5%	9%	7%	11%	8%	9%
Läänemaa	8%	9%	7%	8%	9%	9%	7%
Võrumaa	8%	1%	6%	12%	8%	7%	8%
Lääne-Virumaa	7%	4%	6%	6%	13%	3%	10%
Tartumaa (v.a. Tartu)	6%	4%	7%	8%	6%	5%	3%
Põlvamaa	6%	3%	8%	8%	5%	6%	1%
Viljandimaa	5%	5%	7%	5%	4%	4%	6%
Hiiumaa	5%	3%	5%	7%	6%	4%	5%
Valgamaa	5%	3%	5%	7%	6%	5%	3%
Harjumaa	5%	3%	6%	4%	4%	8%	7%
Jõgevamaa	4%	5%	5%	3%	5%	4%	3%
Järvamaa	3%	5%	3%	3%	5%	2%	3%
Raplamaa	3%	5%	3%	2%	3%	4%	4%

3.6 Peamised tegevused reisidel

Jätakuvalt on kõige levinumaks tegevuseks Eesti-sisestel mitmepäevastel vaba aja reisidel sugulaste/tuttavate külastamine. 2013. aastal külastati neid 54% reisidest (2011. aastal 49%). Järgnesid rannas puhkamine (49%), looduslike vaatamisväärsustega tutvumine (33%) ning ajaloo/kultuuriga seotud vaatamisväärsustega tutvumine (30%).

Võrreldes eelnevate aastatega on reisid oma eesmärgidelt mitmekesisistunud, st. ühel reisil võeti ette rohkem erinevaid tegevusi. Nii mainiti võrreldes 2011. aastaga tunduvalt sagedamini reisi-tegevusena rannas puhkamist, looduslike või ajaloo/kultuuriga seotud vaatamisväärsustega tutvumist ja muude meelelahutusürituste, muuseumide/näituste ning lasteatraktsioonide külastamist. Võimalik, et see tendents on seotud reiside arvu vähenemisega – kui aja- või rahapuudus piirab reiside arvu, mida on võimalik suve jooksul teha, soovitakse ometi osa saada mitmetest erinevatest tegevustest või elamustest, võttes need ette ühe reisi jooksul.

Erinevate tegevuste osatähtsus ööbimistega sisereisidel 2005-2013 (% , n=kõik ööbimistega sisereisid), ühe reisi kohta võis vastaja märkida mitu tegevust

Tegevused reisidel	2005	2006	2007	2008	2009	2011	2013
Sugulaste või tuttavate külastamine	56%	52%	51%	57%	62%	49%	54%
Puhkus rannas, suplemine, muud rannategevused	33%	39%	35%	23%	31%	32%	49%
Looduslike vaatamisväärsustega tutvumine	19%	19%	21%	14%	16%	19%	33%
Ajaloo või kultuuriga seotud vaatamisväärsustega tutvumine	17%	16%	17%	13%	15%	21%	30%
Perekondlikud ja isikliku eluga seotud üritused	22%	21%	20%	21%	23%	17%	19%
Kontsertide, muusikafestivalide külastamine*	15%	18%	14%	12%	14%	15%	18%
Muude meelelahutusürituste külastamine	**	**	**	15%	16%	9%	14%
Muuseumide või näituste külastamine	9%	12%	9%	7%	6%	9%	14%
Jalgsi matkamine	11%	11%	8%	6%	10%	16%	14%
Veega seotud harrastused	8%	10%	11%	10%	14%	10%	13%
Muu aktiivse harrastusega tegelemine	9%	10%	9%	7%	7%	10%	12%
Puhkus/ töö oma suvilas või maakodus	10%	9%	11%	11%	10%	9%	10%
Lasteatraksioonide külastamine	**	**	**	2%	3%	3%	7%
Jalgrattasõit	6%	6%	4%	5%	5%	7%	6%
Spordiüritustel osalemine võistleja või pealtvaatajana	**	**	**	5%	4%	4%	6%
Puhkus spaas või sanatooriumis, spaaprotseduuride kasutamine	**	**	4%	5%	5%	4%	5%
Loomaaia, loomapargi külastamine	**	**	**	3%	4%	2%	3%
Muu	**	**	**	**	4%	4%	3%
Suvelavastuste külastamine	6%	5%	8%	7%	5%	4%	3%
Lõbustuskohtade külastamine	14%	14%	11%	**	**	**	**
Matkamine märgistatud matka- või loodusrajal	**	8%	5%	**	**	**	**
Ratsutamine	1%	1%	2%	**	**	**	**

* 2005., 2006., 2007. ja 2011. aastal oli tegevus sõnastatud: „Kontsertide, festivalide külastamine“

** Nimetatud vastusevarianti sel aastal ankeedis ei olnud

Sugulaste/tuttavate külastamine on levinuim tegevus sisereisidel üle 30-aastaste jaoks. 15-19 aastaste jaoks on levinuim tegevus reisidel rannas puhkamine, samas kui 20-29-aastaste jaoks omavad võrdselt tähtsust nii rannas puhkamine kui sugulaste/tuttavate külastamine. Looduslike või ajaloo ja kultuuriga seotud vaatamisväärsustega tutvumise või muuseumide külastamise eesmärgil reisivad vähem 15-29-aastased, enam aga 40-59-aastased. 15-29-aastased võtavad muude vanusegruppidega võrreldes sagedamini ette reise muude aktiivsete harrastusega tegelemise eesmärgi.

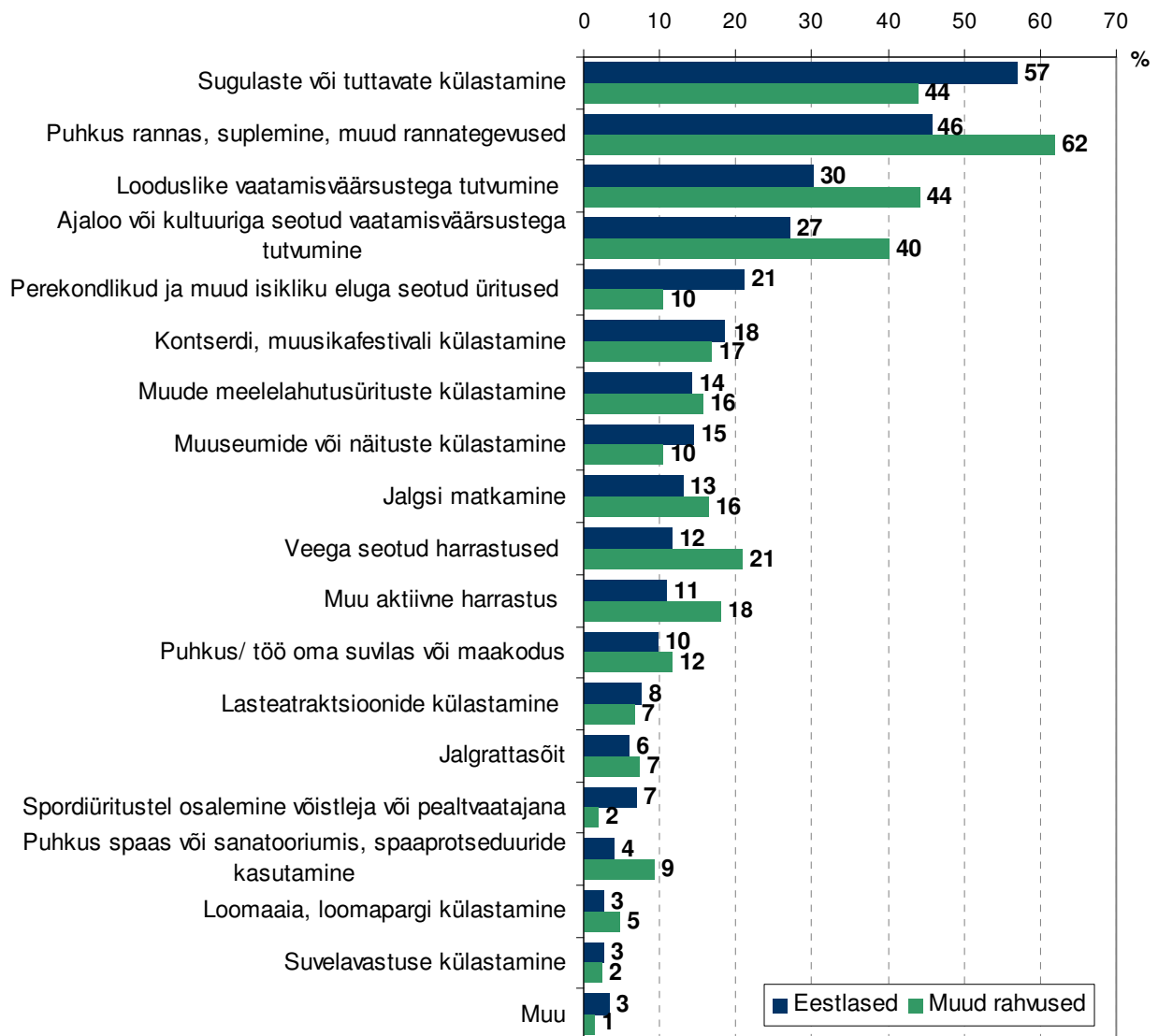
Kontsertide ning muusikafestivalide külastamine reisidel on keskmisest levinum 15-19-aastaste ning 50-59-aastaste seas. Noorimas vanuserühmas on keskmisest levinum ka reisimine spordiüritustel osalemise või jalgrattasõidu eesmärgil. Veega seotud harrastustega tegelemine reisil on seevastu levinum 20-29-aastaste seas, jalgsi matkamine aga vanuserühmas 40-49. Lasteatraksioonide külastamine reisidel on keskmisest levinum 30-39-aastaste seas.

Erinevate tegevuste osatähtsus ööbimistega sisereisidel 2013. aastal; vanusegruppide lõikes (% , n=kõik ööbimistega sisereisid), ühe reisi kohta võis vastaja märkida mitu tegevust

Tegevused reisidel	Kõik	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-74
Sugulaste või tuttavate külastamine	54%	45%	57%	53%	55%	58%	51%
Puhkus rannas, suplemine, muud rannategevused	49%	51%	57%	48%	48%	47%	34%
Looduslike vaatamisväärsustega tutvumine	33%	22%	29%	33%	41%	35%	31%
Ajaloo või kultuuriga seotud vaatamisväärsustega tutvumine	30%	12%	23%	29%	39%	37%	30%
Perekondlikud ja isikliku eluga seotud üritused	19%	16%	19%	21%	17%	18%	23%
Kontsertide, muusikafestivalide külastamine	18%	26%	17%	14%	20%	23%	17%
Muude meelelahutusürituste külastamine	14%	7%	16%	17%	13%	13%	14%
Muuseumide või näituste külastamine	14%	9%	9%	13%	22%	16%	14%
Jalgsi matkamine	14%	6%	13%	13%	18%	16%	11%
Veega seotud harrastused	13%	7%	21%	12%	14%	9%	8%
Muu aktiivse harrastusega tegelemine	12%	17%	18%	11%	10%	6%	11%
Puhkus/ töö oma suvilas või maakodus	10%	8%	9%	12%	7%	7%	21%
Lastetraktsioonide külastamine	7%	4%	4%	11%	10%	6%	5%
Jalgrattasõit	6%	10%	5%	7%	7%	6%	3%
Spordiüritustel osalemine võistleja või pealtvaatajana	6%	11%	5%	8%	4%	4%	6%
Puhkus spaas või sanatooriumis, spaaprotseduuride kasutamine	5%	1%	3%	7%	8%	5%	1%
Loomaaia, loomapargi külastamine	3%	1%	1%	4%	5%	4%	5%
Suvelavastuste külastamine	3%	1%	3%	5%	3%	2%	1%
Muu	3%	3%	1%	3%	2%	4%	7%

Sarnaselt 2011. aastaga tegelesid mitte-eestlased ka 2013. aasta suvistel sisereisidel rohkem erinevat tüüpi tegevustega kui eestlased. Eestlaste jaoks oli ülekaalukalt kõige levinumaks tegevuseks reisidel sugulaste/tuttavate külastamine (57%), mitte-eestlaste jaoks aga rannas puhkamine (62%). Võrreldes mitte-eestlastega külastasid eestlased reisidel sagedamini sugulasi/tuttavaid, perekondlikke/isikliku eluga seotud üritusi ning spordiüritusi. Mitte-eestlaste seas oli eestlastega võrreldes sagedasem rannas puhkamine, looduslike või ajaloo/kultuuriga seotud vaatamisväärsustega tutvumine, puhkus spaas/sanatooriumis ning veega seotud jm aktiivsete harrastustega tegelemine (v.a jalgsi matkamine, jalgrattasõit).

Erinevate tegevuste osatähtsus ööbimistega sisereisidel 2013. aastal; rahvuse lõikes
(%, n=kõik ööbimistega sisereisid), ühe reisi kohta võis vastaja märkida mitu tegevust

Järgnevas tabelis on suurema osatähtsusega sihtkohtade lõikes esitatud osavõtt tegevustest reisil (sihtkohad, mida märkis peamise sihtkohana vähemalt 50 vastanut). Küsimustik oli üles ehitatud nii, et vastaja märkis kõik tegevused reisi jooksul ja kõik külastatud kohad ning nimetas külastatud kohtade seast peamise sihtkoha. See tähendab, et mitmeid sihtkohti külastanud vastajailt ei küsitud, millises sihtkohas milline nimetatud tegevustest toimus. Seega võis nimetatud tegevus toimuda ühes sihtkohtadest, mitte tingimata peamises sihtkohas.

Populaarseimat reisisihtkohta – Tallinna – külastanutel oli esikohal sugulaste-tuttavate külastamine (80% reisidest, millel Tallinn oli peamine sihtkoht). Kolmandik tutvus ajaloo või kultuuriga seotud vaatamisväärsustega, veerand puhkas rannas ja 21% käis kontserdil / muusikafestivalil. Sugulaste/tuttavate külastamine oli kõige sagedasemaks reisi põhjuseks ka Tartusse tehtud reiside puhul (53% reisidest). Saaremaale, Ida-Virumaale ja Pärnusse sõitnutel oli esikohal aga rannapuhkus (eriti domineeris see Pärnus).

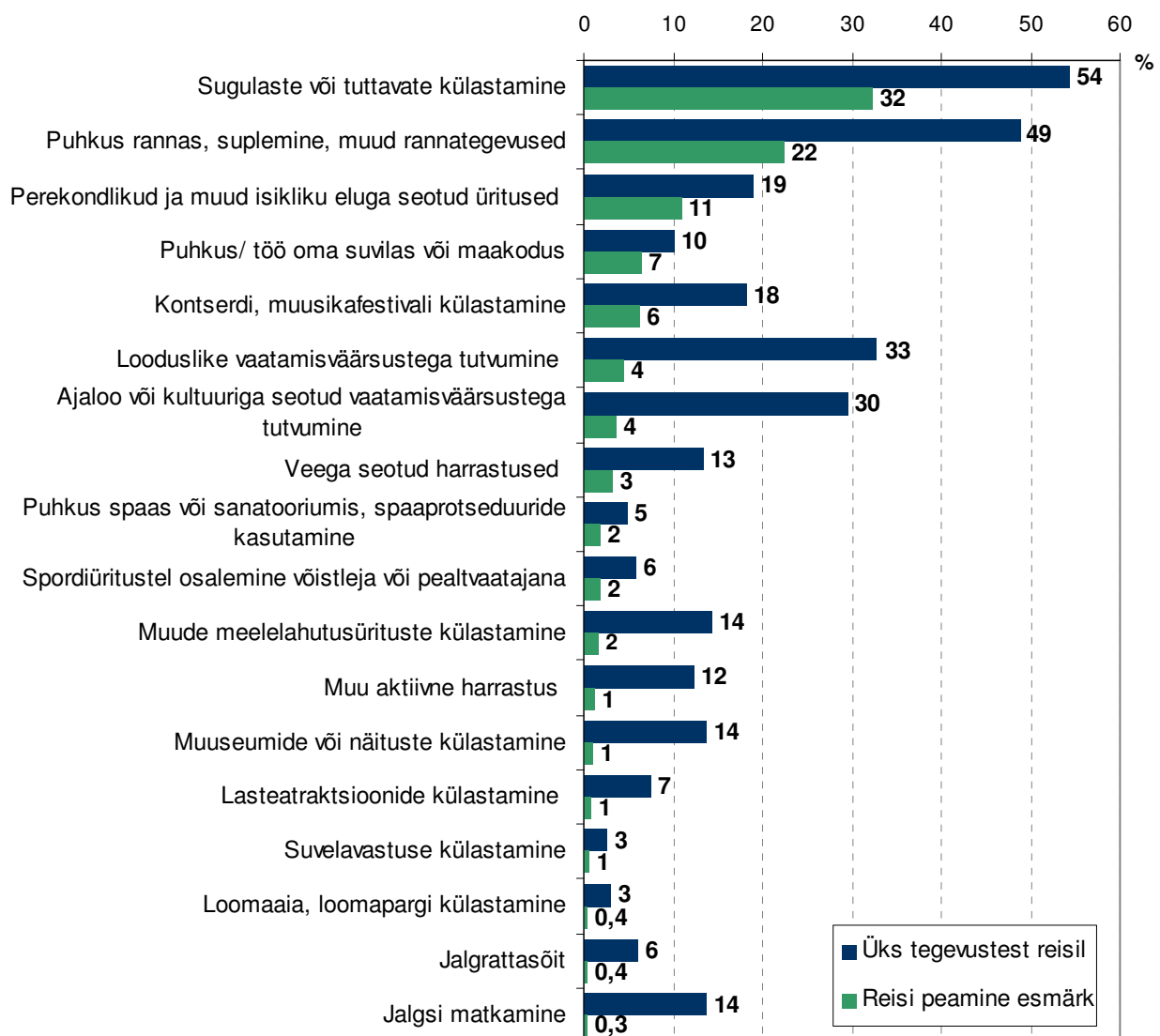
% vastanutest, kes võttis sisereisil osa nimetatud tegevusest reisi peamise sihtkoha lõikes (ühe reisi kohta võis vastaja märkida mitu tegevust). NB! Vastaja märkis kõik tegevused reisi jooksul ja kõik külastatud kohad ning nimetas külastatud kohtade seast peamise sihtkoha. Nimetatud tegevus võis toimuda ühes sihtkohtadest, mitte tingimata peamises sihtkohas.

	Keskmine	Tallinn	Saaremaa	Ida-Viru	Pärnu	Tartu	Lääne-maa	Võrumaa	Pärnumaa (v.a. Pärnu)	Lääne-Viru	Hiiu-maa	Viljandi-maa	Põlvamaa	Valgamaa
Sugulaste või tuttavate külastamine	54	80	46	48	43	53	41	53	39	61	52	63	65	58
Puhkus rannas	49	25	60	75	84	33	57	41	55	35	65	30	51	51
Looduslike vaatamisväärsustega tutvumine	33	17	45	51	19	20	32	41	35	39	55	23	42	27
Ajaloo või kultuuriga seotud vaatamisväärsustega tutvumine	30	34	48	37	21	23	30	23	21	30	51	32	23	22
Perekondlikud ja isikliku eluga seotud üritused	19	17	18	11	16	17	17	19	21	20	15	9	18	22
Kontserdi, muusikafestivali külastamine	18	21	24	17	30	20	20	23	16	14	14	23	15	5
Muude meelelahutusürituste külastamine	14	12	19	22	20	16	14	17	12	8	25	10	17	5
Muuseumide või näituste külastamine	14	12	28	17	10	7	13	16	8	18	35	4	12	11
Jalgsi matkamine	14	8	19	29	8	4	15	16	16	14	28	12	10	10
Veega seotud harrastused	13	0	15	17	15	17	6	21	18	2	23	15	29	11
Muu aktiivne harrastus	12	5	11	16	31	5	7	13	10	7	17	14	18	13
Puhkus/ töö oma suvilas	10	2	15	2	7	13	22	12	3	13	12	9	13	8
Lasteatraktsioonide külastamine	7	10	8	10	9	8	9	11	1	5	17	6	4	5
Jalgrattasõit	6	8	10	6	10	6	4	4	3	4	8	7	4	2
Spordiüritustel osalemine võistleja või pealtvaatajana	6	2	8	5	14	4	5	7	7	2	11	3	3	11
Puhkus spaas, spaaprotseduuri	5	2	9	13	11	1	6	7	3	6	4	1	5	0
Loomaiaia, loomapargi külastamine	3	14	3	2	0	2	0	2	0	0	1	2	3	2
Suvelavastuse külastamine	3	1	6	3	2	3	4	5	1	2	3	2	4	2
Muu	3	5	0	1	4	3	4	1	2	0	0	4	0	6
keskmiselt tegevusi reisil	3,13	2,75	3,93	3,83	3,53	2,55	3,06	3,33	2,72	2,79	4,36	2,69	3,36	2,71
vastanute arv	1318	159	116	111	105	90	83	81	77	76	62	54	53	50

Kui eelnevalt oli juttu kõigist mitmepäevastel vaba aja reisidel ette võetud tegevustest, siis järgnevalt paluti vastajail nimetada, milline neist tegevustest oli reisi peamine eesmärk. **Kui kõigi reisil ette võetud tegevuste seas nimetati üsna võrdselt nii sugulaste/tuttavate külastamist kui ka rannas puhkamist, siis reisi peamise eesmärgina nimetati sagedamini sugulaste/tuttavate külastamist (32%) ning teisena puhkust rannas (22%).** Peamise reisi põhjusena järgesid perekondlikud jm isikliku eluga seotud üritused (11%).

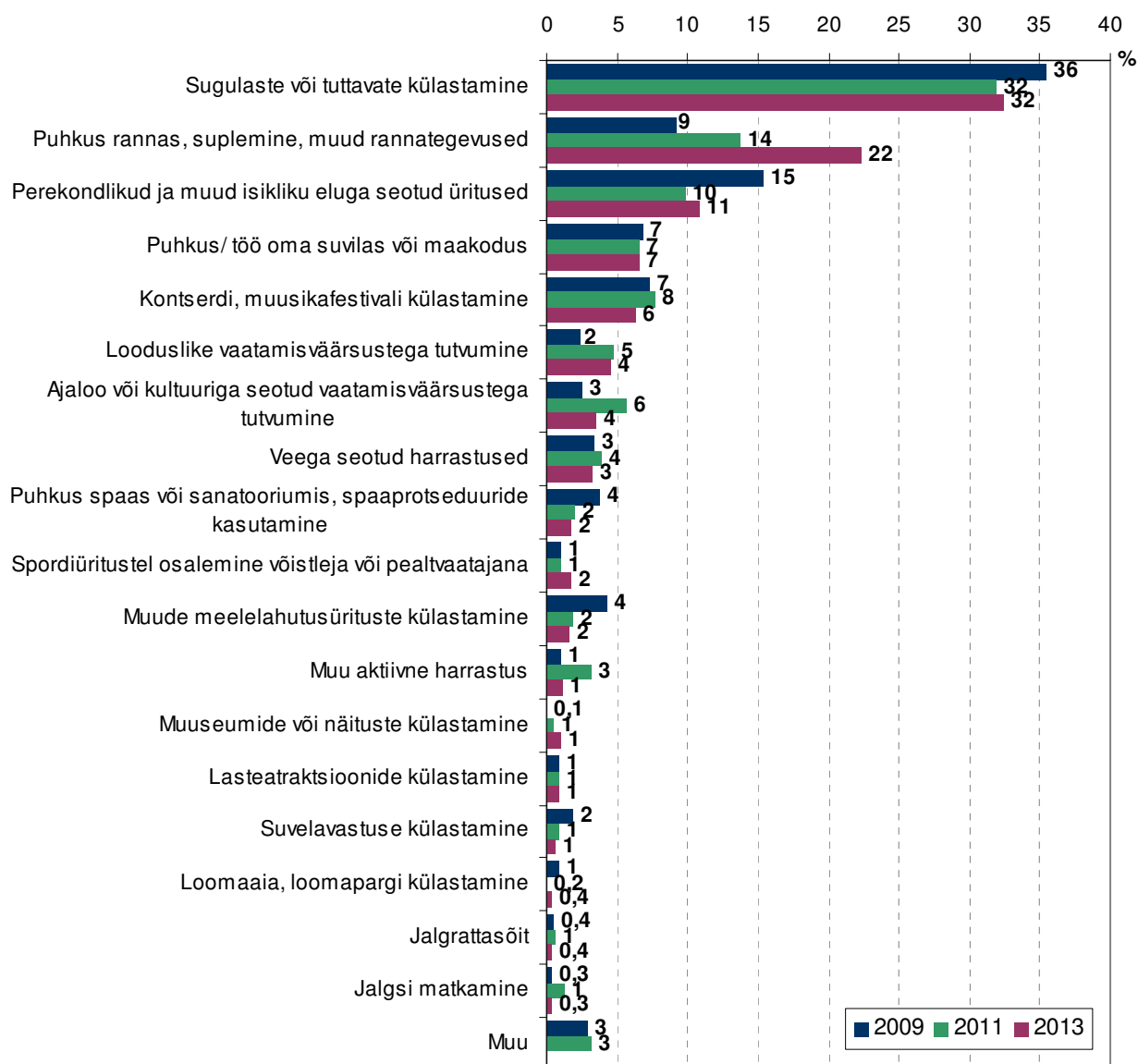
Nii looduslike kui ka ajaloo või kultuuriga seotud vaatamisväärsustega tutvumine, millega tegeleti ligi kolmandikul sisereisidest, olid harva reisi peamiseks eesmärgiks. Samuti olid reisidel pigem kõrvaltegevusteks aktiivsed harrastused ning näituste ja sündmuste külastamine.

Tegevused ööbimistega sisereisidel ja nende osatähtsus reisi peamise eesmärgina 2013. aastal (% , n=kõik ööbimistega sisereisid)

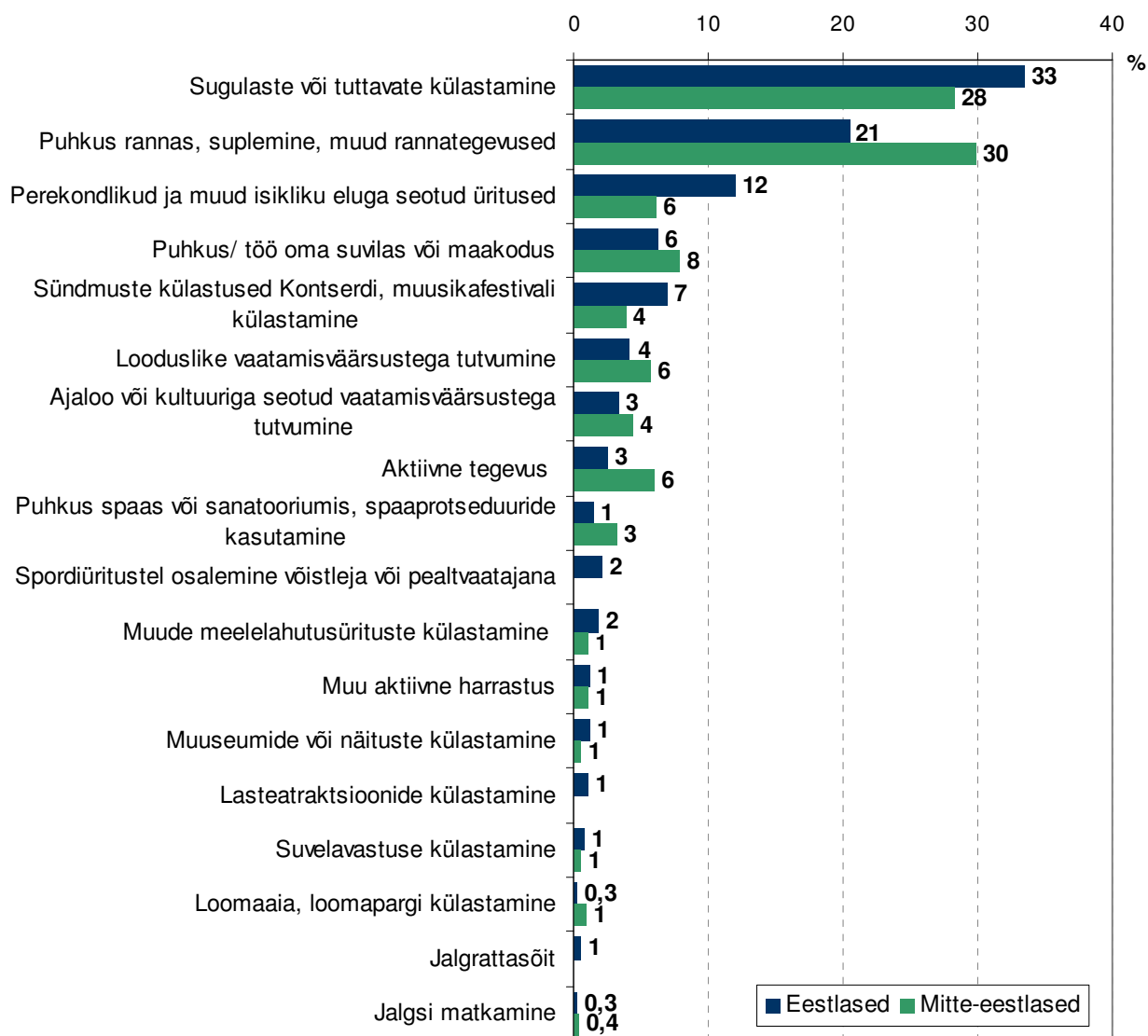

Võrreldes 2011. aastaga nimetasid sisereisijad tänavu reisi peamise eesmärgina tunduvalt sagedamini rannas puhkamist (2013.aastal 22%, 2011.aastal 14%). Ülejäänud põhjuste puhul pole olulisi muutusi võrreldes 2011. aastaga toimunud (iga üksiku põhjuse puhul jäävad muutused paari protsendi piiresse). Ka võrreldes 2009. aastaga on rannas puhkamine reisi peamise eesmärgina tänavu rohkem kaalu omandanud, kuid tähtsust on minetanud reisimine peamiselt perekondlike jm isiklike ürituste eesmärgil.

Ööbimisega sisereisi peamine eesmärk 2009., 2011. ja 2013. aastal (%, n=kõik ööbimistega sisereisid)

Rääkides sisereisi peamisest eesmärgist, nimetasid eestlased ülekaalukalt kõige sagedamini sugulaste/tuttavate külastamist (33%), millele järgnes puhkus rannas (21%). Mitte-eestlased mainisid nimetatud tegevusi reisi peamise eesmärgina peaaegu võrdselt sageli: vastavalt 28% ja 30%. Võrreldes mitte-eestlastega oli eestlaste jaoks reisimise eesmärgina olulisem perekondlike jm isikliku eluga seotud ürituste külastamine. Ülejäänud eesmärgi nimetasid eestlased ning mitte-eestlased sisereisi peamise eesmärgina võrdselt sageli.

Sisereisi peamine eesmärk 2013.a., rahvuse lõikes (% n=kõik ööbimistega sisereisid)

Järgnevas tabelis on võrreldud sisereisidel sihtpunkte lähtuvalt sõidu eesmärgist. Iga eesmärgi puhul on esitatud kümme sihtkohta, kuhu sel eesmärgil sagedamini reise on sooritatud.

Kümme peamist piirkonda, mida nimetatud tegevuse eesmärgil on 2013. aasta suve jooksul külastatud (% reisidest, n=reisid, kus võeti osa nimetatud tegevustest), vastaja võis ühe reisi jooksul külastada mitut paika

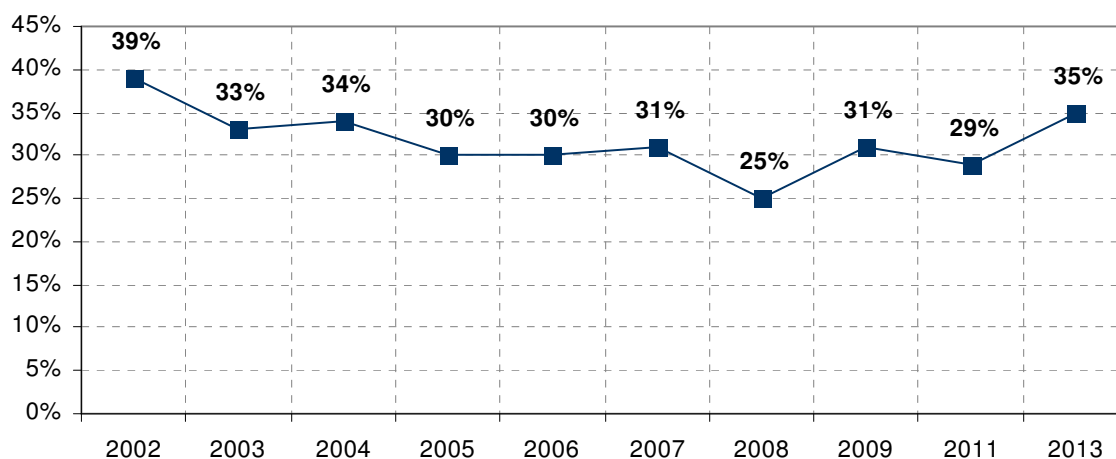
Puhkus rannas, suplemine, muud rannategevused		Veega seotud harrastused		Kontserdi, muusikafestivali külastamine		Muude meelelahutus-ürituste külastamine	
1. Pärnu	21%	1. Tartumaa	20%	1. Tallinn	20%	1. Pärnu	17%
2. Ida-Virumaa	18%	2. Põlvamaa	17%	2. Saaremaa	14%	2. Hiiumaa	15%
3. Pärnumaa	13%	3. Saaremaa	15%	3. Viljandimaa	12%	3. Tartu	13%
4. Saaremaa	10%	4. Võrumaa	14%	4. Läänemaa	12%	4. Jõgevamaa	12%
5. Läänemaa	8%	5. Tartu	12%	5. Pärnu	10%	5. Pärnumaa	11%
6. Hiiumaa	7%	6. Hiiumaa	11%	6. Võrumaa	8%	6. Viljandimaa	10%
7. Tartu	7%	7. Pärnumaa	11%	7. Tartu	7%	7. Võrumaa	9%
8. Lääne-Virumaa	6%	8. Pärnu	7%	8. Pärnumaa	7%	8. Põlvamaa	9%
9. Harjumaa	6%	9. Valgamaa	6%	9. Põlvamaa	6%	9. Ida-Virumaa	8%
10. Valgamaa	5%	10. Järvamaa	6%	10. Lääne-Virumaa	6%	10. Tallinn	8%

Looduslike vaatamisväärsustega tutvumine		Ajaloo või kultuuriga seotud vaatamisväärsustega tutvumine		Sugulaste või tuttavate külastamine		Perekondlikud ja muud isikliku eluga seotud üritused	
1. Võrumaa	19%	1. Saaremaa	22%	1. Tallinn	21%	1. Tallinn	19%
2. Tartu	12%	2. Hiiumaa	13%	2. Tartu	13%	2. Tartumaa (v.a.	11%
3. Ida-Virumaa	11%	3. Läänemaa	13%	3. Lääne-Virumaa	8%	3. Pärnumaa (v.a	10%
4. Lääne-Virumaa	10%	4. Tallinn	13%	4. Viljandimaa	8%	4. Harjumaa	9%
5. Pärnumaa	10%	5. Ida-Virumaa	12%	5. Saaremaa	6%	5. Võrumaa	8%
6. Tallinn	10%	6. Valgamaa	7%	6. Ida-Virumaa	6%	6. Pärnu	8%
7. Läänemaa	9%	7. Tartumaa (v.a.	7%	7. Tartumaa (v.a. Tē	6%	7. Tartu	8%
8. Järvamaa	7%	8. Harjumaa	7%	8. Võrumaa	6%	8. Läänemaa	7%
9. Põlvamaa	7%	9. Tartu	7%	9. Pärnu	6%	9. Raplamaa	7%
10. Saaremaa	6%	10. Põlvamaa	5%	10. Pärnumaa (v.a. P	6%	10. Ida-Virumaa	7%

3.7 Reisimine koos lastega

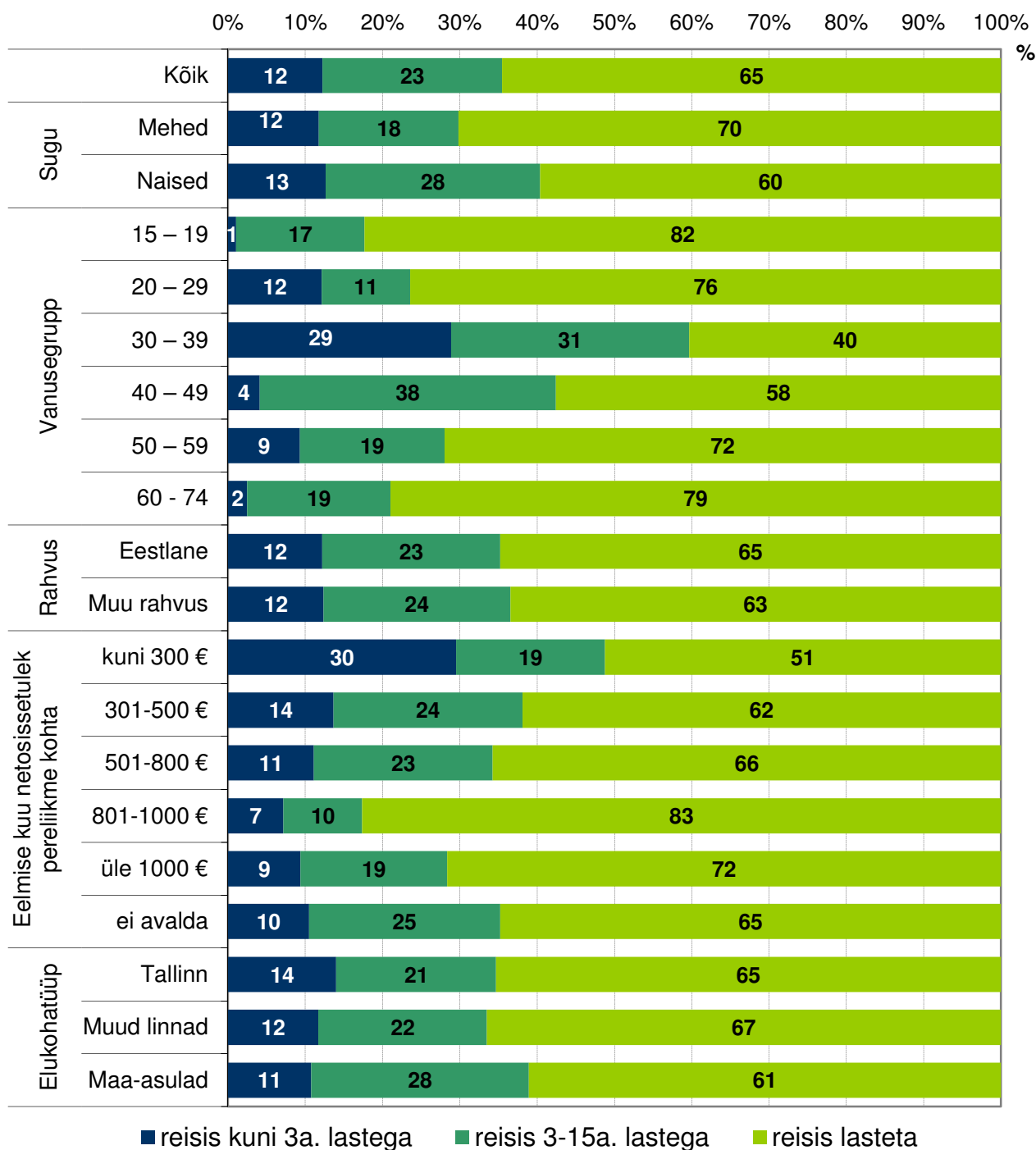
2013. aasta suvel toimunud Eesti-sisestest ööbimisega vaba aja reisidest 35 protsendil oli reisiseltskonnas mõni alla 15-aastane laps, seejuures 12 protsendil reisidest oli kaasas kuni 3a. lapsi ja 23 protsendil reisidest 3-15a. lapsi (küsi, kas reisiseltskonda kuulus lapsi, s.t. need ei pruukinud olla vastaja enda lapsed, vaid näiteks lapselapsed, sõprade lapsed, nooremad õed-vennad jne.).

Alla 15-aastaste lastega reiside osakaal 2002-2013 (% , n=kõik ööbimistega sisereisid)

Võrreldes 2011. aastaga on alla 15-aastaste lastega reise osatähtsus kõigi sisereiside seas suurenenud 29%-lt 35%-ni. Kõrgeim oli lastega reise osakaal aastal 2002, mil lastega reise moodustasid 39% kõigist mitmepäevastest sisereisidest. Järgnevates uuringutes vastav näitaja langes, jõudes 2008. aastal 25%-ni. Aastatel 2009 ja 2011 püsis lastega reise osatähtsus 29-31% piirimal.

Alla 15-aastaste lastega reise osakaal, rahvuse, soo, vanuserühma, netosissetuleku ja elukohatüübi lõikes (%) (n=kõik ööbimistega sisereisid)

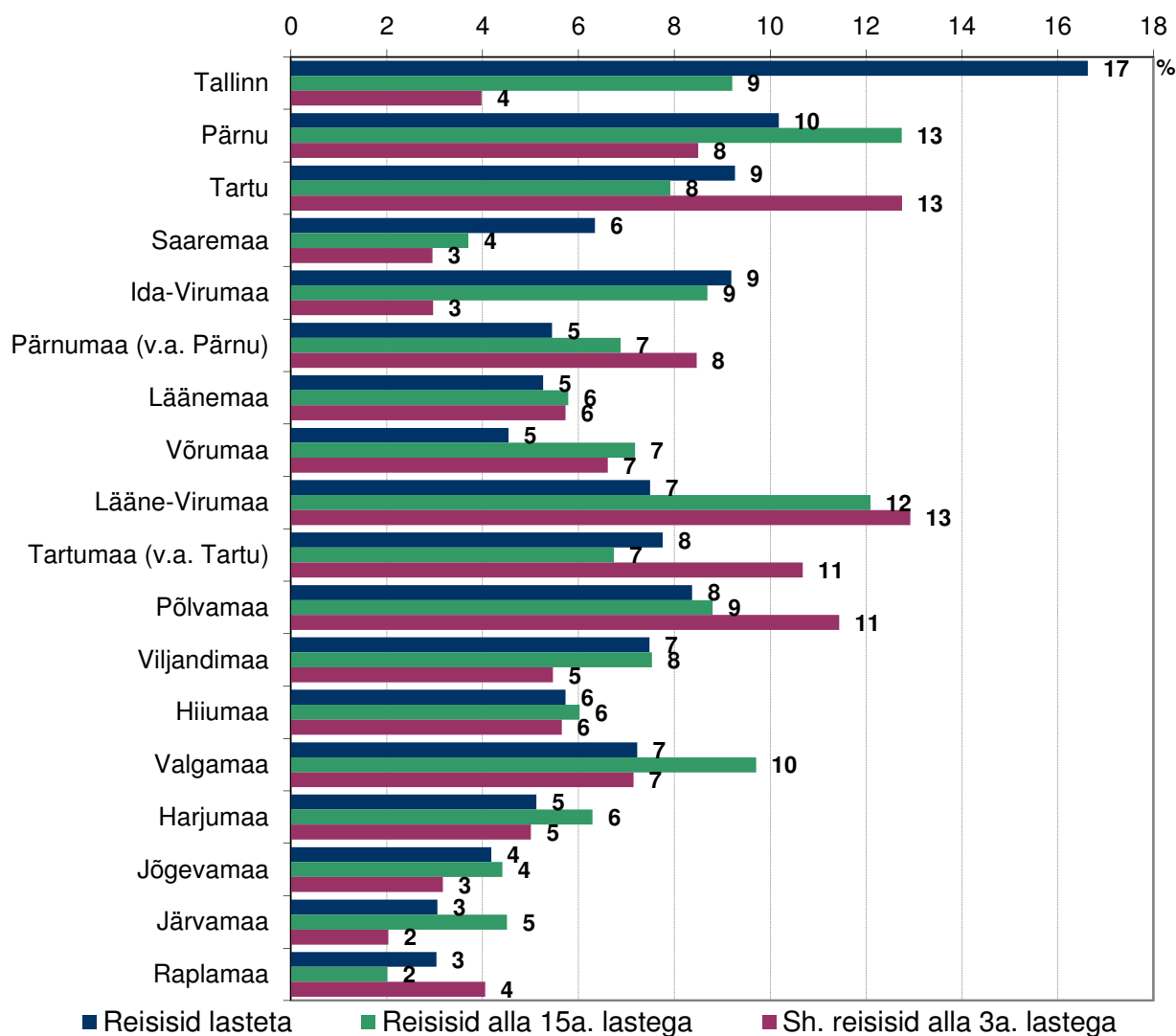

Naised reisivad koos alla 15-aastaste lastega sagedamini kui mehed. Vanuserühmade võrdluses on alla 15-aastaste lastega koos kõige enam reise ette võtnud 30-39-aastased, kellele järgneb 40-49-a. vanusegrupp ja seejärel 50-59-a. vanusegrupp. Võrreldes linnaelanikega on lastega

reisijaid veidi enam maaelanike seas. Sissetulekugruppide võrdluses on lastega, seejuures eriti kuni 3a. lastega reisinuid kõige rohkem nende seas, kelle eelmise kuu netosissetulek pereliikme kohta oli kuni 300 eurot.

Ilma lasteta tehtud reiside puhul oli külastatumaks sihtpunktiks Tallinn, koos alla 15-aastaste lastega tehtud reiside puhul Pärnu ning koos alla 3-aastaste lastega tehtud reiside puhul Tartu. Võrreldes ilma lasteta reisijatega oli lastega reisijate seas enam Lääne-Virumaa külastajaid, kuid vähem Saaremaa külastajaid.

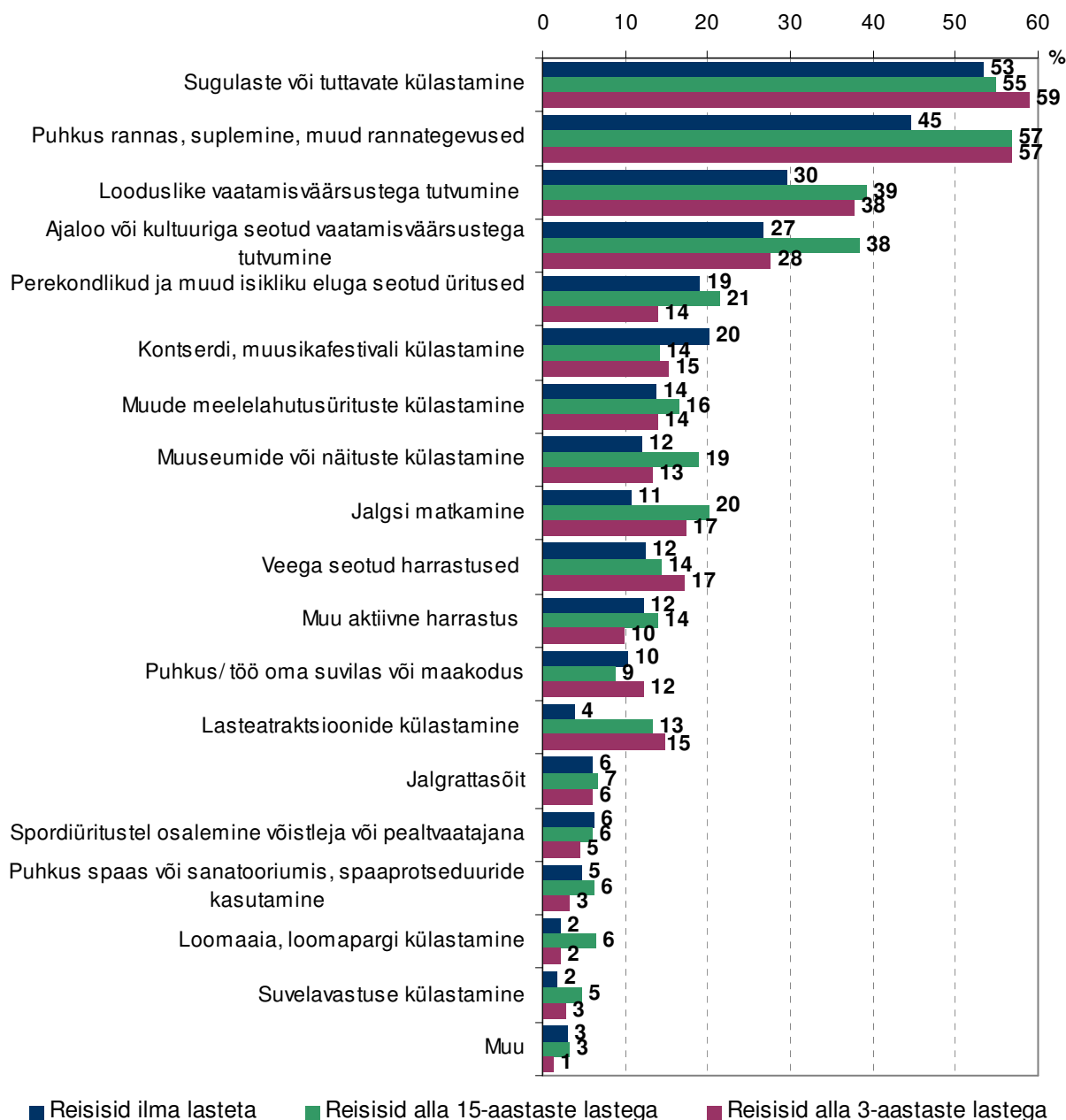
Erinevate linnade/maakondade osatähtsus ööbimisega sisereiside sihtkohana; alla 15-aastaste, alla 3-aastaste ja lasteta reisinud vastajate lõikes (% , n=kõik ööbimistega sisereisid), ühel reisil võis vastaja külastada mitut paika

Võrreldes ilma lasteta reisidega olid lastega reisid sagedamini suunatud rannas puhkamisele (57% alla 15-aastaste ja alla 3-aastaste lastega reisidest vs 45% lasteta reisidest), looduslike vaatamisväärsustega tutvumisele (38-39% vs 30%), jalgsi matkamisele (17-20% vs 11%) ning muidugi ka lasteatraktsioonide külastamisele (13-15% vs 4%).

Võrreldes koos lastega reisivate inimestega külastasid ilma lasteta reisijad seevastu sagedamini kontserte/muusikafestivale (20% vs 14-15%).

Erinevate tegevuste osatähtsus ööbimisega sisereisidel; alla 15-aastaste, alla 3-aastaste ja lasteta reisinud vastajate lõikes (% , n=kõik ööbimistega sisereisid), ühe reisi kohta võis vastaja märkida mitu tegevust

3.8 Reisi korraldamiseks saadud informatsioon

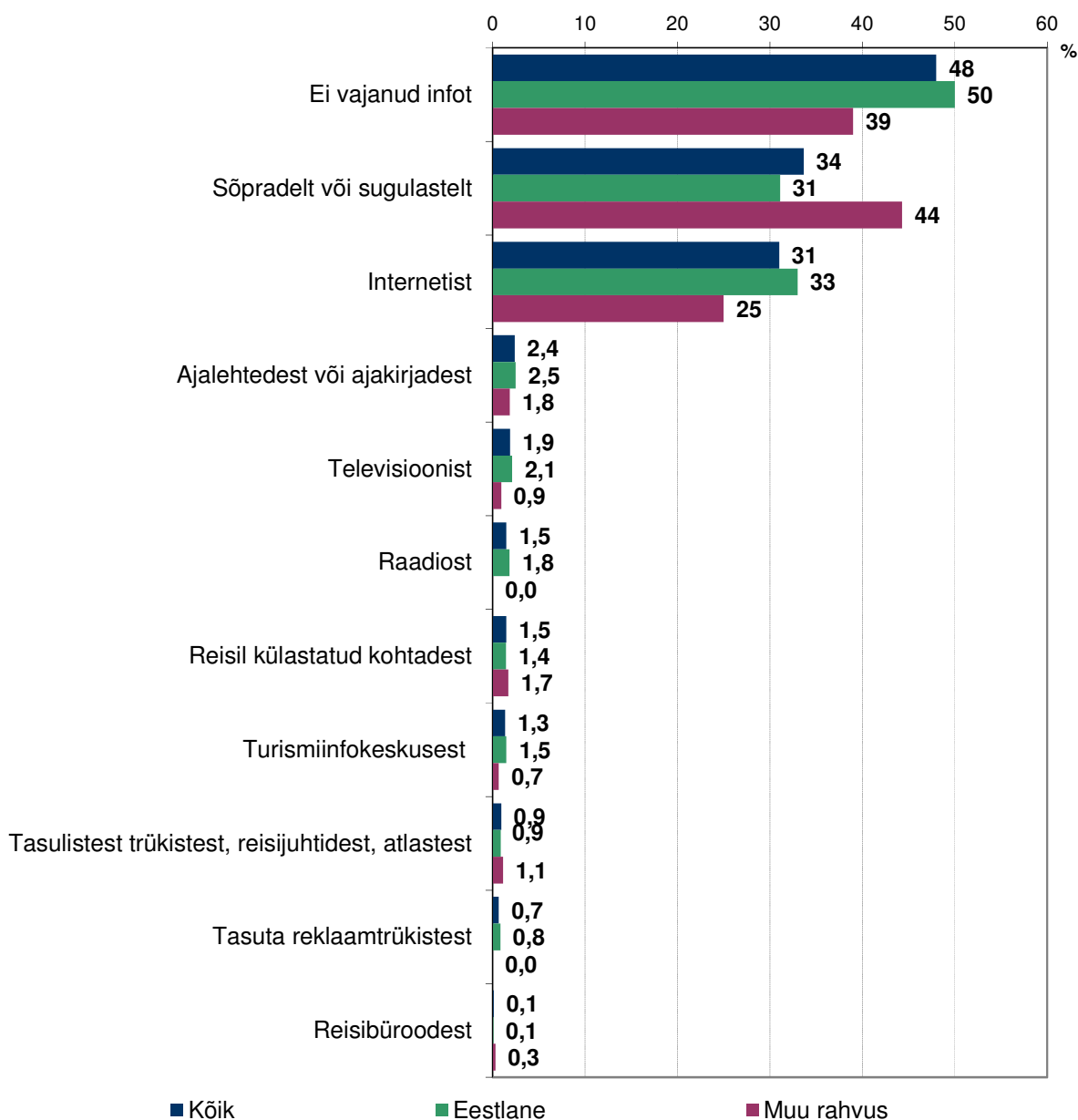
Umbkaudu poolte (48%) 2013. aasta suvel toimunud Eesti-siseste mitmepäevaste vaba aja reise puhul ei vajatud / otsitud reisi korraldamiseks täiendavat informatsiooni (2011. aastal vastav näitaja 46%). Inimesi, kes infot ei vajanud, oli võrreldes mitte-eestlastega enam eestlaste seas, vanuserühmade võrdluses 60-74-aastaste seas, elukoha alusel maa-asulates. Inimesi, kes otsisid reisi korraldamiseks mingit infot, oli enam mitte-eestlaste, 15-29-aastaste ning linnaelanike (v.a Tallinn) seas.

Enamasti saadakse infot sisereisi korraldamiseks sõpradelt/sugulastelt (34% kolmest viimasest ööbimisega sisereisist) või internetist (31%). Ülejäänud infoallikate osatähtsus

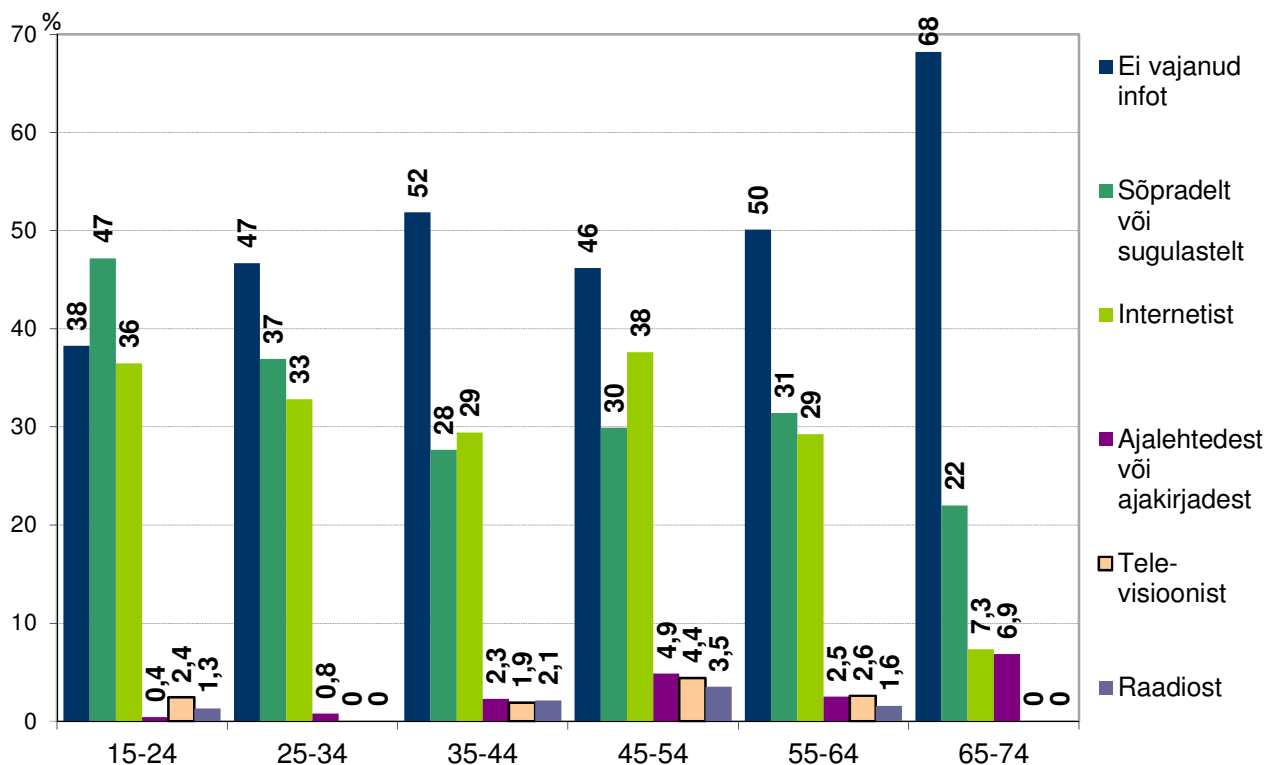
oli siinkohal marginaalne. Võrreldes 2011. aastaga on kasvanud interneti osatähtsus (2011.a. oli see 24%).

Võrreldes mitte-eestlastega kasutavad eestlased sagedamini info saamiseks internetti, samas kui mitte-eestlased toetuvad eestlastega võrreldes sagedamini sõpradelt/sugulastelt saadud teabele. Internet on infoallikana enam-vähem võrdselt oluline kõigile vanusegruppidele vahemikus 15-64 (seda kasutab veidi üle või alla kolmandiku kõigist sellesse vahemikku kuuluvatest vanusegruppidest). Internetikasutus väheneb tunduvalt alles 65-74-aastaste seas, kellest kasutas internetti vaid 7%. Meediast saadav info on kõigile vanusegruppidele suhteliselt marginaalse tähtsusega, samas on see keskealistele ja vanematele inimestele siiski mõnevõrra olulisem kui noorematele. 68% 65-74-aastastest reisijatest ei otsinud reisi korraldamiseks infot – tõenäoliselt reisisid nad juba tuttavatesse kohtadesse või korraldas reisi neile keegi teine.

Ööbimisega sisereisi korraldamiseks kasutatud peamised infoallikad rahvuse lõikes (% , n=kõik ööbimisega sisereisid); need, kes vajasisid infot, võisid ühe reisi kohta märkida mitu infoallikat

Ööbimisega sisereisi korraldamiseks kasutatud peamised infoallikad vanusegrupi lõikes (%; n=kõik ööbimisega sisereisid); need, kes vajasid infot, võisid ühe reisi kohta märkida mitu infoallikat

Reisieesmärkide lõikes kasutasid keskmisest rohkem interneti need, kelle peamiseks eesmärgiks oli looduslike või ajaloo / kultuuriga seotud vaatamisväärsuste külastamine, sündmuste külastamine või puhkus spaas (siin tuleb silmas pidada, et vastaja ei pruukinud infot otsida konkreetselt selle tegevuse kohta, mille ta märkis oma reisi peamiseks eesmärgiks). Kõige vähem oli infot otsinuid ootuspäraselt nende seas, kes puhkasid oma suvilas / maakodus (kuigi ka osa sellest sihtgrupist külastas sündmusi või vaatamisväärsusi, milleks nad võisid infot vajada). Keskmisest vähem oli infot otsinuid ka nende seas, kelle peamiseks eesmärgiks oli sugulaste või tuttavate külastamine või aktiivne harrastus. Nende aktiivse harrastusega seoses reisinute seas, kes infot otsisid, oli info saamine sõpradelt levinum kui info saamine internetist.

Tasulises majutuskohas ööbinutest 32% ei vajanud infot, 48% sai infot internetist ja 32% sõpradelt. Telgis ööbinutest ei vajanud samuti 32% infot, samas 48% sai infot sõpradelt ja 36% internetist. Sugulaste juures ööbinutes 55% ja oma suvilas ööbinutest 68% infot ei vajanud.

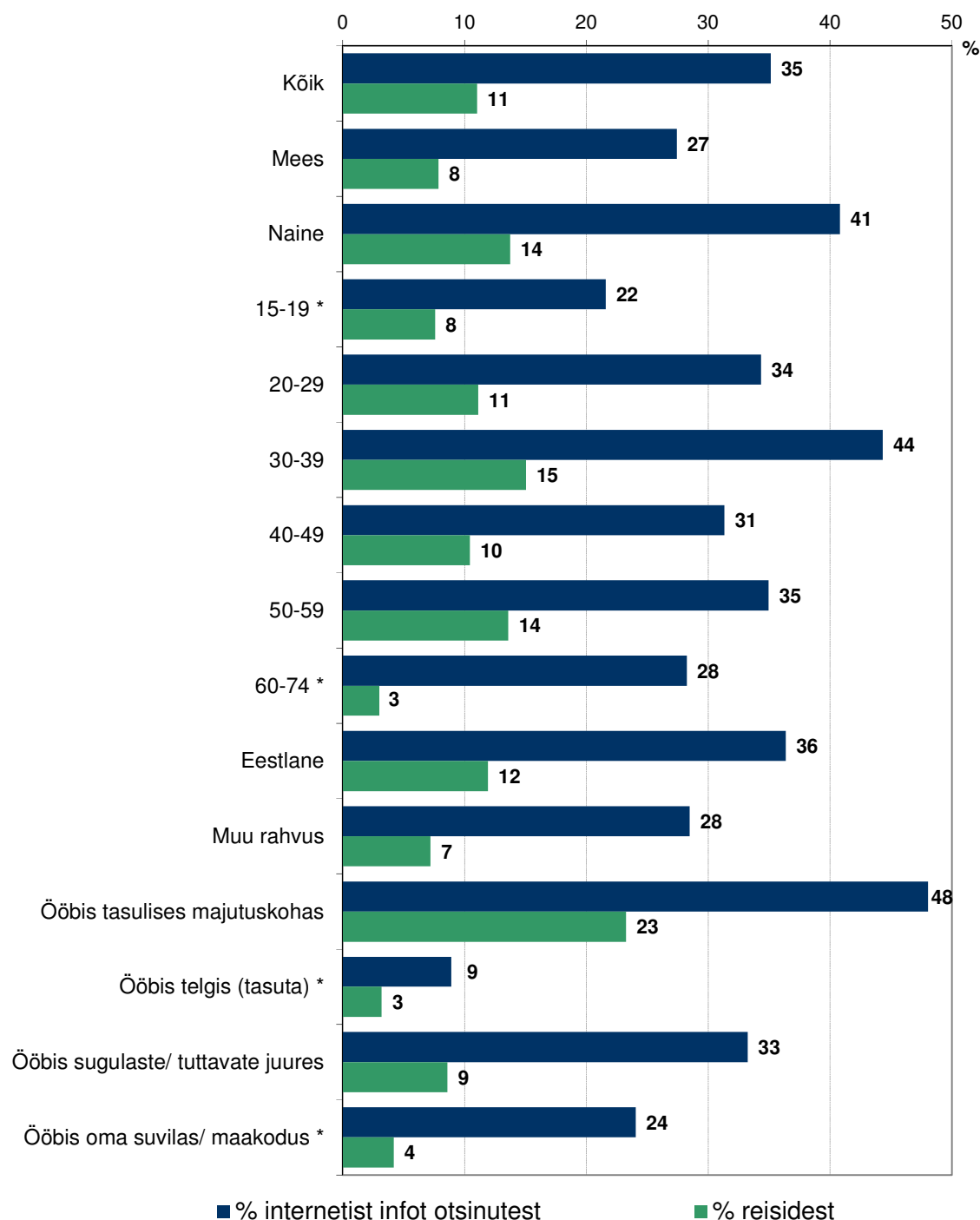
Ööbimisega sisereisi korraldamiseks kasutatud infoallikad reisi peamise eesmärgi ja ööbimiskoha lõikes (%; n=kõik ööbimistega sisereisid); need, kes vajasisid infot, võisid ühe reisi kohta märkida mitu infoallikat

	Reisi peamine eesmärk							
	Sugulaste või tuttavate külastamine	Puhkus rannas	Perekondlikud ja isikliku elu sündmused	Kultuuri- või meelelahutus-üritused	Vaatamisväärsuste külastamine	Puhkus suvilas / maakodus	Aktiivne tegevus	Puhkus spaas (NB! n=24)
Ei vajanud infot	58	48	40	29	25	83	59	30
Sõpradelt, sugulastelt	34	28	55	45	32	10	30	18
Internetist	21	36	26	47	58	12	19	62
Ajalehtedest või ajakirjadest	1,0	3,2	0	6,5	4,7	1,2	0	5,4
Televisioonist	0,5	0,9	0,8	9,1	1,0	5,5	0	0
Raadiost	0,5	1,2	0	6,4	0,8	4,5	0	0
Reisil külastatud kohtadest	1,1	1,0	2,1	0,6	3,4	1,1	1,4	5,4
Turismiinfokeskusest	0	1,6	0	1,9	6,8	0	1,4	0
Tasulistest trükistest	0	2,5	0	1,1	2,3	0	0	0
Tasuta reklaamtrükistest	0	0,5	0,6	1,2	3,6	0	0	0
Reisibüroodest	0	0	0	0	0,5	0	0	3,3

	Ööbimiskoht			
	Tasulises majutuskohas (k.a. tasulisel telkimisplatsil)	Telgis (tasuta)	Sugulaste/ tuttavate juures või nende suvilas	Oma suvilas/ maakodus
Ei vajanud infot	32	32	55	68
Sõpradelt, sugulastelt	32	48	34	21
Internetist	48	36	26	17
Ajalehtedest, ajakirjadest	3,0	0,8	2,1	4,3
Televisioonist	2,5	3,7	1,1	3,1
Raadiost	1,3	1,6	1,1	4,0
Reisil külastatud kohtadest	2,8	0,0	1,2	0,8
Turismiinfokeskusest	3,3	0,7	0,7	0
Tasulistest trükistest	1,9	2,5	0,2	1,6
Tasuta reklaamtrükistest	2,3	0,9	0,1	0
Reisibüroodest	0,4	0	0	0

11% ööbimisega sisereiside puhul telliti/broneeriti mõni reisiga seotud teenus interneti või e-posti teel. Kui võtta arvesse ainult need, kes otsisid reisi korraldamiseks infot internetist, tellis/broneeris midagi reisiga seonduvat interneti või e-posti teel 35%. Eelkõige sõltub see reisil kasutatud teenustest (s.t. kas üldse kasutati mõnda teenust, mida oli võimalik või vajalik interneti teel broneerida). 23% neist, kes ööbisid reisil tasulises majutuses, olid mõne reisiteenuse broneerinud interneti teel, muid ööbimiskohti kasutanute seas oli interneti teel broneerijaid oluliselt vähem. Naiste seas oli interneti teel broneerijaid rohkem kui meeste seas, eestlaste seas veidi rohkem kui muude rahvuste seas.

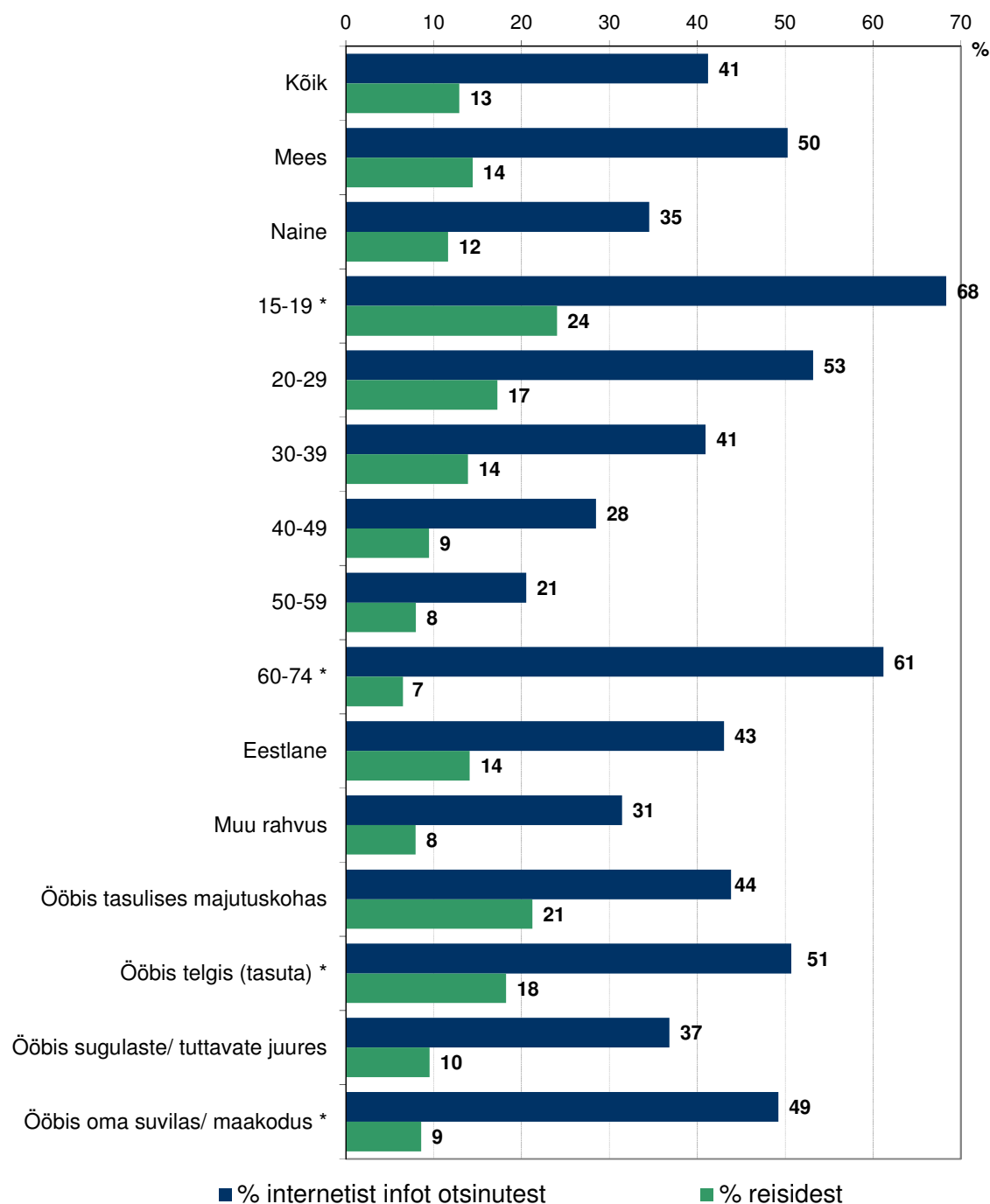
Reisiga seotud teenuste tellimine/broneerimine interneti/e-posti teel; rahvuse, soo, vanuserühma ja ööbimiskoha lõikes (teenuse kasutajate % kõigist ööbimisega sisereisidest ja % internetist infot otsinutest)

* Tärniga märgitud gruppides on vastanud internetikasutajaid üldistuste tegemiseks liiga vähe

13% ööbimisega sisereiside puhul kasutati reisiks vajaliku info otsimiseks mobiiltelefoni või tahvelarvutit. Kui võtta arvesse ainult need, kes otsisid reisi korraldamiseks infot internetist, kasutati mobiiltelefoni/tahvelarvutit info otsimiseks 41% juhtudest. Keskmisest enam on mobiiltelefoni/tahvelarvutiga info otsijaid eestlaste ja pealinlaste seas ning nooremates vanuserühmades.

Reisi korraldamiseks mobiiltelefoni või tahvelarvutiga internetist info otsimine; rahvuse, soo, vanuserühma ja ööbimiskoha lõikes (% kõigist ööbimisega sisereisidest ja % internetist infot otsinutest)

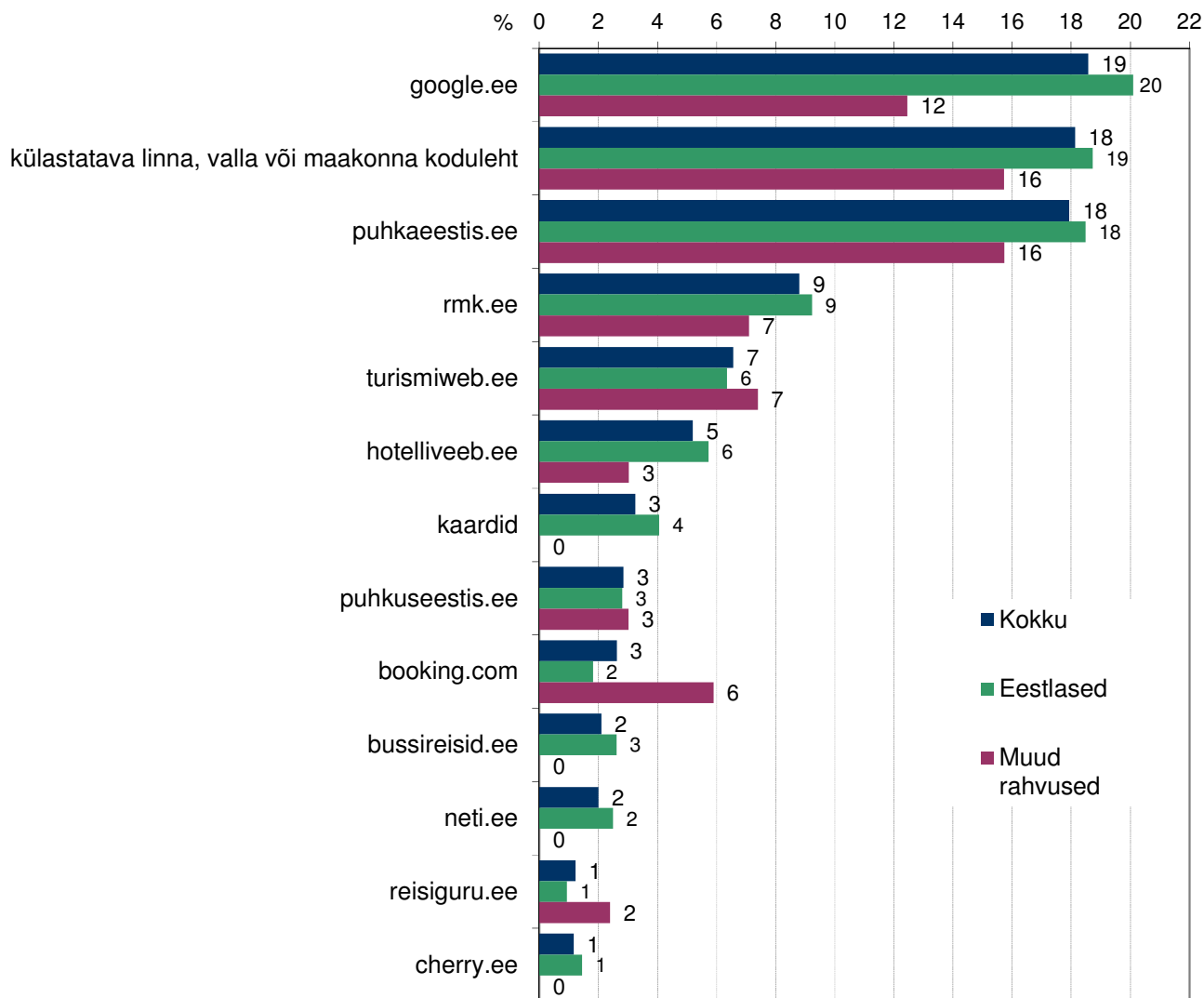

* Tärniga märgitud gruppides on vastanud internetikasutajaid üldistuste tegemiseks liiga vähe

19% internetist sisereisi korraldamiseks infot otsinud inimestest eelistab Eesti-sisese reisi planeerimisel alustada otsingut google.ee-st. 18% vastanutest otsib infot külastatavate linnade/valdade kodulehekülgedelt ning samuti 18% lehelt puhkaeestis.ee. Eelistatumate infoallikadena järgnesid rmk.ee (9%), turismiweb.ee (7%) ning hotelliveeb.ee (5%).

Võrreldes mitte-eestlastega nimetasid eestlased eelistatud infoallikana sagedamini lehekülgi puhkaeestis.ee ning hotelliveeb.ee. Enam kui ¼ mitte-eestlastest vastajatest ei osanud eelistatavaid kodulehti nimetada, eestlastest ei osanud eelistuste kohta vastust anda 13%.

Eesti-sisese reisi planeerimiseks eelistatavad internetileheküljed, rahvuse lõikes (% , n=inimesed, kes on Eesti-sisese ööbimisega reisi korraldamiseks hankinud teavet internetist), vastaja võis märkida kuni 3 vastust

4 Hinnangud Eestis reisimise erinevatele aspektidele

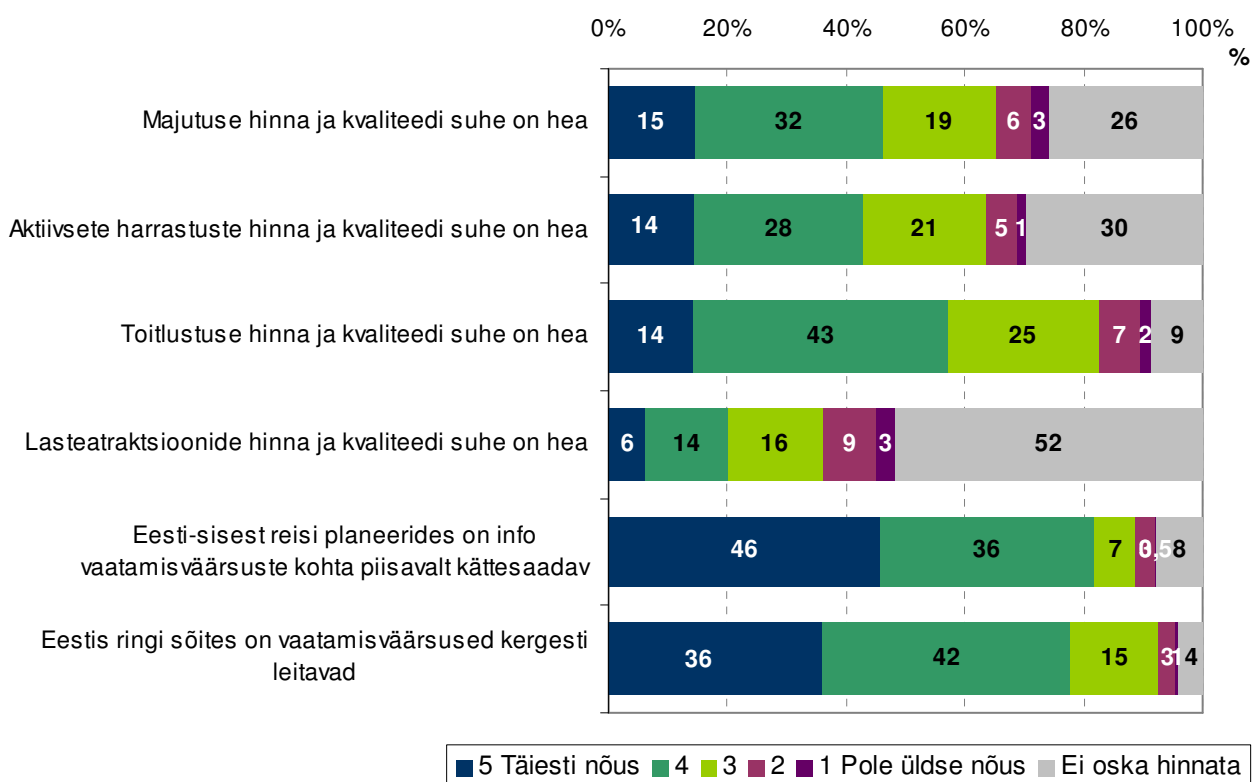
Suvisel Eesti-sisesele vaba aja reisil käinud inimestel paluti oma üldmuljele toetudes hinnata erinevaid reisimisega seotud tegureid Eestis. Vastajaile esitati kuus väidet ning paluti neid väiteid hinnata 5-palli skaalal, kus 5 tähendas täielikku väitega nõustumist ning 1 täielikku mitte-nõustumist. Võrdlusandmed majutuse ja toitlustuse hinna-kvaliteedi suhet käsitlevate väidete kohta on olemas kahest varasemast uuringust (2009 ja 2011). Vaatamisväärsuste kohta käiva info kättesaadavust ning vaatamisväärsuste leidmise lihtsust puudutavad väited jäid välja 2011. aasta uuringu ankeedist, seetõttu on ajalised võrdlusandmed esitatud vaid 2009. aasta kohta. Ülejäänud väited (mis puudutasid aktiivsete harrastuste ja lasteatraktsioonide hinna-kvaliteedi suhet) lisati küsitlusankeeti 2013. aastal esmakordselt.

Kokkuvõttes oldi tänavu keskmiselt kõige enam rahul vaatamisväärsuste kohta käiva info kättesaadavusega ning vaatamisväärsuste leidmise lihtsusega. Eesti-sisestel suvistel vaba aja reisidel käinud inimestest pea pooled (46%) olid täiesti nõus väitega, et Eesti-sisest reisi planeerides on info vaatamisväärsuste kohta piisavalt kättesaadav. Lisades siia ka inimesed, kes olid väitega pigem nõus (ehk andsid hinnangu „4”), pidas infot vaatamisväärsuste kohta piisavalt kättesaadavaks 82% reisijatest. Teiseks väiteks, millega sagedamini nõustuti, oli „Eestis ringi sõites on vaatamisväärsused kergesti leitavad”: täiesti nõus (ehk andis hinde „5”) oli väitega 36% ning nn. „pigem nõus” (ehk andis hinde „4”) 42%. Seega nõustus väitega kokku 78% sisereisijatest. Eestlaste ning mitte-eestlaste keskmised hinnangud siinkohal oluliselt ei erine.

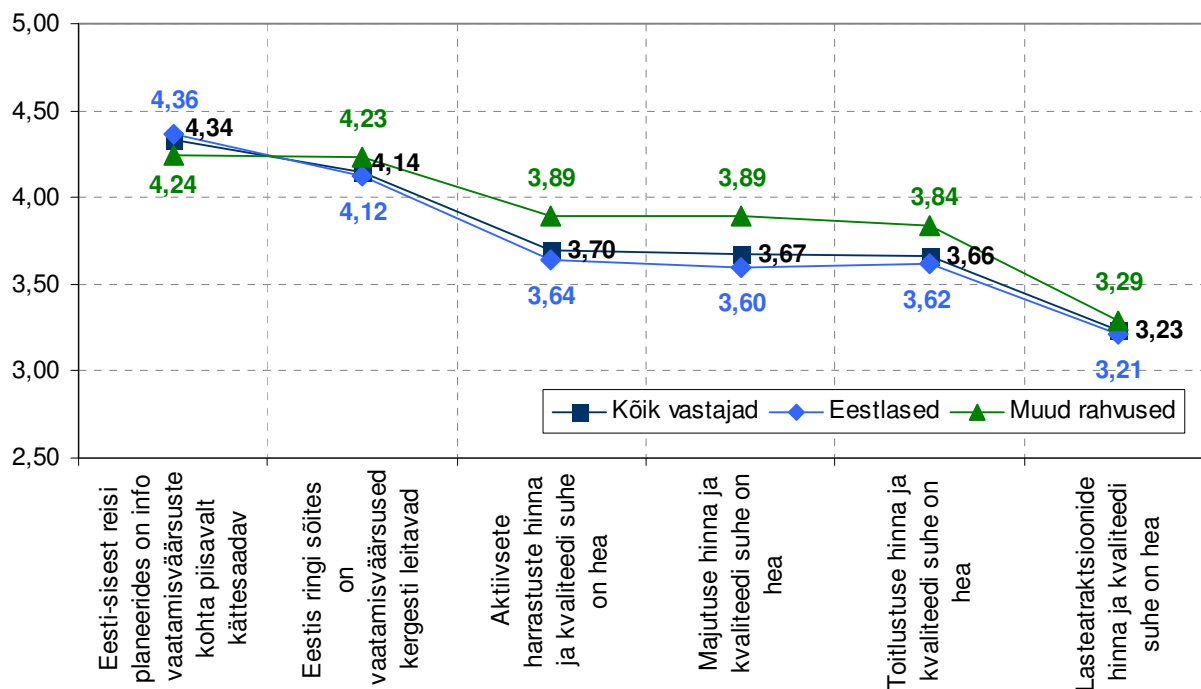
Erinevate reismist puudutavate tegurite hinna-kvaliteedi suhtega oldi vähem rahul. Nelja aspekti – majutuse, toitlustuse, aktiivsete harrastuste ning lasteatraktsioonide – puhul olid sisereisijad keskmiselt kõige vähem rahul lasteatraktsioonide hinna-kvaliteedi suhtega. Lasteatraktsioonide hinna-kvaliteedi suhet pidas heaks (ehk andis 5-palli skaalal hinde „5” või „4”) viiendik sisereisijatest, halvaks (ehk andis hinde „2” või „1”) pidas nimetatud tegurit 12%. Samas ei osanud enam kui pooled (52%) sisereisijatest lasteatraktsioonide hinna ja kvaliteedi suhtele hinnangut anda. Keskmisest vähem olid lasteatraktsioonide hinna-kvaliteedi suhtega rahul maaelanikud.

Aktiivsete harrastuste, toitlustuse ja majutuse hinna-kvaliteedi suhtele antud hinnagute keskmised omavahel kuigivõrd ei erinenud (keskmised hinnangud 5-palli skaalal olid 3,66-3,70 palli). Võrreldes eestlastega väljendasid suuremat rahulolu mitte-eestlased, kes hindasid aktiivsete harrastuste, toitlustuse või majutuse hinna-kvaliteedi suhet keskmiselt 0,21-0,29 palli võrra kõrgemalt kui eestlased.

Hinnangud Eestis reisimisega seotud tegurite kohta (% , n=2013. aasta suvekuudel Eesti-sisestel vaba aja reisidel käinud elanikud)

Keskmiselised hinnangud Eestis reisimisega seotud tegurite kohta; rahvuse lõikes (n=2013. aasta suvekuudel Eesti-sisestel vaba aja reisidel käinud elanikud)

Võrreldes 2009. aastaga on sisereisijad keskmiselt enam rahul vaatamisväärsuste kohta käiva info kättesaadavuse ning vaatamisväärsuste leidmise lihtsusega (hinnangud tõusid keskmiselt 0,38-0,40 palli võrra). Majutuse ja toitlustuse hinna-kvaliteedi suhtega olid sisereisijad keskmiselt kõige enam rahul 2011. aastal, kõige vähem aga 2009. aastal.

Keskmiselised hinnangud Eestis reisimisega seotud tegurite kohta; ajaline võrdlus 2009-2013 (n=suvekuudel Eesti-sisestel vaba aja reisidel käinud elanikud)

